

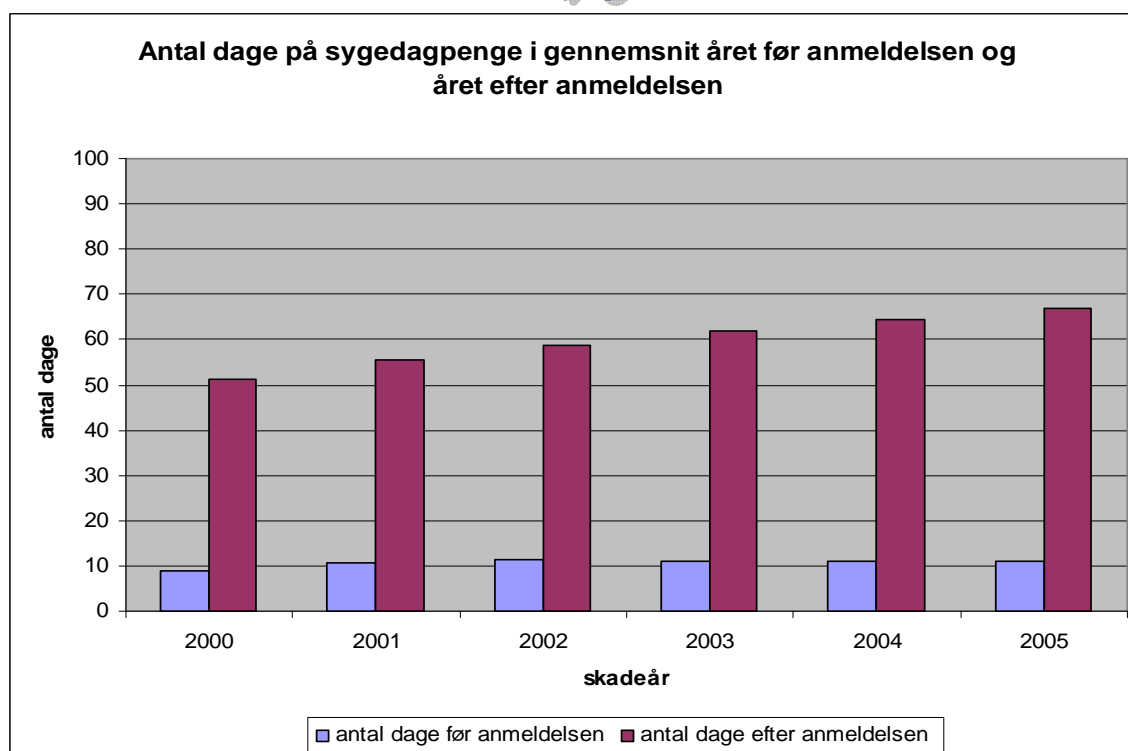

ARBEJDSKADESTATISTIK

2007

ÅRETS TEMA:

De tilskadedkomnes sygefravær

FORORD

Et stigende antal arbejdsskadesager blev anerkendt i 2007. Godt 80 procent af de behandlede ulykkessager blev anerkendt, mens næsten 25 procent af sager om erhvervssygdomme blev anerkendt.

Det viser denne nyeste årsstatistik fra Arbejdsskadestyrelsen.

Årsstatistikken viser også, at mens antallet af anmeldte ulykker hen over årene ligger rimeligt stabilt på omkring 20.000 anmeldelser om året, så stiger antallet af anmeldte erhvervssygdomme. Dermed følger Danmark nøje den tendens, der ses over hele Europa.

Et andet fælles træk for arbejdsskaderne i Europa er det stigende antal psykiske arbejdsskader. I Danmark blev der i 2007 anmeldt 3.438 psykiske arbejdsskader, og de udgør nu 18 procent af det samlede antal anmeldte erhvervssygdomme.

Det er 10. gang Arbejdsskadestyrelsen udgiver en arbejdsskadestatistik baseret på oplysninger om de sager, som styrelsen har behandlet de seneste år (2001-2007). Årsstatistikken består af to elementer, nemlig en traditionel arbejdsskadestatistik samt et udvalgt tema.

Den traditionelle arbejdsskadestatistik beskriver de sager, som Arbejdsskadestyrelsen har modtaget og behandlet i 2007. Det er en kommenteret opgørelse af skader, der anmeldes til Arbejdsskadestyrelsen, og hovedparten af informationerne i statistikken er indsamlet i forbindelse med sagsbehandlingen af skadeanmeldelserne.

I årets *tema* er fokus lagt på udviklingen i sygefraværet for de personer, som har anmeldt en arbejdsskade i perioden 2000-2005. Analysen fokuserer på antallet af sygedage i året før og året efter anmeldelsen af en arbejdsskade til Arbejdsskadestyrelsen. Det gennemgående træk er, at det gennemsnitlige antal sygedage i forbindelse med arbejdsskader har været voksende.

København, den 25. juni 2008

Anne Lind Madsen
Direktør

INDHOLDSFORTEGNELSE

<i>Forord</i>	1
1. Udviklingen i hovedtræk 2001-2007	5
2. Tema: De tilskadekomnes sygefravær	8
2.1 Indledning	8
2.2 Resultater	9
Året før anmeldelsen/ulykken	9
Året efter anmeldelsen/ulykken	10
2.3 Arbejdsulykker	10
Køn.....	11
Alder	13
Skadens placering på legemet	15
Rygulykker.....	18
Overekstremiteter	19
Underekstremiteter	20
Opsamling: Ulykker	21
2.4 Erhvervssygdomme	22
Køn.....	23
Alder	25
Anmeldediagnoser.....	28
Rygsygdomme	30
Psykiske sygdomme	33
Skulder- og nakkesygdomme	36
Opsamling: Erhvervssygdomme	39
3. Statistik om arbejdsskader 2001-2007	41
Læsevejledning	41
Hvilke sager er omfattet af statistikken?	41
Centrale begreber	42
Hvor kan jeg læse mere?	42
Hvordan læses tabellerne?.....	42
Generelle forbehold.....	43
I. Generelt om arbejdsskadesager	44
I.1 Anmeldelser	44
I.2 Afsluttede sager	45
I.3 Afgørelser	46
I.4 Erstatninger	51
II Ulykker	52
II.1. Arbejdsulykke opgjort efter skadeart.....	53
II.2 Arbejdsulykker opgjort efter skadens placering på legemet.....	54
II.3 Arbejdsulykker opgjort efter årsag	57
II.4 Arbejdsulykker i forskellige brancher	58
II.5 Arbejdsulykker opgjort efter køn.....	62
II.6 Arbejdsulykker opgjort efter alder.....	63
II.7 Arbejdsulykker opgjort efter regioner	65
III Erhvervssygdomme	67
III.1 Erhvervssygdomme opgjort efter diagnoser.....	68
III.2 Erhvervssygdomme i forskellige brancher	71
III.3 Erhvervssygdomme opgjort efter køn	75

Arbejdsskadestatistikken 2007

III.4 Erhvervssygdomme opgjort efter alder	76
III.5 Erhvervssygdomme opgjort efter regioner	78
IV. Pludselige løfteskader	80
V. Brilleskader	81
VI. B-sager	82

1. UDVIKLINGEN I HOVEDTRÆK 2001-2007

Antallet af anmeldte arbejdsskadesager er steget i perioden 2003-2006. I 2006 og 2007 ligger det samlede antal anmeldelser på samme niveau og udgør cirka 40.000 sager. Antallet af anmeldte arbejdsulykker ligger på cirka 20.000 sager i hele perioden, mens antallet af erhvervssygdomme har været stigende i næsten alle år og i 2007 udgør 48 procent af de samlede anmeldelser. Antallet af anmeldte brilleskader og pludselige løfteskader er faldende i hele perioden og udgør en meget beskedent del af de anmeldte arbejdsskader i de seneste år.

Tabel 1.1 Anmeldte arbejdsskadesager, 2001-2007

Sagsklasse/År for anmeldelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Arbejdsulykker	20.445	20.204	19.785	20.508	20.346	21.529	20.407
- heraf reformsager	-	-	-	12.674	18.499	20.353	19.532
Erhvervssygdomme	13.502	12.544	12.375	13.991	16.940	18.368	19.448
Pludselige løfteskader	1.722	1.851	1.712	653	101	42	13
Brilleskader	181	146	103	93	90	87	81
I alt	35.850	34.745	33.975	35.245	37.477	40.026	39.949

Arbejdsulykker skal kun anmeldes til Arbejdsskadestyrelsen, hvis de antages at medføre tab af erhvervsevne, varigt mén eller mindst 5 ugers fravær.

Arbejdsskadereformen¹ indebærer blandt andet et lempet ulykkesbegreb, en ny, mere omfattende fortegnelse over erhvervssygdomme og administrative forenklinger. De administrative forenklinger gælder for alle arbejdsskader med skade- eller anmeldedato den 1. januar 2004 og senere. Det lempede ulykkesbegreb gælder for ulykker sket 1. januar 2004 eller senere. For erhvervssygdommenes vedkommende er skæringsdatoen 1. januar 2005, hvor alle sager anmeldt efter denne dato behandles efter den nye fortegnelse over erhvervssygdomme.

De anmeldte ”reformsager” i tabel 1.1 refererer til anmeldte arbejdsulykker sket efter 1. januar 2004. Som det ses, stiger antallet af anmeldte arbejdsulykker fra 2003 til 2004 med cirka 700 skader. Dette skal sammenholdes med faldet på cirka 1.100 pludselige løfteskader, idet reformen også indebærer, at pludselige løfteskader nu indgår i det nye og bredere ulykkesbegreb.

Reformen indebærer en administrativ forenkling, idet der som udgangspunkt vil blive truffet én samlet afgørelse om anerkendelsesspørgsmål, ménprocent og erhvervsevnetab. Den tidligere, selvstændige afgørelse om sagens anerkendelse er således helt bortfaldet med reformen. Derfor træffes den formelle afgørelse om selve anerkendelsen væsentligt senere i sagsforløbet end førhen. Antallet af anerkendelser og anerkendelsesprocenten vil i reformens første år derfor være lavere end tidligere, da langt de fleste ”hurtige afgørelser” vil være afvisninger. Dette skal man være opmærksom på, hvis man sammenholder antallet af anerkendelserne og anerkendelsesprocenterne for de enkelte år.

Effekterne af arbejdsskadereformen kan ikke direkte ses af tabellerne, fordi tallene for de afsluttede sager indeholder både reform- og ”ikke-reformsager”. Det vil sige, at effekterne kommer gradvis.

¹ Lov nr. 422 af 10. juni 2003 med senere ændringer

Ud over arbejdsskadereformen vil produktionen i Arbejdsskadestyrelsen også påvirke antallet af anerkendelser. For eksempel var der i 2007 fokus på at få afsluttet de ældste sager. Blandt de ældste sager vil der være en større andel af anerkendelser, idet det tager længere tid at anerkende en sag end at afvise en sag. Stigningen i antallet af anerkendelser kan ligeledes skyldes stigningen i antallet af anmeldelser, som startede i 2006.

Som det fremgår af tabel 1.2, stiger anerkendelsesprocenten for ulykker i perioden 2005-2007. I 2007 ligger anerkendelsesprocenten på 78,4 og er højest i hele perioden 2001-2007.

Det fremgår også af tabel 1.2, at anerkendelsesprocenten for erhvervssygdomme svinger i hele perioden. I 2007 blev 24,3 procent af erhvervssygdomme anerkendt, hvilket er den højeste anerkendelsesprocent i hele perioden. Desuden vil stigningen i antal anmeldte erhvervssygdomme fra 2005 få betydning. Ligesom for ulykkerne er den selvstændige anerkendelsesafgørelse bortfaldet med arbejdsskadereformen. Når man sammenligner anerkendelsesprocenten og antallet af anerkendelser, skal man være opmærksom på, at anerkendelsesprocenten og antallet af anerkendelser i de første år efter arbejdsskadereformens ikrafttræden vil være lav på grund af den administrative ændring.

Tabel 1.2 Anerkendelsesprocenter i arbejdsskadesager, 2001-2007

Sagsklasse/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Arbejdsulykker	74,0	70,8	69,6	64,9	74,8	76,7	78,4
Erhvervssygdomme	20,2	18,8	23,4	19,3	18,4	17,8	24,3
Pludselige løfteskader	4,0	3,9	4,4	8,0	23,4	43,9	38,6
Brilleskader	84,6	82,9	80,0	73,4	72,7	78,4	59,7

Det kan læses mere om [status på Arbejdsskadereformen](#) på Arbejdsskadestyrelsens hjemmeside. Der kan blandt andet ses, at hvis de interne (ikke-formidlede) afgørelser medregnes, ligger anerkendelsesprocent på 80 % for arbejdsulykker, der er sket i 2004 og 21 % for erhvervssygdomme anmeldt i 2005. Man skal yderligere være opmærksom, at status på reformen er opgjort med udgangspunkt i skadeåret for arbejdsulykker og året for anmeldelsen for erhvervssygdommene. I åretsstatistikken opgøres de afsluttede sager og dertilhørende anerkendelsesprocenter efter det år, hvor sager blev enten afvist eller anerkendt.

Tabel 1.3 giver en oversigt over førstegangsafgørelser i arbejdsulykker. Der har været en stigning i antallet af sager med afgørelsen om positivt erhvervsevnetab siden 2002. I 2007 udgør afgørelsen om positivt erhvervsevnetab cirka 6 procent af de samlede afgørelser i arbejdsulykkesager i 2007. Antallet af sager, hvori der blev truffet afgørelse om positivt varigt mén, er steget med næsten 2.000 sager i 2007 i forhold til året før og udgør cirka 27 procent af de samlede afgørelser for arbejdsulykker i 2007. Antallet af afviste arbejdsulykkesager har været faldende i perioden 2002-2006. Trods en mindre stigning udgør afvisninger kun knap 21 procent af de samlede afgørelser i arbejdsulykkesager i 2007, hvilket er den laveste andel i hele perioden 2001-2007. I 2007 afsluttes cirka 43 procent af sagerne med, at sagen anerkendes, uden at den medfører erstatning.

Tabel 1.3 Afsluttede arbejdsulykkessager opgjort efter afgørelse*, 2001-2007

Afgørelse/År for afgørelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Erhvervsevnetab og evt. mén	524	369	476	661	1.232	1.084	1.413
Mén uden erhvervsevnetab	4.359	3.922	4.855	2.963	4.533	4.134	6.045
Anerkendt uden erstatning	8.399	9.865	9.438	7.015	10.284	9.394	9.480
Afvist	5.340	6.530	6.274	5.318	4.623	4.562	4.664
Anden afgørelse	627	531	790	863	823	916	692
I alt	19.249	21.217	21.833	16.820	21.495	20.090	22.294

*Tabellen omfatter kun førstegangsafgørelser

I tabel 1.4 vises førstegangsafgørelser i erhvervssygdomsager. I 2007 afvises cirka 73 procent af sagerne, hvilket er den laveste afvisningsprocent i hele perioden. Næsten 8 procent anerkendes uden erstatning. I cirka 12 procent af sagerne træffes der afgørelse om positivt varigt mén uden erhvervsevnetab, mens der i cirka 3 procent af sagerne træffes afgørelse om positivt erhvervsevnetab og eventuelt positivt varigt mén.

Tabel 1.4 Afsluttede erhvervssygdomsager opgjort efter afgørelse*, 2001-2007

Afgørelse/År for afgørelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Erhvervsevnetab og evt. mén	209	135	169	258	489	424	677
Mén uden erhvervsevnetab	1.175	1.218	1.603	1.188	1.315	1.376	2.371
Anerkendt uden erstatning	537	575	700	431	702	862	1.527
Afvist	9.726	10.923	10.477	9.810	11.857	12.596	14.923
Anden afgørelse	503	468	631	1.048	830	948	953
I alt	12.150	13.319	13.580	12.735	15.193	16.206	20.451

*Tabellen omfatter kun førstegangsafgørelser

Tabel 1.5 viser et samlet billede af udbetalingerne af erstatninger i forbindelse med arbejdsskader. Fra 2002 til 2003 sker der en stor stigning i erstatningsudgifterne. Det kan skyldes, at der blev truffet væsentligt flere afgørelser om positivt erhvervsevnetab (jf. tabel I.10). Derudover kan højesteretsdommen om personer under revalidering også have haft en betydning for gældende praksis (UfR 2002.730H fra 10. januar 2002). Når erstatningsudgifternes høje niveau opretholdes i 2005, skyldes det, at der er blevet truffet flere afgørelser om positivt mén og erhvervsevnetab i forhold til tidligere år. Desuden kan det delvist skyldes virkningerne af højesteretsdommen vedrørende erhvervsevnetabets størrelse for personer i fleksjob (UfR 2004.867H). Udgifterne falder igen i 2006, hvor det mest markante fald kan ses i erstatningsudgifter til arbejdsulykker. I 2007 stiger erstatningsudgifterne lidt igen, men kommer dog ikke op på niveauet for 2005.

Tabel 1.5 Erstatningsudgifter i mio. kr. (2007-niveau) opgjort efter sagsklasse

Sagsklasse/År for tilkendelse af erstatning	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ulykker	1.920,6	1.851,6	2.738,9	2.741,1	3.121,5	2.184,2	2.310,6
Erhvervssygdomme	683,7	547,6	722,0	719,2	986,6	745,1	905,5
Pludselige løfteskader	23,0	33,9	54,8	50,8	46,5	39,7	27,4
I alt (inkl. øvrige)	2.627,2	2.433,0	3.515,7	3.511,1	4.154,7	2.969,0	3.243,6

2. TEMA: DE TILSKADEKOMNES SYGEFRAVÆR

2.1 Indledning

I Arbejdsskadestyrelsens sociale rapport fra 2008 er de sociale og arbejdsmæssige konsekvenser for de tilskadekomne beskrevet udførligt. Ikke overraskende fylder sygefravær og sygedagpenge meget i de tilskadekomnes historie. Blandt andet som en arbejdsmarkedsmæssig udfordring har sygefraværet været på dagsordenen i en del år – ikke mindst set i lyset af den stigning i sygefraværet generelt, man har kunnet konstatere. Ifølge ”Analyse af sygefraværet”, som Beskæftigelsesministeriet udgav i april 2008, svarede det samlede sygefravær til 5 procent² af arbejdsstyrken i 2007; cirka 60 procent af sygefraværet er dækket af sygedagpenge. Analysen viste ligeledes, at sygefraværet har været stigende i de senere år. De beskæftigede er i gennemsnit syge 8-13 arbejdsdage om året, afhængigt af, hvilken branche de er beskæftiget i. Det skønnes, at sygefraværet koster samfundet mindst 37 milliarder kroner. Beløbet inkluderer ikke udgifter til sundhedsvæsenet eller virksomhedernes produktionstab.

I lyset af, at skadernes alvorlighed ikke er steget gennem en del år, er der ikke nogen umiddelbar grund til at formode, at sygefraværet blandt personer, der kommer ud for en arbejdsulykke eller får en erhvervssygdom, skulle stige. I dette tema til Arbejdsskadestatistikken for 2007 har vi derfor valgt specielt at undersøge sygefraværet³ for de personer, som *har anmeldt* en arbejdsskade for årene 2000 til 2005. Opgørelserne i årsstatistikens tabelafsnit over anmeldelser anvender ikke skadeåret for ulykkerne, men året for anmeldelsen. I tabelafsnittet kan en person godt have flere skader i samme år. I temaet har vi valgt kun at medtage den første skade i året for personen. Antallet af ulykker og erhvervssygdomme for de enkelte år i tabelafsnittet kan derfor ikke sammenlignes med antallet af ulykker og erhvervssygdomme i temaet.

Resultaterne i dette tema kan ikke generaliseres til sygedagpenge generelt, idet Arbejdsskadestyrelsen for ulykkernes vedkommende kun får de alvorligste skader til behandling. Arbejdsgiveren anmelder ulykken til forsikringsselskabet, som har mulighed for at behandle bagatelskaderne selv. Ulykken skal kun anmeldes til Arbejdsskadestyrelsen, hvis det skønnes, at der er varige følger, eller sygefraværet i forbindelse med ulykker er mere end 5 uger. For erhvervssygdommene har læger og tandlæger pligt til at anmelde sygdommen, hvis der er mistanke om, at sygdommen kan være relateret til arbejdet.

Der er i temaet fokus på antallet af dage, de tilskadekomne er på sygedagpenge. Opgørelsen af sygedagpenge stammer fra DREAM⁴. I DREAM registreres de personer, som har modtaget sygedagpenge fra kommunen – eller hvor arbejdsgiveren har modtaget kompensation. Fra og med 2000 blev sygefravær på offentlige virksomheder dækket af sygedagpenge, hvilket har medført en stigning i antallet af sygedagpenge⁵ – som må regnes for et databrud i opgørelserne. Alt sygefraværet har ikke nødvendigvis den anmeldte erhvervssygdom/ulykke som grund.

² 5 procent svaret til 150.000 personer. Det er ikke alle der modtager sygedagpenge – personer som modtager sygedagpenge udgør cirka 92.000 helårspersoner.

³ I sygefraværet indgår sygefraværet for de delvist raske.

⁴ DREAM er en forløbsdatabase baseret på data fra Beskæftigelsesministeriet, Velfærds- og undervisningsministeriet, Ministeriet for flytninge, Indvandrere og integration samt AMFORA. Det indeholder samtlige personer, som har modtaget visse offentlige overførselsindkomster.

⁵ Beskæftigelsesministeriet: ”Analyse af sygefraværet”, April 2008 s. 3

Temaet fokuserer udelukkende på sygedagpengene, som er en midlertidig ydelse. Det undersøges ikke, hvad der sker med personen efterfølgende: En del vil vende tilbage til arbejdet – enten i ordinær beskæftigelse eller beskæftigelse med tilskud. Andre vil overgå til andre varige sociale ydelser som førtidspension, efterløn eller folkepension. Andre igen vil overgå til anden midlertidig forsørgelse som dagpenge og kontanthjælp. Ændringer i procedurer/praksis med hensyn til, hvornår personer tilkendes førtidspension med videre, kan have betydning for antallet af sygedage⁶.

I analysen ses der på det gennemsnitlige sygefravær, og derfor er det ikke muligt at vurdere, hvad der ligger bag ændringerne i det gennemsnitlige sygefravær. En stigning i det gennemsnitlige sygefravær kan for eksempel skyldes, at personerne generelt er blevet mere syge, eller/og at antallet af langvarige sygefraværsløb er steget.

I analysen behandles ulykker og erhvervssygdomme hver for sig, idet der er stor forskel på forløbene. Ulykken er en hændelse, som ikke kan forudses, og ulykken har derfor ingen konsekvenser for personen, før ulykken sker. Erhvervssygdommen er ofte resultatet af længere tids påvirkninger, og anmeldelsen finder sted midt i sygeforløbet.

2.2 Resultater

Året før anmeldelsen/ulykken

Analysen viser, at det gennemsnitlige antal sygedage året inden anmeldelsen af en erhvervssygdom har været stigende. For de erhvervssygdomme, der blev anmeldt i 2000, var der i gennemsnit 40 sygedage i året før anmeldelsen, mens der for de personer, som anmeldte en erhvervssygdom i 2005, gennemsnitligt var 57 sygedage året før anmeldelsen. Det svarer til en stigning på 42 procent. I samme periode er antallet af anmeldte erhvervssygdomme steget med 21 procent. Stigningen i antallet af anmeldelser er især sket for diagnoserne rygsygdomme, nakke- og skuldersygdomme og psykiske sygdomme. Det er også personer med disse diagnoser, der har flest sygedage.

Det samlede antal sygedage året før anmeldelsen⁷ kan for erhvervssygdomme anmeldt i 2000 beregnes til 1.355 år og for erhvervssygdomme anmeldt i 2005 til 2.331 år, svarende til en stigning på 76 procent. For erhvervssygdomme anmeldt i 2005 kan 24 procent af det samlede antal sygedage i året før anmeldelsen henføres til de psykiske sygdomme, 17 procent til rygsygdomme og 18 procent til nakke- og skuldersygdomme.

I perioden 2000-2005 er kvindernes andel af anmeldelserne af erhvervssygdomme steget. De personer, som anmelder en erhvervssygdom, er i gennemsnit lidt ældre i 2005 end i 2000. Tilsammen med ændringen i fordelingen af de anmeldte erhvervssygdomme kan det forklare en del af stigningen i det gennemsnitlige antal sygedage for erhvervssygdomme generelt, men det kan ikke forklare hele stigningen. Ser man på de enkelte fordelinger, er der sket en generel stigning i sygefraværet.

For ulykkerne har der året før ulykken ikke været den samme stigning i det gennemsnitlige antal sygedage. Antallet af sygedage året før ulykken er steget med 2 dage – størstedelen af stigningen

⁶ Beskæftigelsesministeriet: "Analyse af sygefraværet", April 2008, kapitel 7

⁷ Løbende 12 måneders periode

ligger mellem ulykker sket i 2000 og ulykker sket i 2001. Denne stigning kan skyldes en ændring i reglerne om sygedagpengene fra det offentlige. For ulykker er der ligeledes sket en stigning i kvindernes andel af ulykkerne, og de, der anmelder en ulykke, er i gennemsnit blevet lidt ældre i perioden.

Året efter anmeldelsen/ulykken

Året efter anmeldelsen/ulykken er antallet af sygedage steget for både erhvervssygdomme og ulykker. Sygedage for erhvervssygdommene er steget med 44 procent, og sygedage for ulykkerne er steget med 31 procent.

Det gennemsnitlige antal sygedage for erhvervssygdomme anmeldt i 2000 og 2005 er henholdsvis 50 og 71. Det samlede antal sygedage året efter anmeldelsen kan for erhvervssygdomme anmeldt i 2000 beregnes til 1.677 år og for erhvervssygdomme anmeldt i 2005 beregnes til 2.912 år. Det svarer til en stigning på 74 procent. Stigningen skyldes til dels, at der er anmeldt flere erhvervssygdomme. De psykiske sygdomme står for 21 procent af det samlede antal sygedage året efter anmeldelsen, rygsygdommene for 15 procent og nakke- og skuldersygdommene for 20 procent.

Det gennemsnitlige antal sygedage året efter ulykken er henholdsvis 51 dage for ulykker sket i 2000 og 67 for ulykker sket i 2005. Det svarer til en stigning på 31 procent. Det samlede antal sygedage året efter ulykken kan beregnes til 2.719 år for ulykker sket i 2000 og 3.579 år for ulykker sket i 2005.

2.3 Arbejdsulykker

I de efterfølgende afsnit beskrives udviklingen i antallet af sygedage for de tilskadekomne, som har været udsat for en ulykke. En ulykke er en hændelse, som ikke kan forudsiges, og den har derfor ikke konsekvenser for personen, før den sker. Personen er i beskæftigelse på tidspunktet for ulykken.

Som det fremgår af tabel 2.1, ligger antallet af ulykker i perioden 2000-2005 mellem 19.000 og 20.000 om året. Antallet af ulykker per 1.000 beskæftigede har været næsten stabilt i perioden. Der anmeldes cirka 7 ulykker per 1.000 beskæftigede.

Tabel 2.1: Antallet af ulykker fordelt på året for ulykken

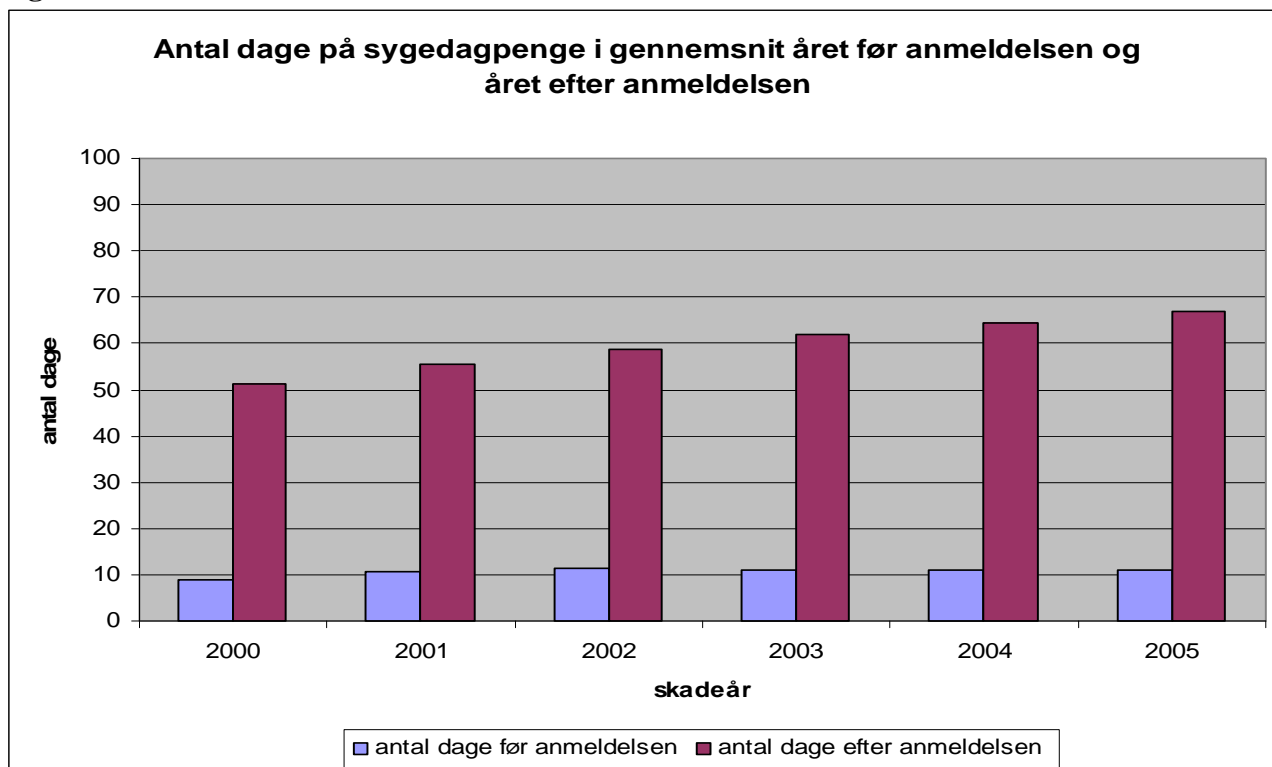
Skadeår	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Antal ulykker	19.421	19.802	19.290	18.938	19.474	19.525
Per 1000 beskæftigede	7,0	7,1	6,9	6,9	7,2	7,2

Nedenstående figur viser antallet af dage på sygedagpenge, året før og året efter ulykken skete i perioden 2000-2005. Som det fremgår af tabellen, er antallet af dage på sygedagpenge året efter ulykken steget i løbet af perioden. I 2000 var de tilskadekomne på sygedagpenge i gennemsnit 51 dage, og i 2005 var antallet af dage på sygedagpenge steget til 67 dage, svarende til en stigning på 31 procent. Antallet af dage på sygedagpenge året før ulykken er steget fra 9 til 11 dage i løbet af

perioden. Den største stigning i antallet af sygedage året før ulykken sker fra skader sket i 2000 til skader sket i 2001. Det kan skyldes, at fra 2000 blev offentligt ansattes sygefravær dækket.

Det samlede antal dage på sygedagpenge for alle de tilskadekomne, som har været udsat for en ulykke i 2000, er cirka 479 år. Antallet af dage på sygedagpenge året efter ulykken beløber sig til 2.719 år. De tilsvarende år for tilskadekomne, som kom til skade i 2005, er 599 året før skaden og 3.579 året efter skaden.

Figur 2.1

I de efterfølgende afsnit belyses det, om der er sket forskydninger i fordelingerne på køn, alder og ulykkens placering på legemet.

Køn

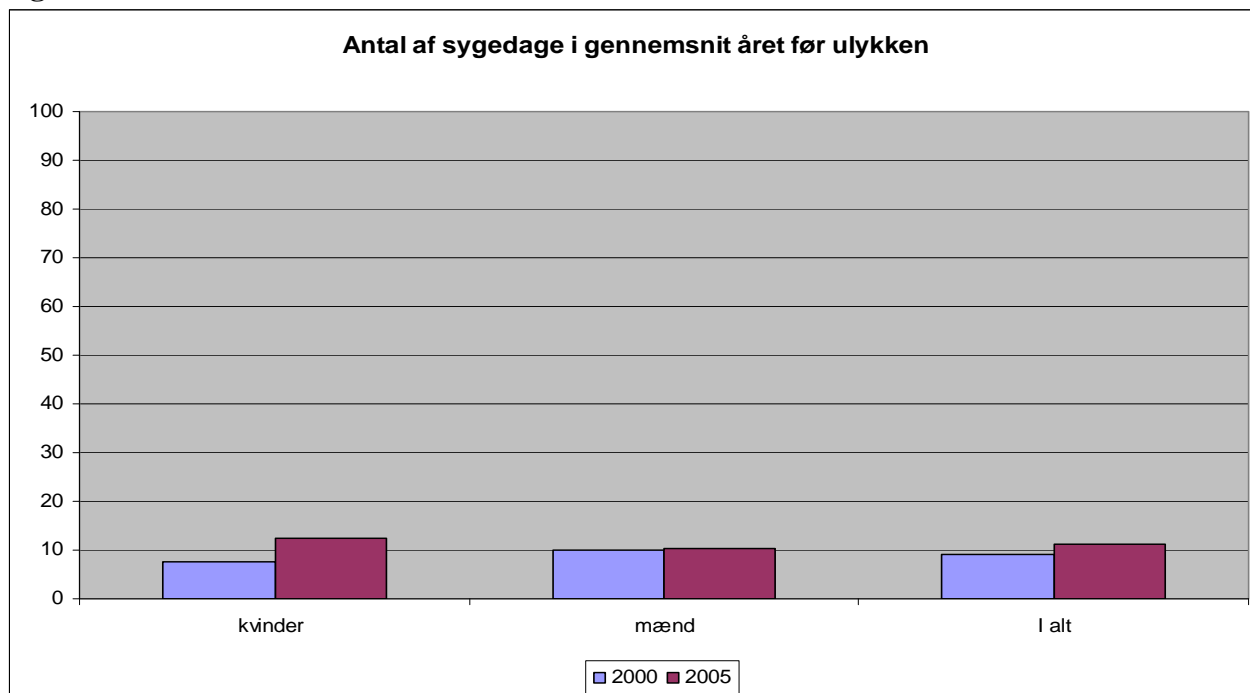
Dette afsnit ser på, om der er forskel på mænd og kvinder med hensyn til antallet af dage på sygedagpenge. Som det fremgår af tabel 2.2, er kvindernes andel af ulykkerne steget lidt i perioden. I 2000 udgjorde de knap 40 procent af ulykkerne, og i 2005 udgjorde de godt 41 procent af ulykkerne.

Tabel 2.2 Fordeling mellem mænd og kvinder for ulykker sket i perioden 2000 - 2005

Køn/Året for anmeldelsen	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Andel kvinder	39,8	41,5	41,0	41,2	41,7	41,4
Andel mænd	60,2	58,5	59,0	58,8	58,3	58,6

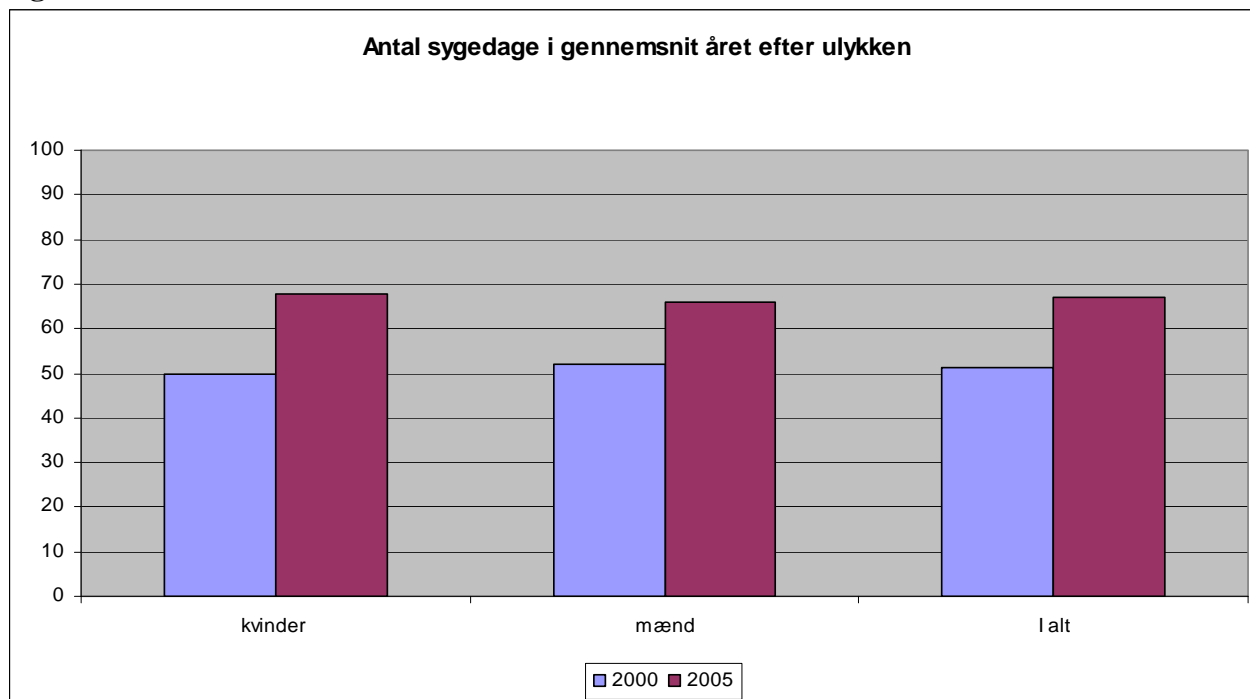
Figur 2.2 viser antallet af dage på sygedagpenge året før ulykken for ulykker sket i 2000 og 2005, fordelt på køn. I 2000 var kvinder i gennemsnit på sygedagpenge i knap 8 dage, og i 2005 var antallet af dage på sygedagpenge for kvinder steget til godt 12 dage i gennemsnit. Mændene var på sygedagpenge i gennemsnit 10 dage i 2000, og i 2005 var antallet af dage på sygedagpenge kun steget ganske lidt.

Figur 2.2

Antallet af sygedage året efter skaden er steget for både mænd og kvinder. For kvinder er antallet af dage på sygedagpenge steget fra 50 dage i 2000 til 68 dage i 2005, svarende til en stigning på 36 procent. For mænd er antallet af dage på sygedagpenge steget fra 52 dage i 2000 til 66 dage i 2005, svarende til en stigning på 27 procent.

Figur 2.3

Forskellen mellem antallet af sygedage for mænd og kvinder er 2 dage i gennemsnit. Antallet af sygedage i gennemsnit er steget lidt mere for kvinder end for mænd i perioden. Desuden er der sket en lille forskydning i antallet af ulykker. Kvindernes andel er steget lidt, men det kan kun forklare en lille del af stigningen i sygedagpengene i løbet af perioden.

Alder

Aldersfordelingen har ikke ændret sig væsentligt i løbet af perioden. Personer under 30 år udgør dog en lidt mindre andel i 2005, end de gjorde i 2000. I 2000 var 22,5 procent af ulykkerne anmeldt af personer under 30 år, og i 2005 var det 19,5 procent. Andelen over 50 år har derimod været stigende. I 2000 udgjorde de 25,3 procent af ulykkerne, og i 2005 var det 29,1 procent. I 2000 var gennemsnitsalderen for de tilskadekomne knap 40 år, og i 2005 var den godt 41 år.

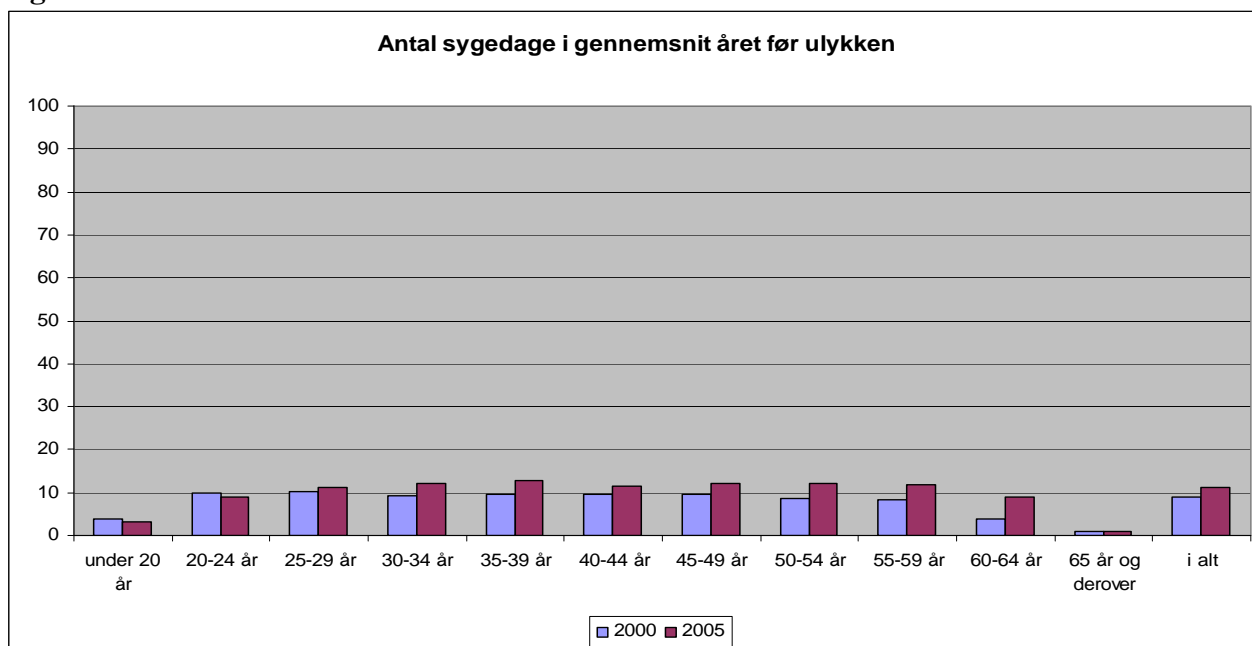
Tabel 2.3: Fordeling på alder for antallet af ulykker i perioden 2000 -2005

Året for anmeldelsen	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Under 20 år	3,6	3,4	3,2	3,0	2,8	3,3
20-24 år	8,4	8,1	7,8	7,7	7,6	7,1
25-29 år	10,5	10,4	10,1	9,9	9,6	9,1
30-34 år	12,4	12,0	11,6	11,9	11,3	11,3
35-39 år	13,7	13,9	13,9	14,1	13,5	13,4
40-44 år	13,4	13,6	13,7	13,0	14,1	13,8
45-49 år	12,7	12,7	12,2	12,9	12,9	12,9
50-54 år	12,9	12,5	12,8	11,9	12,2	12,7
55-59 år	9,4	10,1	11,0	11,4	11,4	11,4
60-64 år	2,2	2,7	3,0	3,3	3,5	4,1
65 år og derover	0,8	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

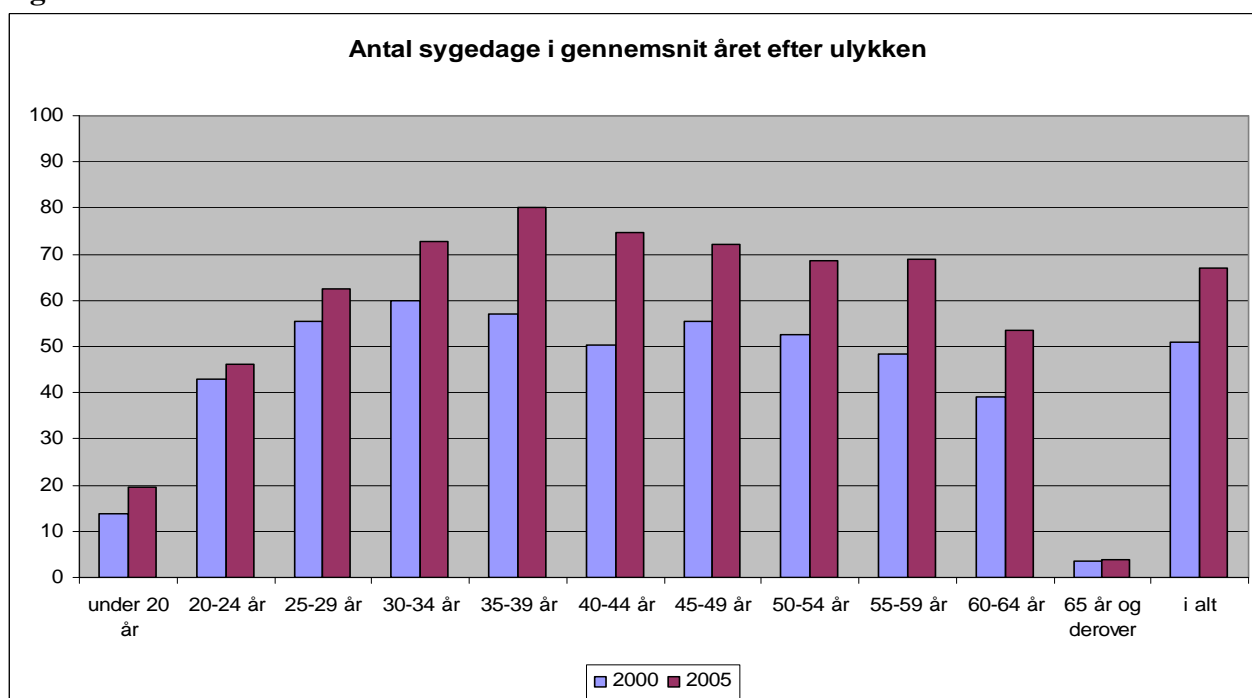
De 2 efterfølgende tabeller viser antallet af dage på sygedagpenge året før og året efter ulykken. Der er medtaget tal for 2000 og 2005. Året før ulykken svinger antallet af dage på sygedagpenge mellem 8 og 10 dage for aldersgrupperne 20-59 år. I 2005 er antallet af dage på sygedagpenge året før ulykken steget lidt for de fleste aldersgrupper. Stigningen er størst for de 60-64-årige.

Året efter ulykken modtog de tilskadekomne sygedagpenge i gennemsnitligt 50 dage i 2000. Aldersgruppen 30-34 år har flest dage i gennemsnit på sygedagpenge, mens de yngste samt de ældste aldersgrupper har færrest. I 2005 var det gennemsnitlige antal dage på sygedagpenge steget til 66 dage. Der er sket en stigning for alle aldersgrupper. I 2005 har aldersgrupperne 35-39 år og 40-44 år overhalet de 30-34-årige. De 35-39-årige modtager i gennemsnit sygedagpenge i 80 dage.

Figur 2.4

Figur 2.5

De, der kom til skade i 2005, er i gennemsnit lidt ældre end dem, som kom til skade i 2000. Samtidig er der en tendens til, at de ældre aldersgrupper har lidt flere sygedage end de yngre.

Skadens placering på legemet

I de foregående afsnit er der set på alder og køn. Begge variable viste sig at have betydning for antallet af dage på sygedagpenge. I dette afsnit ses der på, om skadens placering på legemet har betydning for antallet af dage på sygedagpenge. Den første tabel viser antallet af anmeldelser

fordelt på skadens placering på legemet. Man skal være opmærksom på, at der er et databrud i perioden. I 2004 overgik man til elektronisk anmeldelse (EASY), og i den forbindelse blev der for ulykkerne indført nye variable til beskrivelse af ulykkerne. Efterfølgende er de gamle variable oversat til de nye variable, i det omfang det var muligt. Men det kan have medført forskydninger mellem grupperne. Det efterfølgende diagram viser fordelingen.

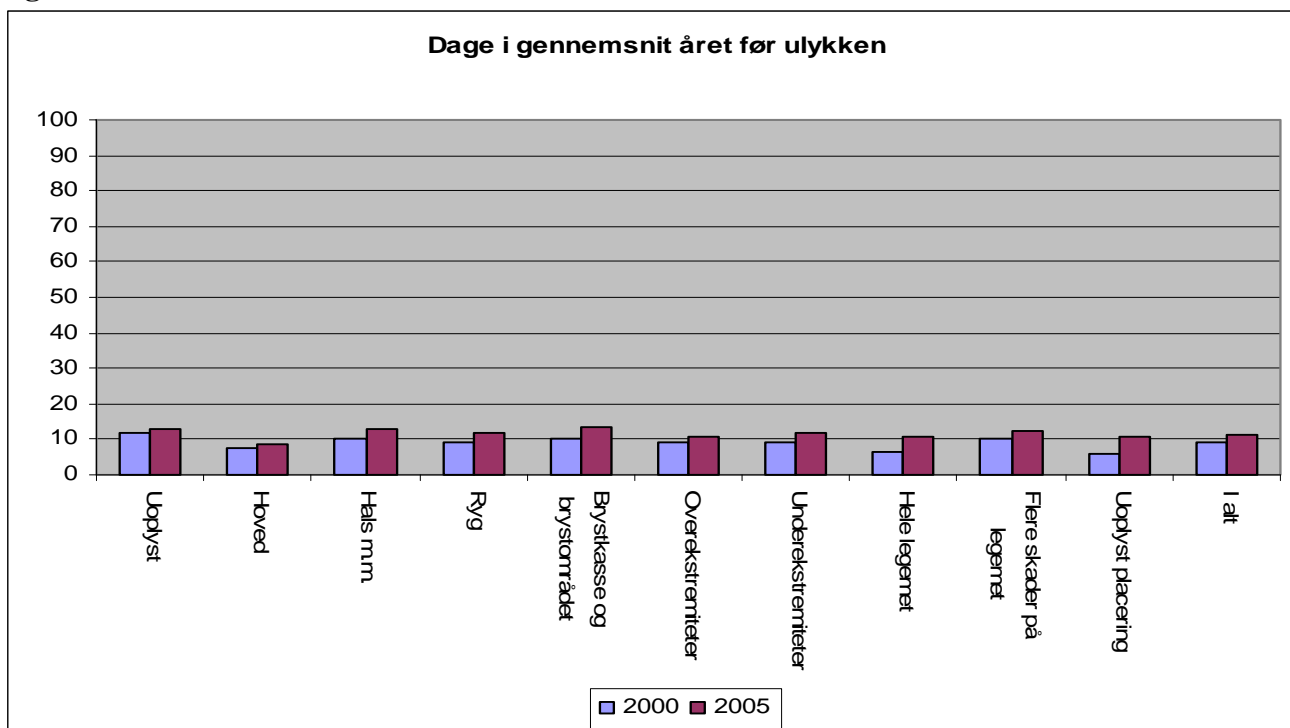
Tabel 2.4: Fordeling på skadens placering på legemet for ulykker sket i perioden 2000-2005

Skadens placering på legemet	Året for skaden					
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Uoplyst	2,4	2,1	2,3	2,3	2,4	2,2
Hoved	12,9	12,7	12,9	13,6	10,3	9,0
Hals med mere	4,0	3,9	4,0	4,1	2,4	2,6
Ryg	23,4	23,3	23,3	24,5	24,4	22,4
Brystkasse og brystområdet	2,8	2,7	2,6	2,5	2,2	2,7
Overekstremiteter	31,1	31,5	31,7	30,4	30,2	31,0
Underekstremiteter	20,2	20,7	20,0	19,4	19,7	20,5
Hele legemet	0,9	0,9	0,9	0,9	2,4	2,4
Flere skader på legemet	1,9	1,7	1,7	1,7	4,3	5,1
Uoplyst placering	0,5	0,5	0,5	0,6	1,9	2,1
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

De forskydninger, der er mellem kategorierne hoved og hele legemet, flere skader og uoplyst, kan skyldes databruddet i 2004. De psykiske chok er gået fra at blive registreret som placeret i hovedet til hele legemet og uoplyst.

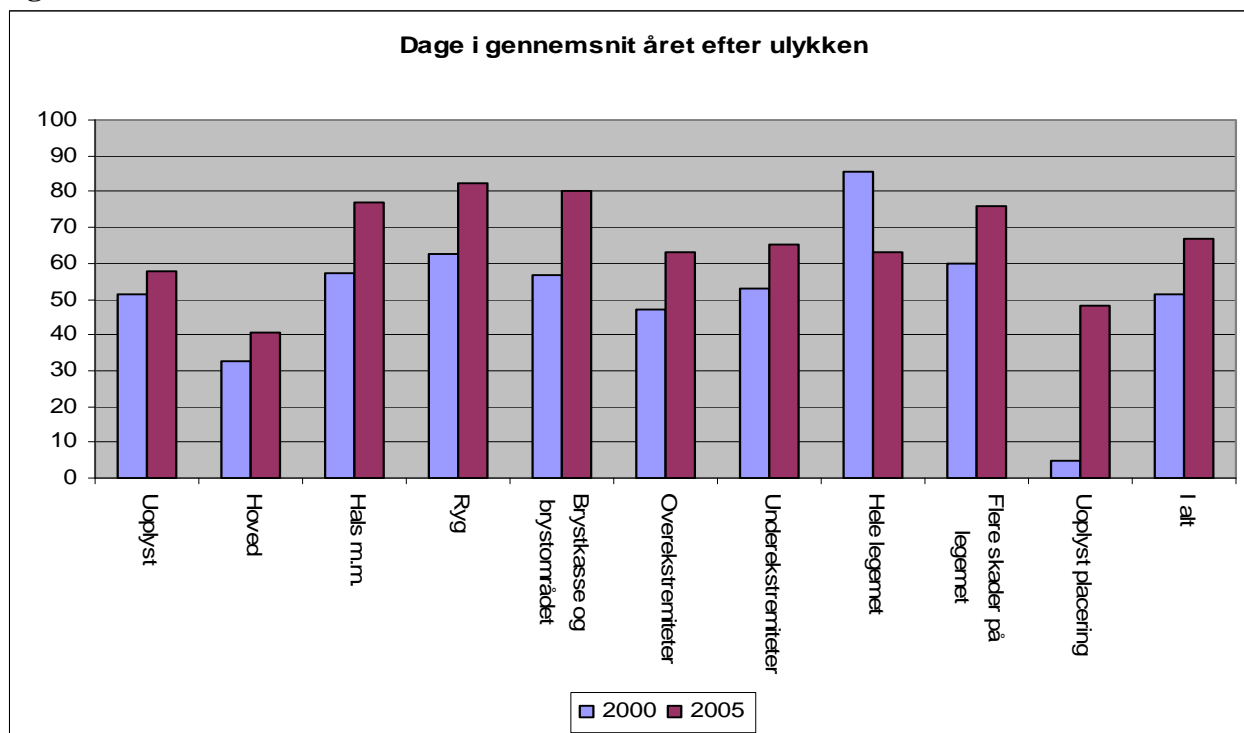
I året før anmeldelsen er der ikke den store forskel på antallet af dage på sygedagpenge for de enkelte typer skader, hvilket heller ikke var forventeligt.

Figur 2.6

Antallet af dage på sygedagpenge varierer mere året efter ulykken. Ulykker vedrørende ryggen, hele legemet og flere skader medfører flest sygedage, mens skader vedrørende hovedet medfører færrest dage på sygedagpenge. I forhold til 2000 har der været en stigning i antallet af dage på sygedagpenge for alle, på nær for skader vedrørende hele legemet. Det kan skyldes, at psykisk chok ikke længere registreres som hovedet, men som hele legemet – skader på hovedet medfører færre sygedage, og derfor trækker det gennemsnittet i gruppen ned. I 2005 er rygulykkerne den placering, som medfører flest dage på sygedagpenge. I 2005 modtog tilskadekomne med en rygulykke i gennemsnit sygedagpenge i 82 dage året efter ulykken. Skader vedrørende brystkassen og brystområdet er den placering, der medfører det næsthøjeste antal dage på sygedagpenge – disse tilskadekomne modtog i gennemsnit sygedagpenge i cirka 80 dage.

Figur 2.7

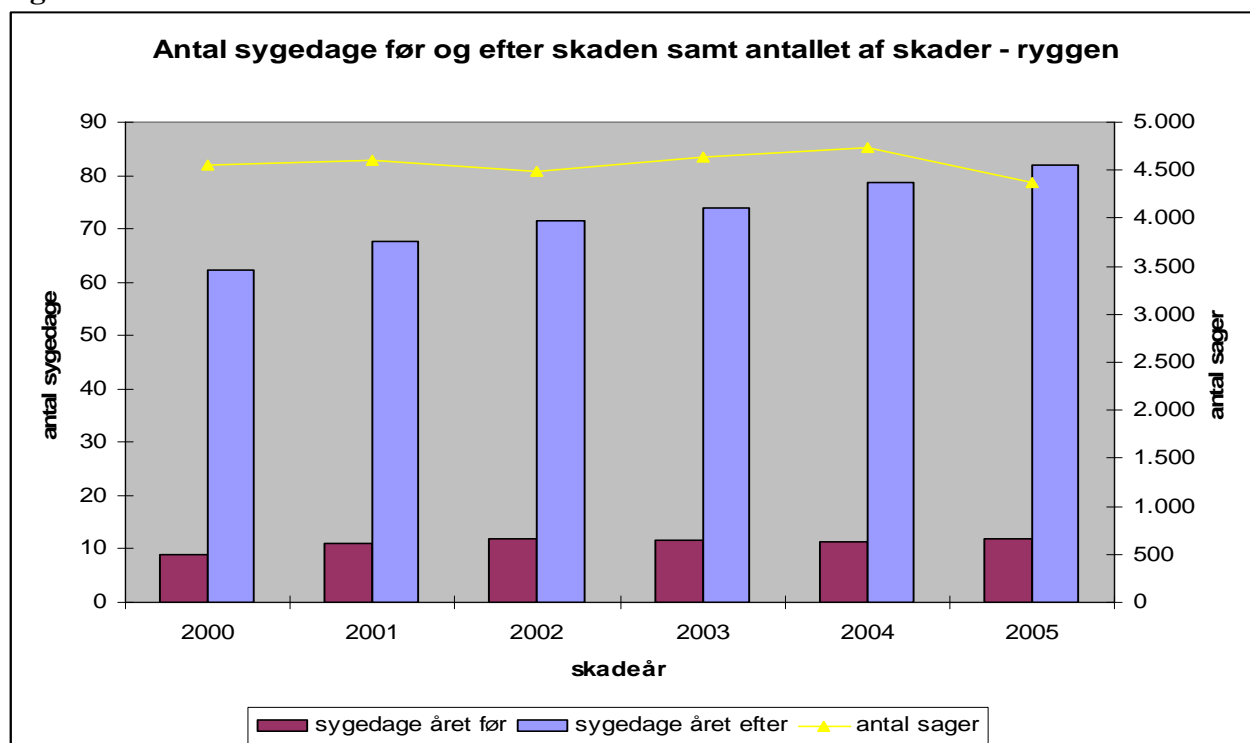
I de næste afsnit gennemgås de 3 placeringer, hvor der er flest skader.

Rygulykker

Knap ¼ af alle ulykker, der anmeldes, vedrører ryggen. Nedenstående diagram viser antallet af anmeldelser (højre akse) samt antallet af dage på sygedagpenge året før og året efter skaden. Der anmeldes omkring 4.500 rygulykker om året. Antallet af dage på sygedagpenge året efter ulykken har været stigende gennem hele perioden. I 2000 modtog de tilskadekomne i gennemsnit sygedagpenge i 62 dage, og i 2005 var antallet steget til 82 dage.

Hvis man beregner det samlede antal dage på sygedagpenge, som tilskadekomne med en rygulykke har modtaget i året efter ulykken, beløber det sig til 777 år for rygulykker sket i 2000 og 982 år for rygulykker sket i 2005. Året før ulykken var det henholdsvis 152 år og 177 år.

Figur 2.8

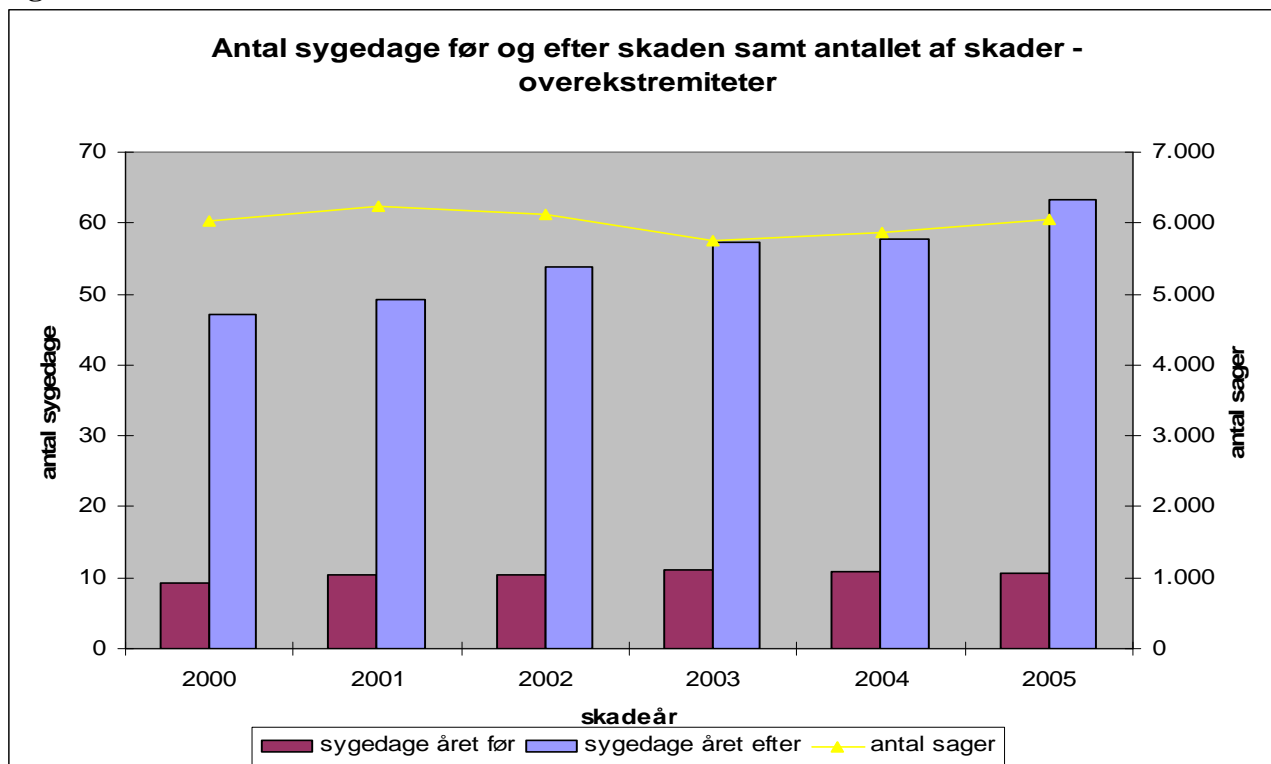

Overekstremiteter

Cirka 1/3 af alle ulykker, der anmeldes, vedrører overekstremiteterne. Som for rygulykker er der et diagram, som viser antallet af anmeldelser (højre akse) samt antallet af dage på sygedagpenge året før og året efter anmeldelsen. Som for rygulykkerne har antallet af dage på sygedagpenge året efter ulykken været stigende for ulykker vedrørende overekstremiteterne. De tilskadekomne, som kom til skade i 2000, modtog i gennemsnit sygedagpenge i 47 dage året efter ulykken. For de tilskadekomne, som kom til skade i 2005, er antallet af dage på sygedagpenge steget til 63 i gennemsnit.

Samlet set udgør alle dage på sygedagpenge året efter ulykken for alle tilskadekomne med en ulykke vedrørende overekstremiteterne 780 år for dem, som kom til skade i 2000, og 1.051 år for dem, som kom til skade i 2005.

Figur 2.9

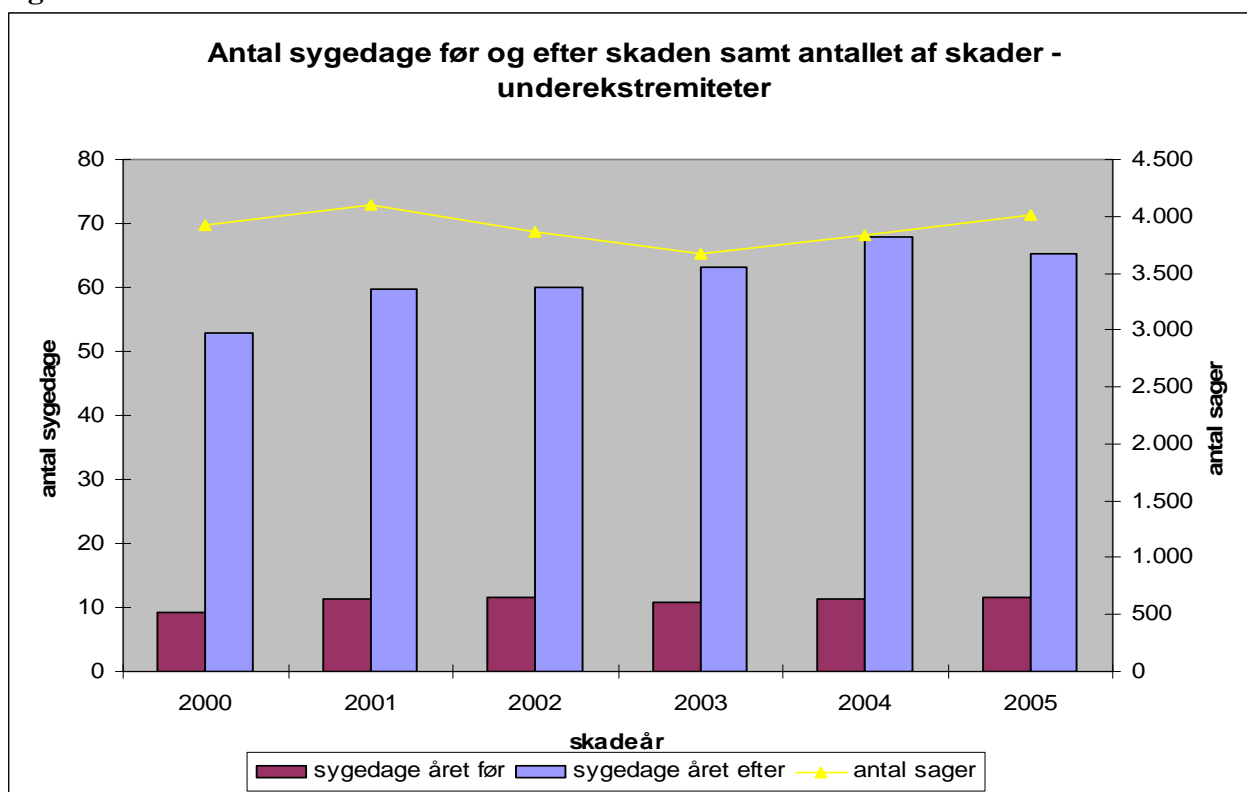

Underekstremiteter

Cirka 1/5 af ulykkerne vedrører skader på underekstremiteterne. Som ved de 2 foregående placeringer er der en tabel, der viser antallet af anmeldelser samt antallet af dage på sygedagpenge året før og året efter ulykken. Der anmeldes cirka 6.000 ulykker vedrørende underekstremiteterne om året.

Antallet af dage på sygedagpenge året efter anmeldelsen er i gennemsnit steget fra 53 dage for skader sket i 2000 til 65 dage for skader sket i 2005, svarende til en stigning på 23 procent. Samlet set modtager de tilskadekomne, som har været udsat for en ulykke vedrørende underekstremiteterne i 2000, sygedagpenge i 569 år. For ulykkerne vedrørende underekstremiteterne sket i 2005 er der modtaget sygedagpenge i 717 år.

Figur 2.10

Opsamling: Ulykker

Antallet af sygedage i gennemsnit året inden anmeldelsen er steget fra 9 til 11 dage i løbet af perioden. Den største stigning ligger fra skader sket i 2000 til skader sket i 2001, og den kan skyldes, at offentligt ansattes sygefravær blev dækket af sygedagpenge fra 2000. Antallet af sygedage i gennemsnit året efter skaden er steget med 31 procent fra ulykker sket i 2000 til ulykker sket i 2005.

En lille del af stigningen kan forklares med, at kvindernes andel af ulykkerne er steget lidt i perioden, og at kvinder har flere sygedage end mænd i gennemsnit. Antallet af sygedage året efter ulykken er dog steget både for mænd og kvinder. Derudover er personer, der var udsat for en ulykke i 2005, lidt ældre end de personer, som var udsat for en ulykke i 2000. Personer under 30 år har færrest sygedage, og derfor kan ændringen i aldersfordelingen ligeledes have medvirket til stigningen i antallet af sygedage generelt. Antallet af sygedage har imidlertid været stigende for alle aldersgrupper.

Der er ikke sket en ændring i de ulykker, som anmeldes, når man ser på skadens placering på legemet. Der har for alle placeringerne været en stigning for antallet af sygedage året efter ulykken.

2.4 Erhvervssygdomme

I de efterfølgende afsnit beskrives udviklingen i antallet af sygedage for de tilskadekomne, som har anmeldt en erhvervssygdom i perioden 2000-2005. En erhvervssygdom er ofte resultatet af længere tids påvirkninger. Erhvervssygdomme kan derfor ikke stedfæstes til bestemte begivenheder som ulykker, men er et led i et længere forløb, ofte med megen sygdom. Arbejdsskadestyrelsen registrerer anmeldedatoen som skadedato, selvom den ligger midt i forløbet.

Tabel 2.5 viser udviklingen i antallet af anmeldelser. I perioden 2000 til 2005 er antallet af anmeldelser steget med 21 procent. Antallet af anmeldelser per 1000 beskæftigede er steget med 1 i løbet af perioden. Der anmeldes nu 5,5 erhvervssygdomme per 1000 beskæftigede.

Tabel 2.5: Antallet af anmeldte erhvervssygdomme

Året for anmeldelsen	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Antal anmeldte erhvervssygdomme	12.367	12.620	11.612	11.403	12.836	14.950
Per 1000 beskæftigede	4,5	4,6	4,2	4,2	4,7	5,5

Erhvervssygdomme anmeldes typisk langt inde i sygdomsforløbet. De, der anmeldte en erhvervssygdom i 2005, havde i gennemsnit 57 sygedage året før anmeldelsen og 71 sygedage året efter anmeldelsen.

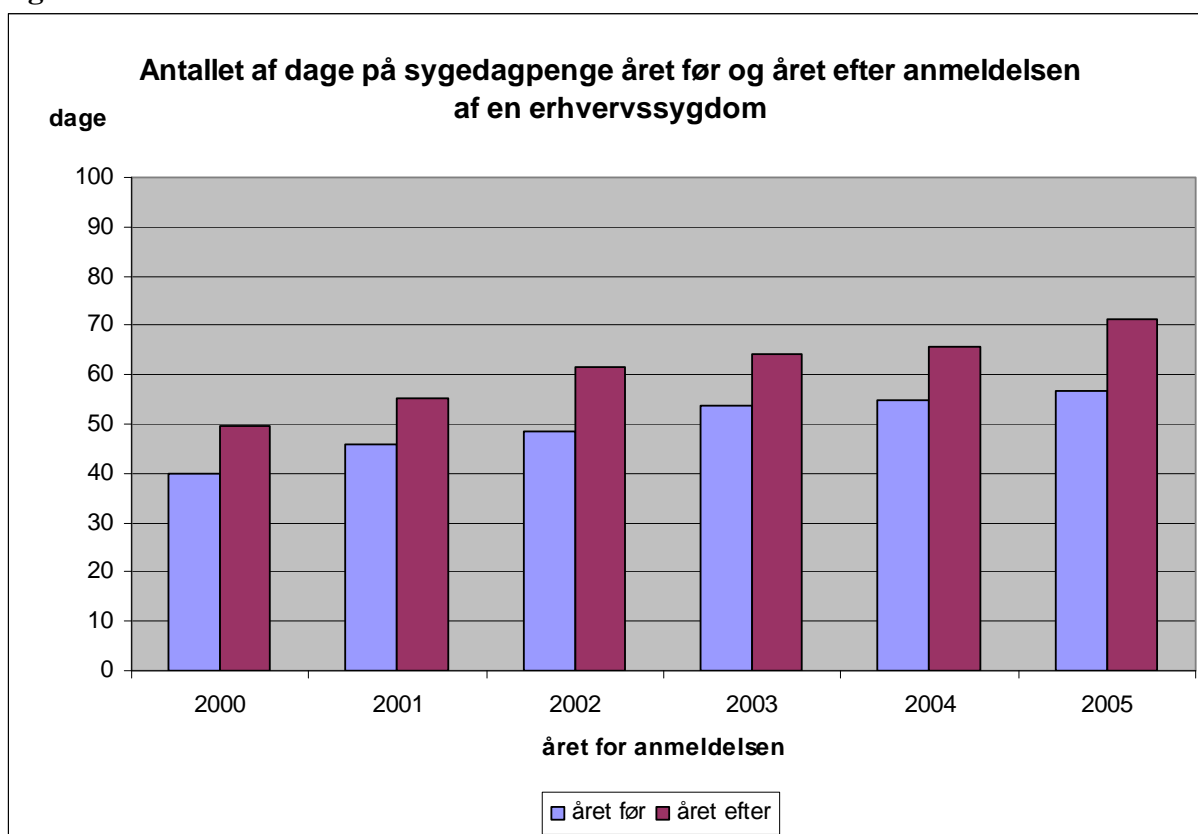
Nedenstående figur viser antallet af dage på sygedagpenge året før og året efter anmeldelsen for erhvervssygdomme anmeldt i perioden 2000-2005. Som det fremgår af figuren, er antallet af dage på sygedagpenge steget i perioden, og det gør sig gældende både året før anmeldelsen og året efter anmeldelsen.

I 2000 var de tilskadekomne, som fik anmeldt en erhvervssygdom, i gennemsnit på sygedagpenge i 40 dage året før anmeldelsen. I 2005 var de på sygedagpenge i 57 dage, svarende til en stigning på 42 procent. En del af sygefraværet året før skaden for de personer, som anmeldte en erhvervssygdom i 2001, i forhold til dem som anmeldte en erhvervssygdom i 2000, kan forklares med, at de offentligt ansattes sygefravær blev dækket af sygedagpenge fra 2000.

I året efter anmeldelsen var de tilskadekomne på sygedagpenge i 50 dage i 2000. Det er steget til cirka 71 dage i 2005, svarende til en stigning på 44 procent.

Det samlede antal sygedage forbundet med de anmeldte erhvervssygdomme var for anmeldelser i 2000 1.355 år året før anmeldelsen og 1.677 år året efter anmeldelsen. For erhvervssygdommene anmeldt i 2005 var de tilsvarende tal 2.331 år året før anmeldelsen og 2.912 år året efter anmeldelsen.

Figur 2.11

I de efterfølgende afsnit ses der på, om anmeldediagnose, køn og alder kan have betydning for antallet af dage på sygedagpenge.

Køn

Tabel 2.6 viser fordelingen af mænd og kvinder for de anmeldte erhvervssygdomme. Kvindernes andel af anmeldelserne har været stigende gennem perioden. I 2000 anmeldte de 50 procent af erhvervssygdommene, og i 2005 var andelen steget til 54,5 procent.

Tabel 2.6: Fordeling af mænd og kvinder for erhvervssygdomme anmeldte i 2000 -2005

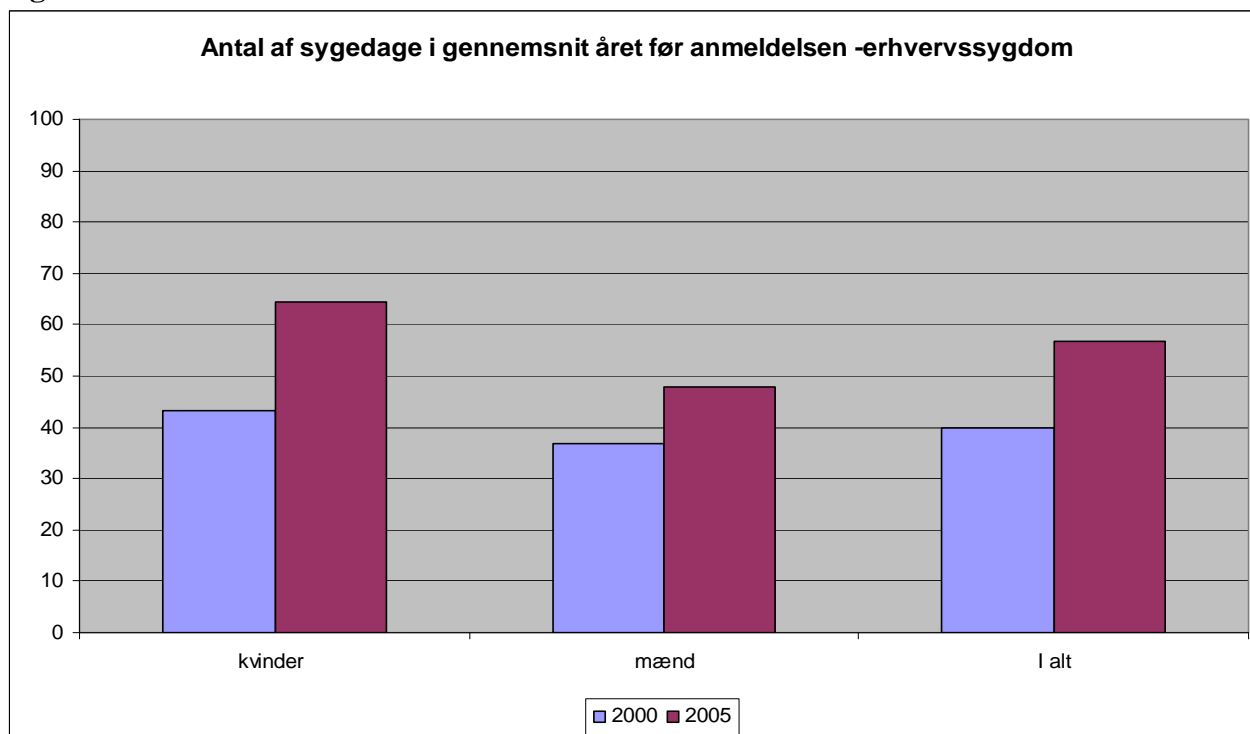
Køn/Året for anmeldelse	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Kvinder	50,1	51,3	50,4	51,9	53,8	54,5
Mænd	49,9	48,7	49,6	48,1	46,2	45,5

De 2 efterfølgende diagrammer viser henholdsvis antallet af sygedage året inden anmeldelsen og antallet af sygedage året efter anmeldelsen. Begge diagrammer indeholder tilskadekomne, som har anmeldt en erhvervssygdom i 2000 og i 2005.

Antallet af sygedage året før anmeldelsen er for kvinderne steget med knap 50 procent for erhvervssygdomme anmeldt i 2005 i forhold til erhvervssygdomme anmeldt i 2000. For erhvervssygdomme anmeldt i 2000 havde de i gennemsnit 43 sygedage, og for erhvervssygdomme anmeldt i 2005 var antallet steget til 64 dage i gennemsnit. Antallet af sygedage for mændene er ligeledes steget, men mindre end for kvinderne. Antallet af sygedage for mændene året før

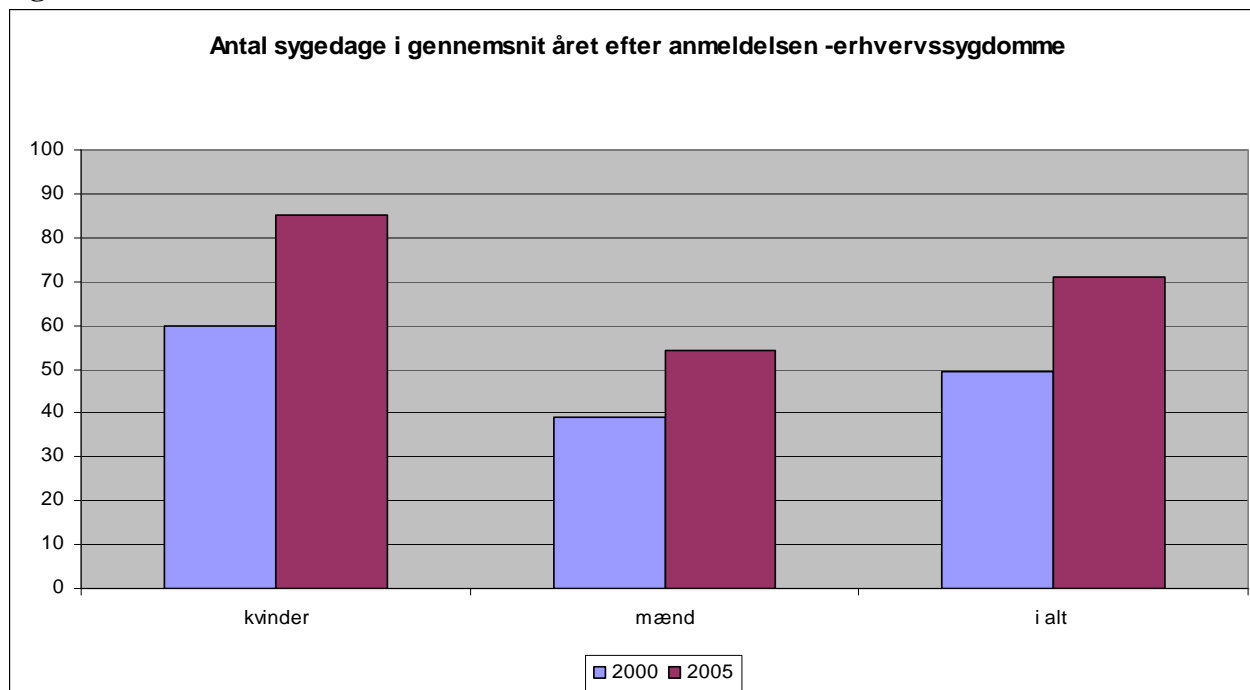
anmeldelsen er steget fra 37 dage for erhvervssygdomme anmeldt i 2000 til 48 dage for erhvervssygdomme anmeldt i 2005, svarende til en stigning på 30 procent.

Figur 2.12

Antallet af sygedage året efter anmeldelsen er ligeledes steget både for mænd og kvinder. For kvinder er den steget fra 60 dage i gennemsnit for erhvervssygdomme anmeldt i 2000 til 85 dage i gennemsnit for erhvervssygdomme anmeldt i 2005. Det svarer til en stigning på 42 procent. For mændene er antallet af sygedage året efter anmeldelsen steget fra 39 dage i gennemsnit for erhvervssygdomme anmeldt i 2000 til 54 dage i gennemsnit for erhvervssygdomme anmeldt i 2005. Det svarer til en stigning på 39 procent.

Figur 2.13

Kvinderne har flere sygedage i gennemsnit end mændene, både året før og året efter anmeldelsen. Samtidig er kvindernes andel af anmeldelserne steget. Dette kan forklare en lille del af stigningen i det samlede antal dage, men ikke hele stigningen. Der er sket en stigning i antallet af sygedage for både mænd og kvinder.

Alder

Tabel 2.7 viser aldersfordelingen for de anmeldte erhvervssygdomme i perioden 2000 til 2005. De tilskadekomne, som anmeldte en erhvervssygdom i 2005, er gennemsnitligt lidt ældre end dem, som anmeldte en erhvervssygdom i 2000.

Andelen af tilskadekomne under 30 år er faldende i perioden. I 2000 var 12,7 procent af dem, som anmeldte en erhvervssygdom, under 30 år. I 2005 var andelen faldet til 9,1 procent. Andelen af tilskadekomne over 50 år er derimod stigende. I 2000 var 39,6 procent over 50 år på tidspunktet for anmeldelsen, og i 2005 var andelen steget til 42,1 procent.

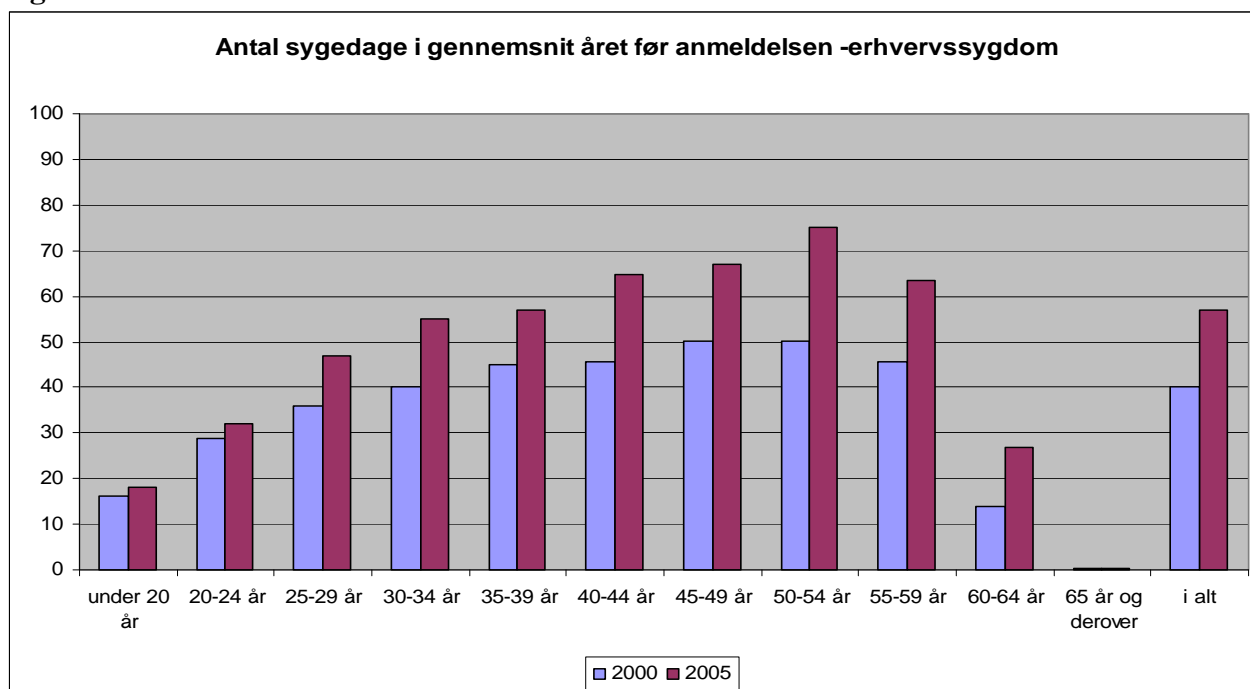
Tabel 2.7: Aldersfordeling for erhvervssygdomme anmeldt i 2000-2005

Alder/Året for anmeldelse	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Under 20 år	0,8	0,9	0,9	0,9	0,7	0,8
20-24 år	4,6	4,4	3,9	3,5	3,5	3,0
25-29 år	7,4	7,0	6,2	6,3	6,0	5,3
30-34 år	9,4	8,8	8,7	8,1	8,5	8,6
35-39 år	11,7	12,1	11,9	11,9	12,0	11,4
40-44 år	12,7	13,0	13,2	13,4	13,8	14,2
45-49 år	13,9	13,8	14,2	14,7	14,3	14,6
50-54 år	15,8	15,8	15,8	15,5	15,4	16,0
55-59 år	12,1	13,2	13,9	14,4	14,7	15,1
60-64 år	4,8	5,1	5,3	5,3	5,5	5,7
65 år og derover	6,9	5,8	5,9	6,1	5,5	5,3
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

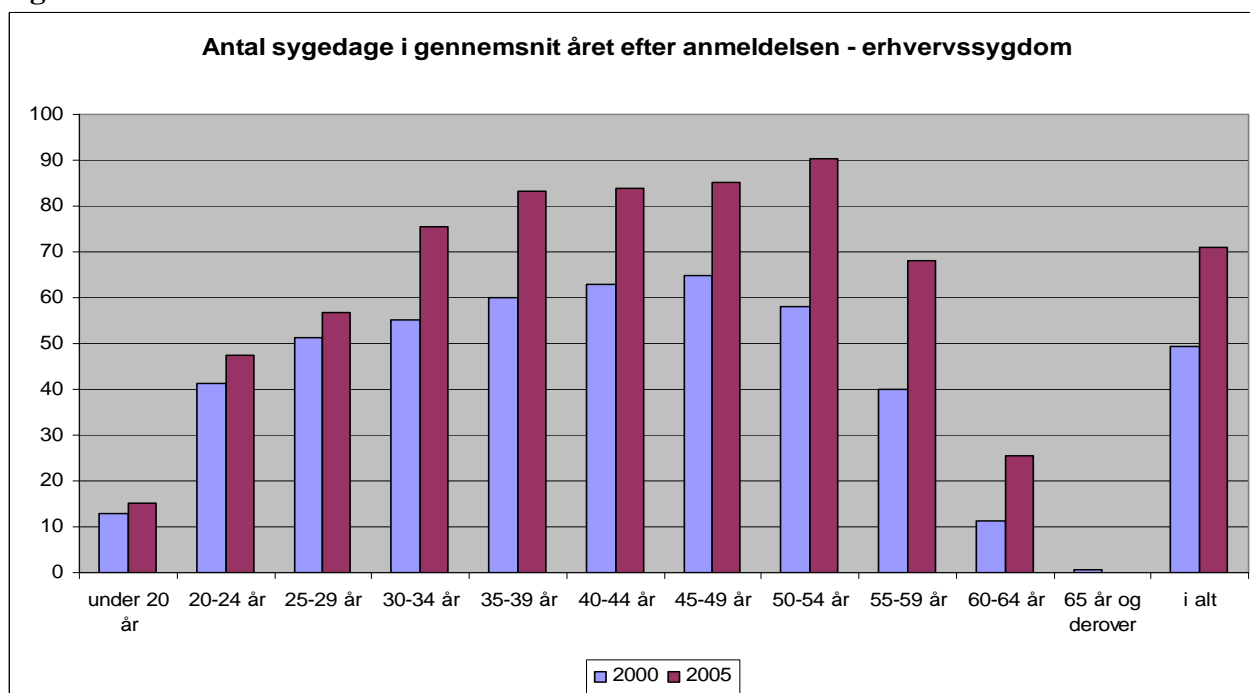
De efterfølgende diagrammer viser henholdsvis antallet af sygedage året før anmeldelsen og året efter anmeldelsen for tilskadekomne, som anmeldte en erhvervssygdom i 2000 og i 2005. Antallet af sygedage året inden anmeldelsen er steget for alle aldersgrupper. Den største stigning findes i aldersgruppen 50-54-årige. Det er ligeledes denne aldersgruppe, som har flest sygedage i gennemsnit året før anmeldelsen. De 50-54-årige, som anmeldte en erhvervssygdom i 2000, havde i gennemsnit 50 sygedage før anmeldelsen. For dem, som anmeldte en erhvervssygdom i 2005, var antallet af sygedage steget til 75. Det svarer til en stigning på 50 procent. For dem under 50 år er der en tendens til, at jo yngre de er, jo færre sygedage har de i året inden anmeldelsen.

Antallet af dage året efter anmeldelsen er ligeledes steget. Den største stigning er sket for de ældre aldersgrupper. For tilskadekomne under 55 år er der en tendens til, at jo ældre man er, jo flere sygedage har man.

Figur 2.14

Figur 2.15

Der er sket en lille forskydning i den aldersmæssige sammensætning for de tilskadekomne, som anmeldte erhvervssygdomme. De, der anmeldte en erhvervssygdom i 2005, er lidt ældre end dem, som anmeldte en erhvervssygdom i 2000. Desuden er der en tendens til, at antallet af sygedage stiger med alderen. Den aldersmæssige forskydning kan imidlertid kun forklare en lille del af stigningen i det samlede antal sygedage.

Anmeldediagnoser

Antallet af anmeldte erhvervssygdomme er i perioden 2000-2005 steget med 20 procent – størstedelen af stigningen ligger fra 2004 til 2005. Antallet af psykiske sygdomme er steget meget i løbet af perioden. I 2000 udgjorde de 5,4 procent af de anmeldte erhvervssygdomme, og i 2005 udgjorde de 16,4 procent af anmeldelserne. Nakke- og skuldersygdomme er ligeledes steget.

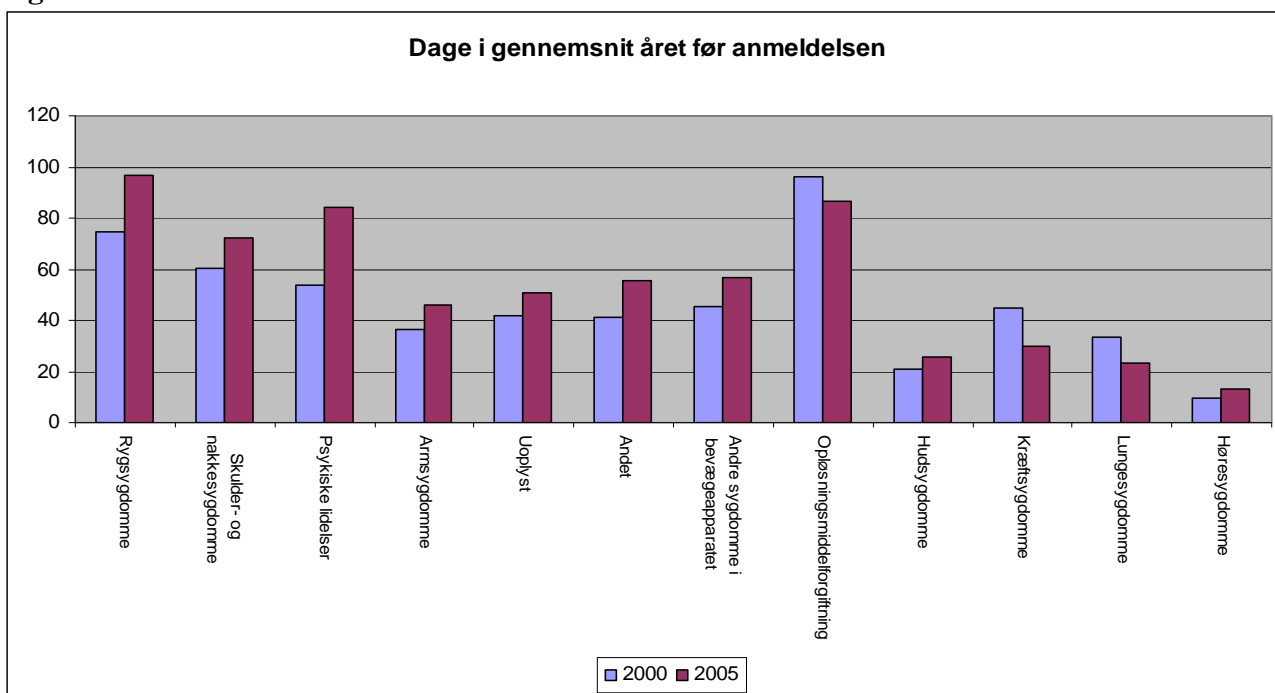
Table 2.8 Fordeling af anmeldediagnose for erhvervssygdomme anmeldt i 2000-2005

Anmeldediagnose	Året for anmeldelsen					
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Hudsygdomme	10,1	10,7	11,0	10,6	9,4	8,4
Høresygdomme	16,7	15,1	15,2	13,5	13,2	11,1
Andet	14,9	13,0	12,1	13,8	12,4	11,3
Lungesygdomme	3,1	3,1	2,3	2,3	2,1	2,3
Kræftsygdomme	1,7	1,3	1,5	1,7	1,2	1,4
Opløsningsmiddelforgiftning	0,8	0,8	0,6	0,8	0,6	0,4
Skulder- og nakkesygdomme	12,0	12,0	12,6	12,8	12,7	14,0
Armsygdomme	17,9	17,9	16,6	15,9	15,2	15,6
Andre sygdomme i bevægeapparatet	6,2	6,0	5,5	5,5	4,8	5,4
Rygpsykiatri	10,4	11,2	11,8	10,5	10,0	10,3
Psykiske sygdomme	5,4	8,1	9,8	12,0	15,3	16,4
Uoplyst	0,8	0,8	1,1	0,6	3,0	3,4
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

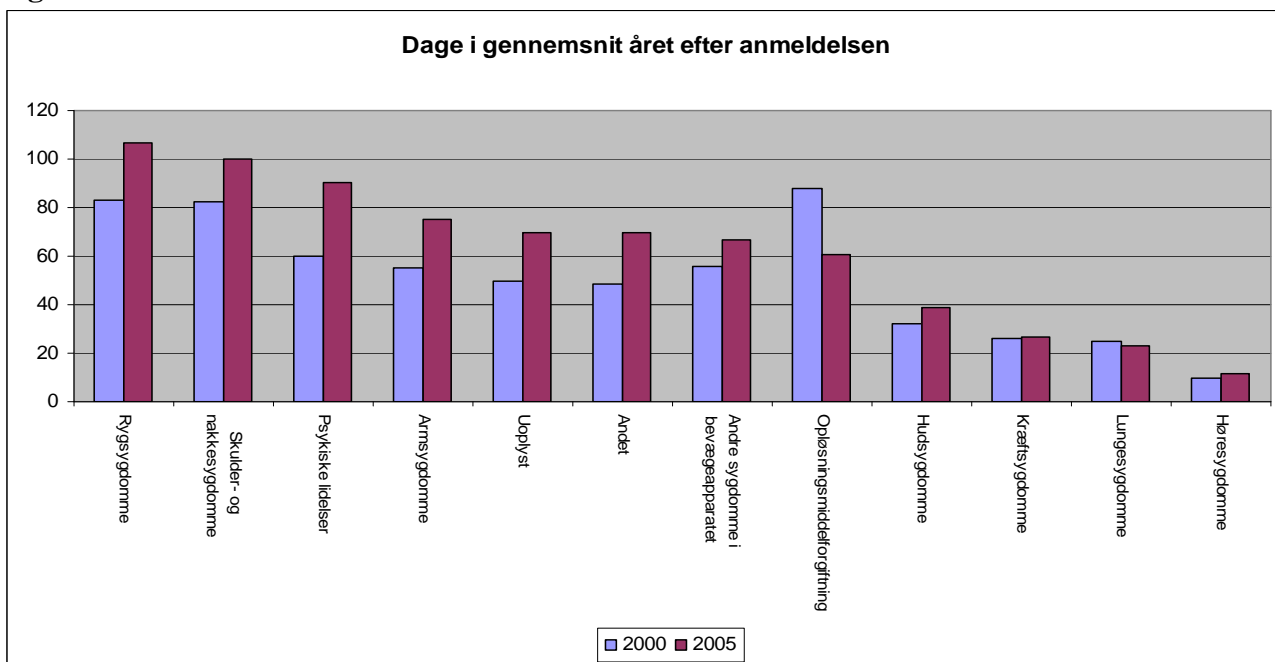
De 2 efterfølgende figurer viser antallet af dage i gennemsnit for erhvervssygdomme anmeldt i henholdsvis 2000 og 2005. Der er en figur for henholdsvis året før anmeldelsen og året efter anmeldelsen. Der er stor forskel på antallet af dage på sygedagpenge for de enkelte anmeldediagnoser. Erhvervssygdomme med diagnoserne rygpsykiatri, skulder- og nakkesygdomme, psykiske sygdomme samt opløsningsmiddelforgiftning har forholdsvis mange dage på sygedagpenge både før og efter anmeldelsen. Mens der for hud- og høresygdommene er relativt få dage på sygedagpenge både før og efter anmeldelsen.

Fordelingen af anmeldediagnose har ændret sig lidt i løbet af perioden, men det kan ikke forklare hele stigningen. Der er sket en stigning i antallet af dage på sygedagpenge for mange af anmeldediagnoserne både året før og året efter anmeldelsen. De eneste anmeldediagnoser, hvor der er sket et fald, er opløsningsmiddelforgiftning, kræftsygdomme og lungesygdomme. For kræftsygdommene er der kun sket et fald året før anmeldelsen. Fælles for de anmeldediagnoser, som har oplevet et fald i antallet af dage på sygedagpenge, er, at det er de diagnoser, hvor der er færrest anmeldelser. For opløsningsmiddelforgiftninger er der under 100 anmeldelser om året, for kræftsygdommene er der 200 om året, og der anmeldes cirka 300 lungesygdomme.

Figur 2.16

Figur 2.17

I de efterfølgende afsnit gennemgås de diagnoser, hvor der er mange sygedage, og hvor der samtidig er mange sager. I afsnittene ses der på, om fordelingen mellem mænd og kvinder har ændret sig i løbet af perioden. Der ses desuden på, hvilke brancher anmeldelserne kommer fra, samt om der er forskel i antallet af sygedage året efter anmeldelsen, afhængigt af, hvilken branche de tilskadede kommer fra.

Rygsygdomme

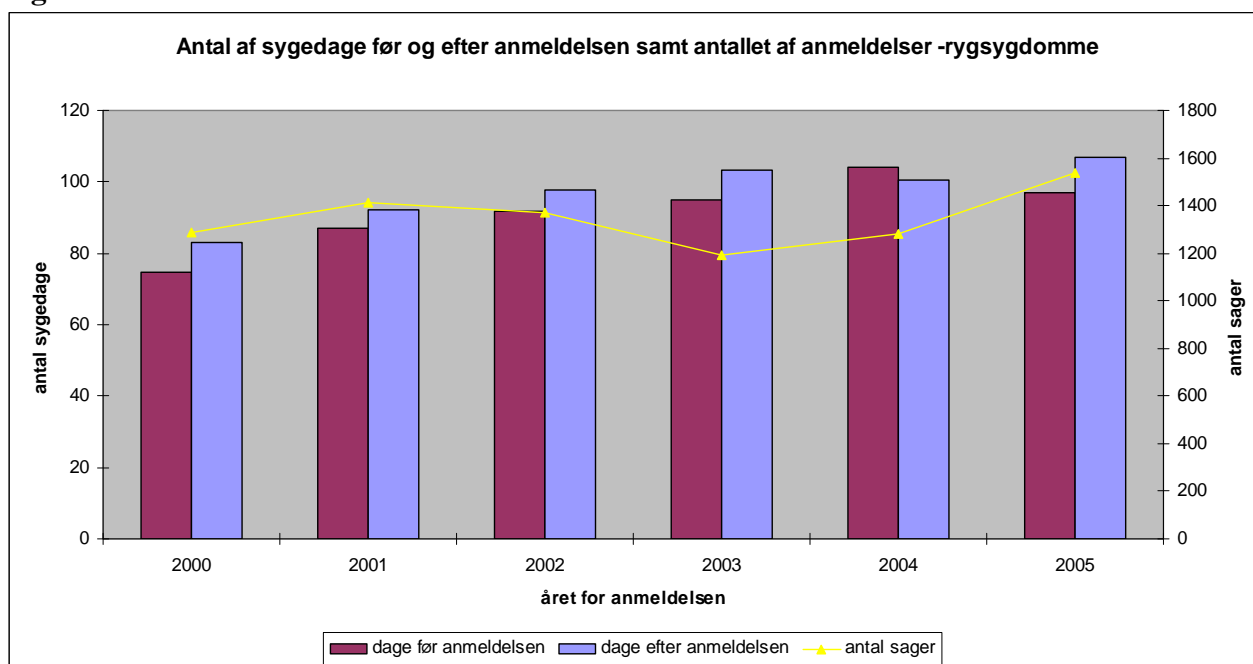
Erhvervssygdomme med anmeldediagnosen rygsygdomme er de erhvervssygdomme, som har det næsthøjeste antal dage på sygedagpenge året før anmeldelsen. Antallet af sygedage i gennemsnit per tilskadekommet med denne diagnose har været stigende fra 2000 til 2005. I 2000 var der i året før anmeldelsen 75 dage, og i 2005 var der 97 dage, svarende til en stigning på knap 30 procent. Antallet af dage på sygedagpenge året efter anmeldelsen er ligeledes steget for disse sager. I 2000 var der 83 dage, og i 2007 var der 107 dage, svarende til en stigning på knap 29 procent.

Antallet af anmeldelser har svinget mellem 1.200 og 1.500 i perioden.

Det samlede antal sygedage året før anmeldelsen for rygsygdomme anmeldt i 2000 kan beregnes til 263 år. For rygsygdomme anmeldt i 2005 er det tilsvarende antal 408 år. Det svarer til en stigning på 55 procent. Stigningen skyldes dels, at der er flere, som anmelder en rygsygdom, men også at de, der anmelder, i gennemsnit er mere syge året før anmeldelsen.

Antallet af sygedage året efter anmeldelsen beløber sig til 292 år for rygsygdomme anmeldt i 2000 og 449 år for rygsygdomme anmeldt i 2005. Det svarer til en stigning på 54 procent.

Figur 2.18

Fordelingen mellem mænd og kvinder har ændret sig i perioden. I 2000 kom 55 procent af de anmeldte rygsygdomme fra mænd, og i 2005 er mændenes andel faldet til knap 53 procent. Fordelingen har dog været svingende over perioden, så mændenes andel svinger mellem 50 procent og 55 procent. I det foregående afsnit om erhvervssygdomme fordelt på køn viste det sig, at kvinder har flere sygedage end mænd i gennemsnit, så alene forskydningen mellem mænd og kvinder kan forklare en del af stigningen i antallet af sygedage.

Tabel 2.9: Andel anmeldte rygsgydomme fordelt på køn

Køn/Året for anmeldelsen	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Andel mænd	55,1	50,4	52,5	53,7	51,1	52,6
Andel kvinder	44,9	49,6	47,5	46,3	48,9	47,4

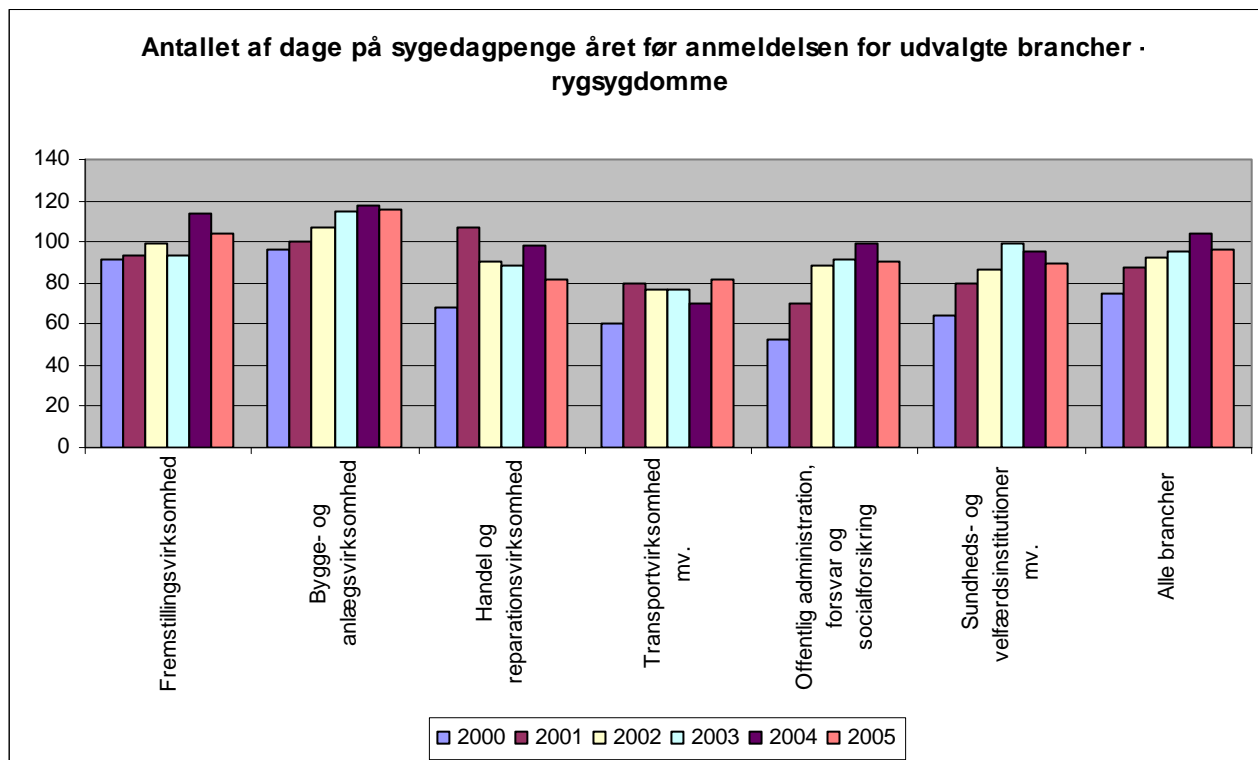
Nedenstående tabel ser på, hvilke brancher de anmeldte rygsgydomme kommer fra. Der er kun medtaget brancher, hvor der er over 100 anmeldelser om året – resten af brancherne er samlet under andet. 22 procent af de anmeldte rygsgydomme i 2005 kom fra fremstillingsvirksomhederne, 14 procent fra offentlig administration, forsvar og socialsikring og 16 procent fra sundheds- og velfærdsinstitutioner. Der har i perioden været en stor stigning i antallet af rygsgydomme fra branchen sundheds- og velfærdsinstitutioner.

2.10: Antal anmeldte rygsgydomme fordelt på branche

Branche/Året for anmeldelsen	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Fremstillingsvirksomhed	326	334	312	316	281	347
Bygge og anlæg	119	131	151	119	123	179
Handel og reparationsvirksomhed	141	126	109	119	133	147
Transport	141	146	137	112	120	142
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	245	291	270	238	243	223
Sundheds- og velfærdsinstitutioner med videre	116	157	131	112	162	248
Andet	200	231	264	179	230	274
I alt	1.288	1.416	1.374	1.195	1.292	1.560

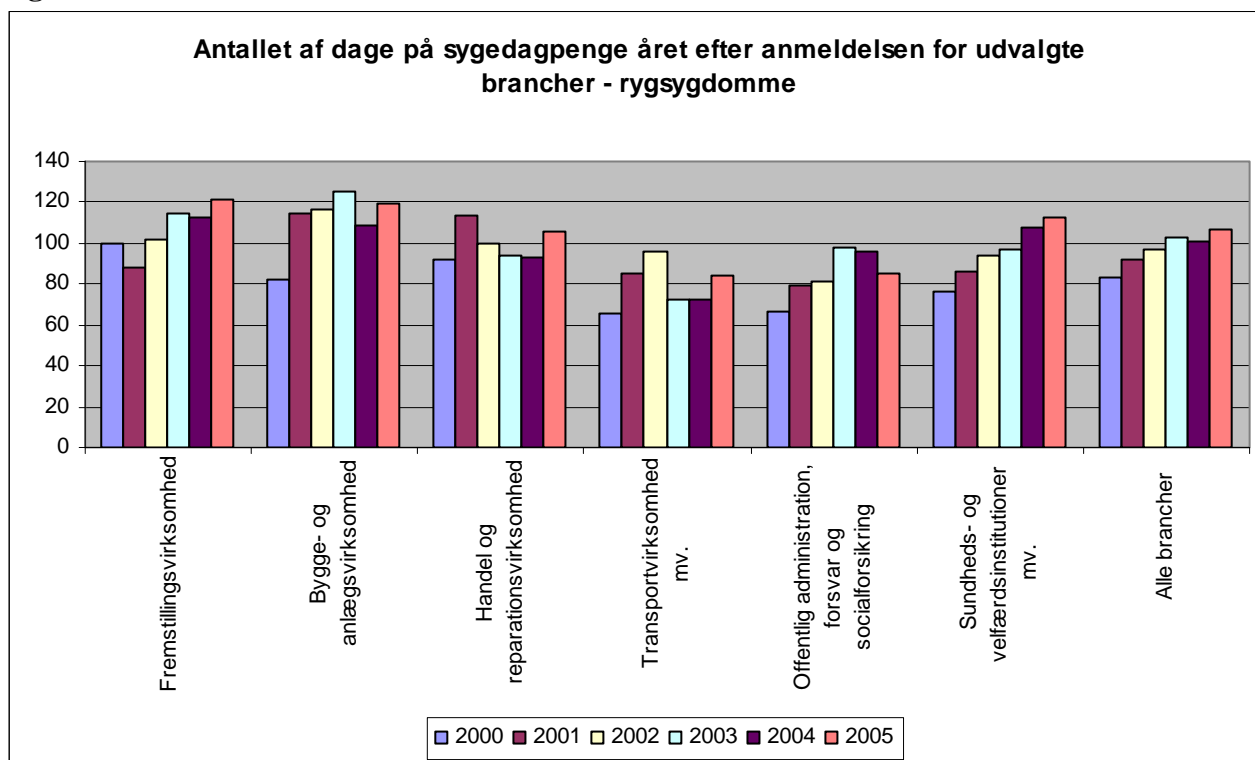
Antallet af sygedage året før anmeldelsen er steget for de fleste brancher fra 2000 til 2005. Der er forskel inden for de enkelte brancher på, hvor mange sygedage de tilskadekomne har i året før anmeldelsen og året efter anmeldelsen. Antallet af sygedage året før anmeldelsen er steget med 30 procent året før anmeldelsen og 29 procent efter anmeldelsen, men ikke alle brancher er steget lige meget. For bygge- og anlægsvirksomhederne er antallet af sygedage året før anmeldelsen steget fra 96 dage til 116 dage, svarende til en stigning på 20 procent. Offentlig administration, forsvar og socialsikring er steget fra 52 dage i gennemsnit til 91 dage i gennemsnit, svarende til en stigning på knap 74 procent.

Figur 2.19

Alle brancher har oplevet en stigning i antallet af sygedage i året efter anmeldelsen af rygssygdommen. Den største stigning er for branchen sundheds- og velfærdsinstitutioner, som er steget fra 76 dage for rygssygdomme anmeldt i 2000 til 112 dage for rygssygdomme anmeldt i 2005. Det svarer til en stigning på 48 procent. Den branche, som har flest sygedage året efter anmeldelsen, er fremstillingsvirksomhederne – de tilskadedkomne var i gennemsnit syge i cirka 122 dage året efter anmeldelsen. Bygge- og anlægsvirksomhederne har det næsthøjeste antal dage for rygssygdomme anmeldt i 2005.

Figur 2.20

Psykiske sygdomme

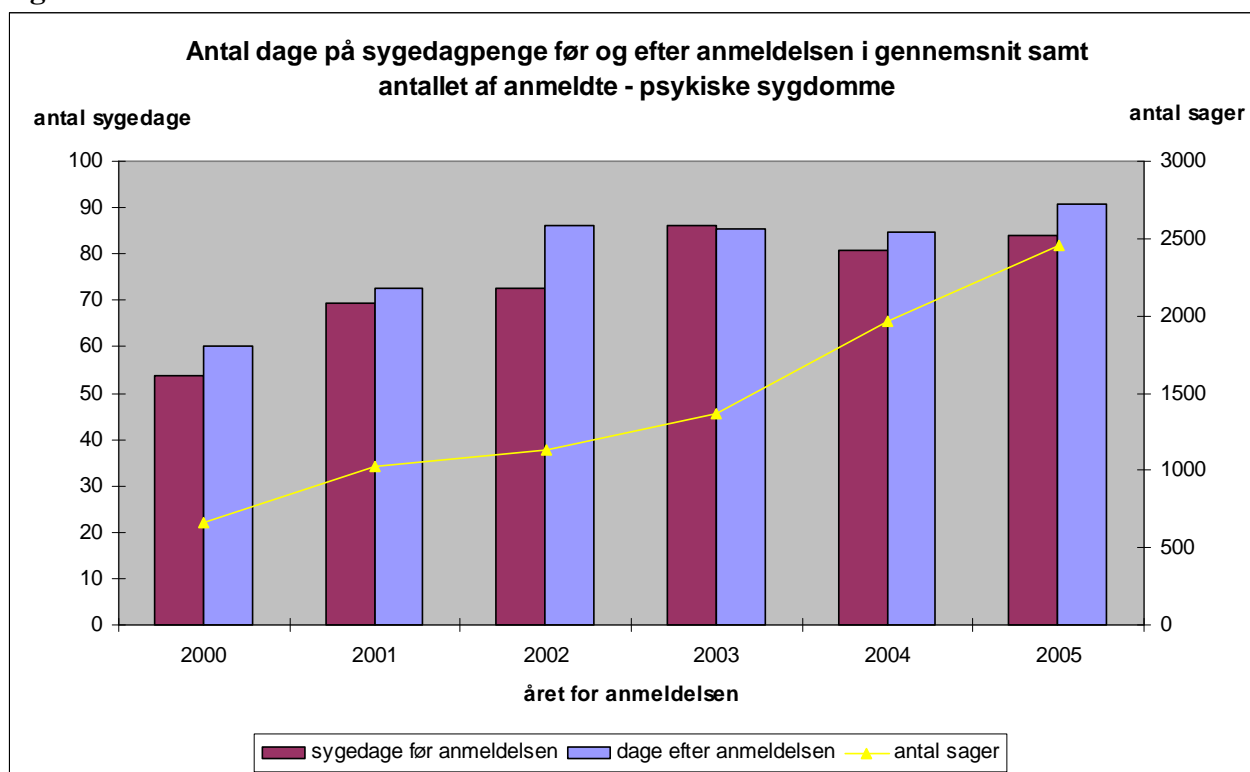
Hvis man ser på erhvervssygdomme med anmeldediagnosen psykiske sygdomme, er der ligeledes sket en stigning i antallet af sygedage både før og efter anmeldelsen. I 2000 var der henholdsvis 54 dage i året før anmeldelsen og 60 dage i året efter anmeldelsen. I 2005 var antallet af dage året før anmeldelsen steget til 84, og antallet af sygedage året efter anmeldelsen var steget til 91 dage. Det svarer til en stigning i antallet af sygedage på henholdsvis 55 procent året før anmeldelsen og 52 procent året efter anmeldelsen.

I samme periode er antallet af anmeldelser steget med 269 procent. I 2005 var det den anmeldediagnose, som leverede det største antal anmeldelser. I 2005 fik Arbejdsskadestyrelsen knap 2.500 anmeldelser om psykiske sygdomme, svarende til 16 procent af anmeldelserne det år.

Hvis man ser på det samlede antal dage på sygedagpenge i året før skaden for alle dem, der anmeldte en psykisk sygdom i 2005, svarer det til knap 565 år. Hvis man lavede den tilsvarende beregning for de tilskadedekomne, som anmeldte en psykiske sygdom i 2000, summer alle sygedagene til cirka 98 år. Den store stigning i summen af sygedage skyldes, at antallet af personer er steget væsentligt, og at det gennemsnitlige antal sygedage per person er steget med cirka 50 procent.

Det samlede antal dage året efter anmeldelsen beløber sig til 110 år for de psykiske sygdomme anmeldt i 2000 og 610 år for de psykiske sygdomme anmeldt i 2005. Det er en stigning på 455 procent. Stigningen skyldes, at anmeldelserne er steget med 269 procent, og at antallet af sygedage er steget med 52 procent.

Figur 2.21

Antallet af anmeldte psykiske sygdomme er som tidligere nævnt steget betragteligt i perioden. En stor del af anmeldelserne kommer fra kvinderne. Fordelingen varierer lidt over årene, men der er en tendens til, at kvindernes andel er stigende.

Tabel 2.11: Antal anmeldte psykiske sygdomme fordelt på køn

Året for anmeldelsen	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Andel mænd	26,3	25,9	26,6	27,3	23,0	24,5
Andel kvinder	73,7	74,1	73,4	72,7	77,0	75,5

Tabel 2.12 viser, hvilke branchegrupper anmeldelserne kommer fra. Som i forrige afsnit er der i nedenstående tabel kun udskilt de brancher, hvor der anmeldes over 100 psykiske sygdomme om året. Det offentlige leverer en stor del af de psykiske anmeldelser. For brancherne undervisning og sundheds- og velfærdsinstitutionerne er antallet af anmeldte psykiske sygdomme mere end seksdoblet i løbet af perioden 2000-2005.

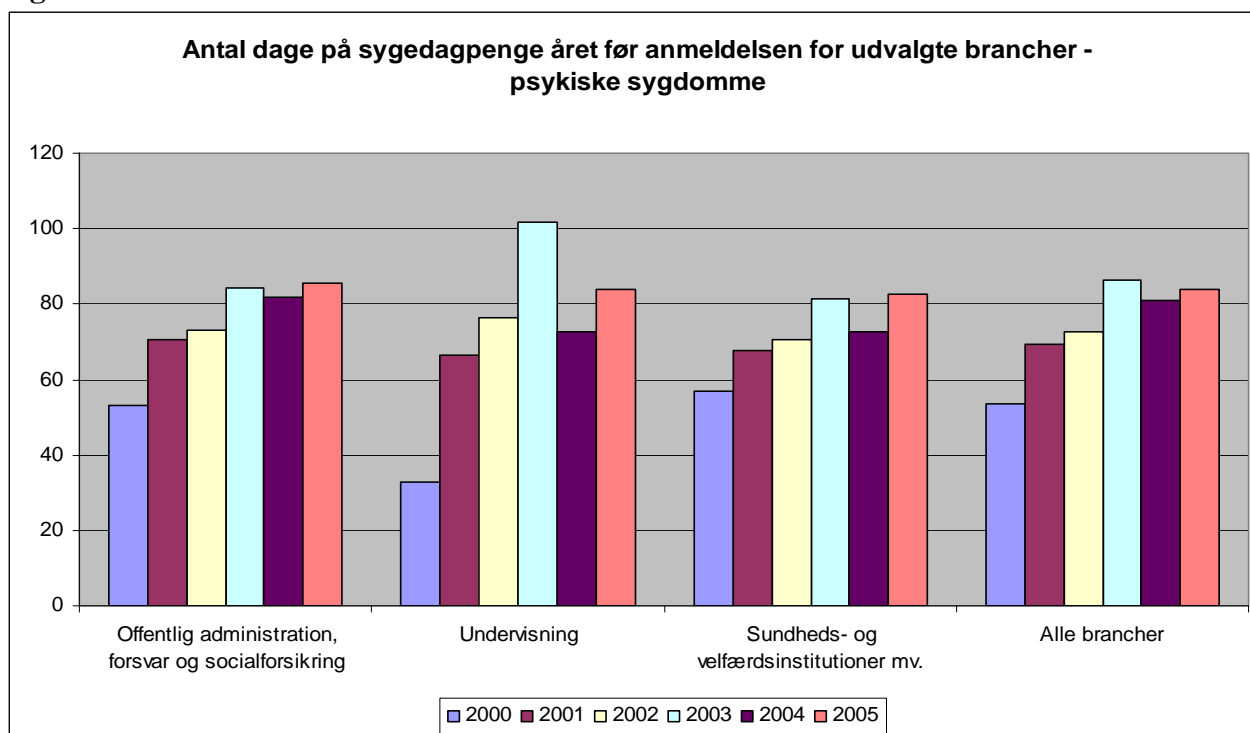
Tabel 2.12: Antal anmeldte psykiske sygdomme fordelt på branche

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	355	538	566	691	878	712
Undervisning	45	57	77	74	150	286
Sundheds- og velfærdsinstitutioner med videre	117	179	209	235	424	762
Andet	149	257	287	370	517	720
I alt	666	1.031	1.139	1.370	1.969	2.480

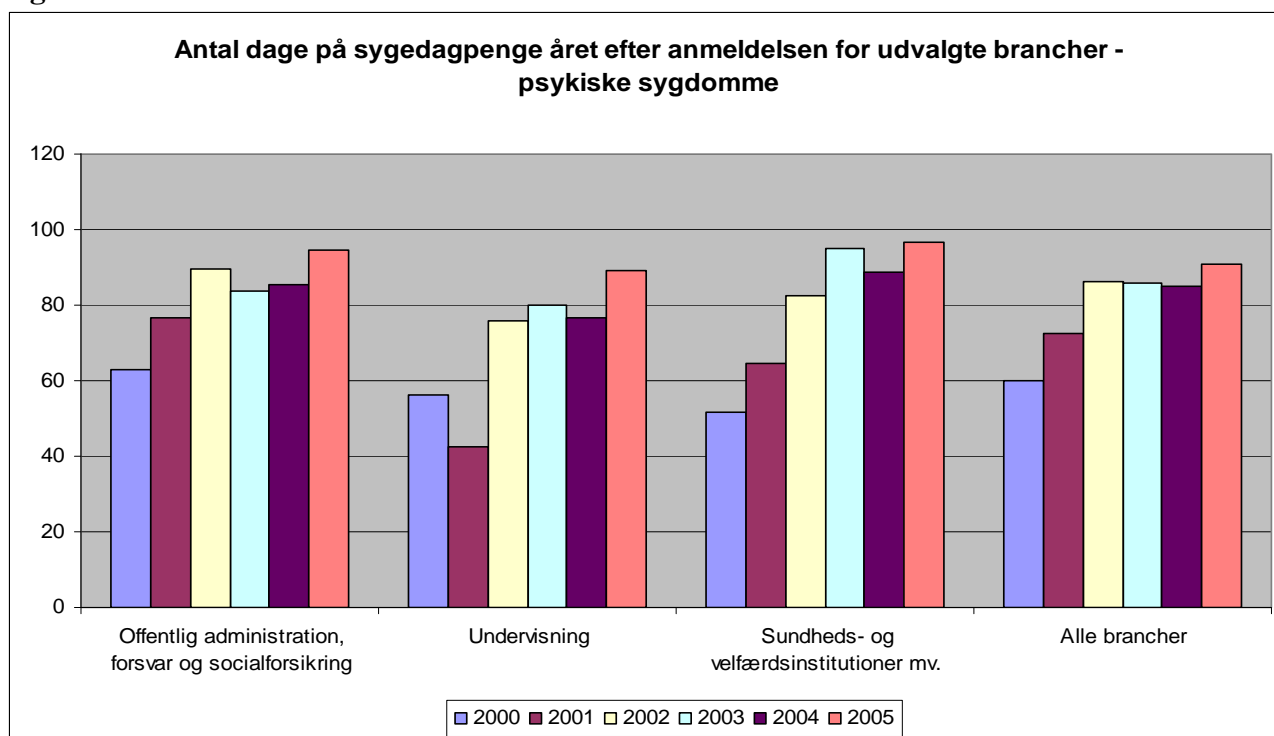
Med hensyn til antallet af sygedage året før og året efter anmeldelsen er der i gennemsnit for de psykiske sygdomme i 2005 anmeldt 84 dage året før og 91 dage året efter. For psykiske sygdomme anmeldt i 2005 er der ikke stor forskel på antallet af sygedage før og efter anmeldelsen for de udvalgte brancher. Antallet af sygedage året før anmeldelsen svinger mellem 82-86 dage – gennemsnittet for alle brancher er 84 dage. Antallet af sygedage året før anmeldelsen svinger mellem 89-97 dage. Gennemsnittet er på 91 dage for alle brancher.

Antallet af dage før og efter anmeldelsen har været stigende gennem perioden. For branchen undervisning er antallet af sygedage året før anmeldelsen steget fra 33 dage til 84 dage, svarende til en stigning på 157 procent. Året efter anmeldelsen er antallet af sygedage for undervisning steget fra 56 dage til 89 dage, svarende til en stigning på 58 dage.

Figur 2.22

Figur 2.23

Skulder- og nakkesygdomme

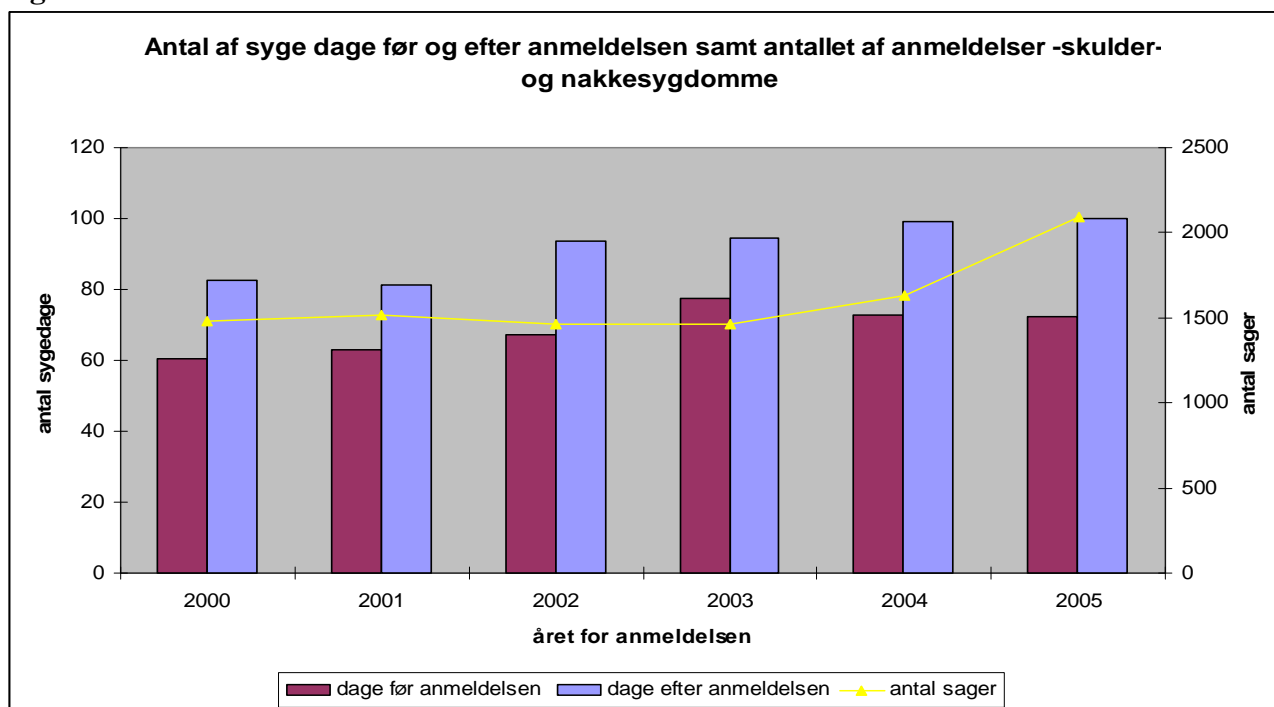
For skulder- og nakkesygdommene er der ligeledes sket en stigning i antallet af anmeldelser i perioden. I 2000 blev der anmeldt 1.481 erhvervsygdomme med diagnosen skulder- og nakkesygdomme. I 2005 var antallet af anmeldelser steget til 2.094, svarende til en stigning på 41 procent.

Antallet af dage på sygedagpenge året før anmeldelsen er steget fra 61 i gennemsnit for skulder- og nakkesygdommene anmeldt i 2000 til 72 dage i gennemsnit for skulder- og nakkesygdomme anmeldt i 2005. Det svarer til en stigning på knap 20 procent. Antallet af dage på sygedagpenge året efter anmeldelsen er steget fra 83 dage i gennemsnit for skulder- og nakkesygdomme anmeldt i 2000 til 100 dage i gennemsnit for skulder- og nakkesygdomme anmeldt i 2005. Det svarer til en stigning på 21 procent.

Hvis man ser på det samlede antal dage på sygedagpenge året før skaden for alle dem, der anmeldte en skulder- og nakkesygdom i 2005, svarer det til knap 415 år. Hvis man lavede den tilsvarende beregning for de tilskadekomne, som anmeldte en skulder- og nakkesygdom i 2000, summer alle sygedagene til cirka 245 år. Den store stigning i summen af sygedage skyldes, at antallet af personer er steget med 41 procent, og at det gennemsnitlige antal sygedage per person er steget med cirka 21 procent.

Året efter anmeldelsen beløber antallet af sygedage sig til 335 år for skulder- og nakkesygdomme anmeldt i 2000 og 574 år for skulder- og nakkesygdomme anmeldt i 2005. Det er en stigning på 71 procent.

Figur 2.24

Fordelingen mellem mænd og kvinder har kun varieret lidt i løbet af perioden. Kvindernes andel varierer mellem 64 og 68 procent i perioden.

Tabel 2.13: Antal anmeldte skulder- og nakkesygdomme

Året for anmeldelsen	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Andel mænd	35,0	32,4	34,0	32,5	36,0	34,9
Andel kvinder	65,0	67,6	66,0	67,5	64,0	65,1

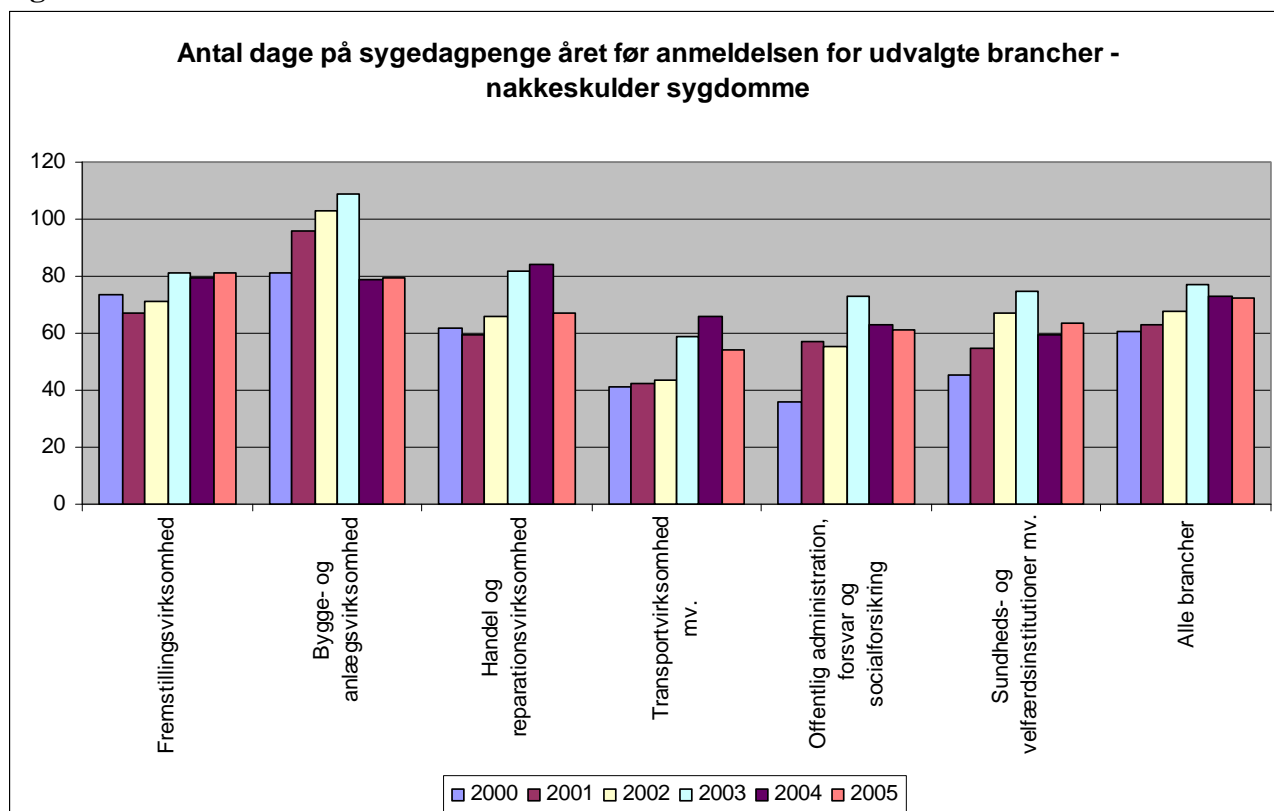
Tabel 2.14 viser, hvilke brancher de anmeldte nakke- og skuldersygdomme kommer fra. Der er kun udskilt de brancher, som har mere end 100 anmeldelser om året. Branchen sundheds- og velfærdsinstitutioner har i løbet af perioden 2000-2005 oplevet en stigning i antallet af anmeldelser på 165 procent. For bygge og anlæg er antallet af anmeldelser steget med cirka 48 procent. Fremstillingsvirksomhederne er dog fortsat den branche, som har flest anmeldelser. Cirka 1/3 af de anmeldte nakke- og skuldersygdomme kommer fra den branche. Sundhedsvæsen og velfærdsinstitutioner udgjorde i 2000 cirka 7 procent af anmeldelserne, og i 2005 var deres andel steget til knap 14 procent.

Tabel 2.14: Antal anmeldte nakke- og skuldersygdomme fordelt på branche

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Fremstilling	528	539	522	535	600	713
Bygge og anlæg	96	86	86	70	86	142
Transport	116	104	100	112	116	135
Handels- og reparationsvirksomhed	127	125	128	133	145	217
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	268	301	283	240	231	236
Sundheds- og velfærdsinstitutioner med videre	111	117	123	125	177	294
Andet	342	347	330	362	395	576
I alt	1.588	1.619	1.572	1.577	1.750	2.313

Antallet af sygedage året før anmeldelsen for nakke- og skuldersygdomme anmeldt i 2005 er i gennemsnit 73 dage. Der er forskel på de enkelte brancher. For eksempel er ansatte i branchen fremstillingsvirksomhed syge i 83 dage før anmeldelsen, mens ansatte i branchen transportvirksomhed er syge i gennemsnit i 54 dage.

Figur 2.25

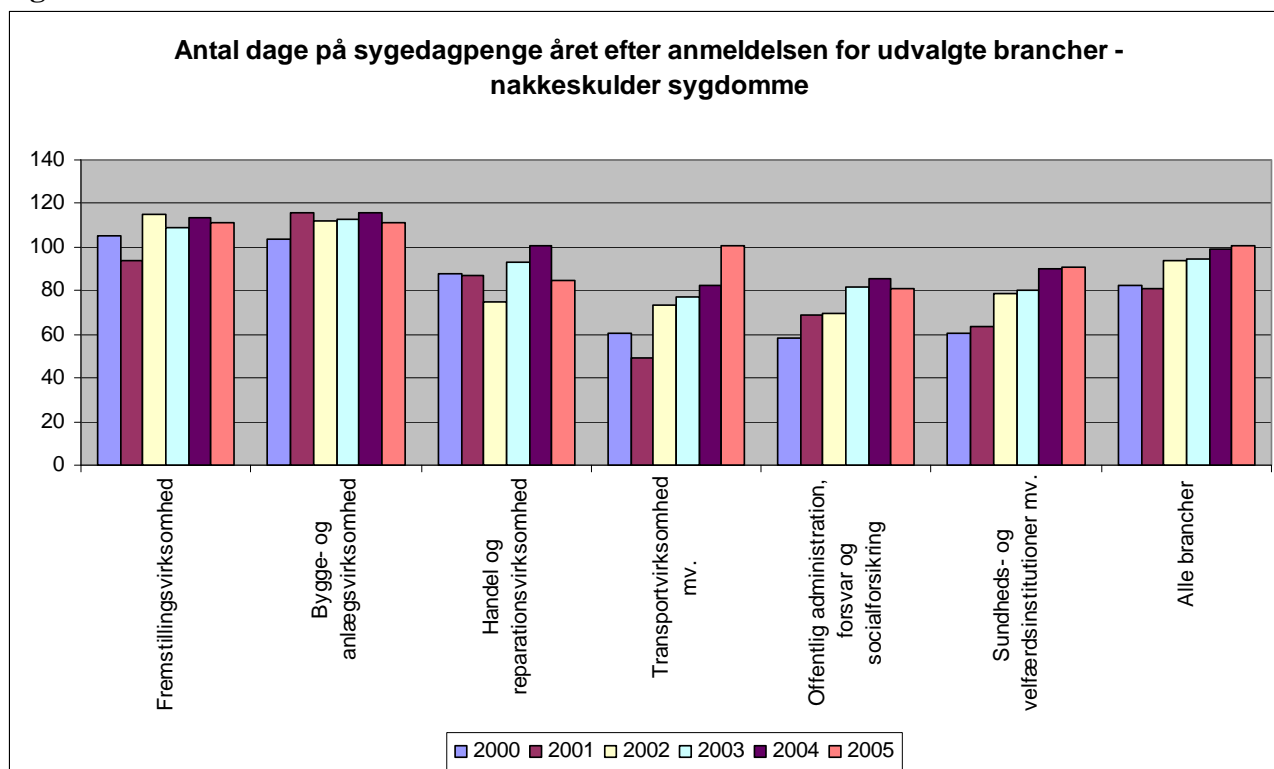

Året efter anmeldelsen er de, der anmelder nakke- og skuldersygdomme i 2005, i gennemsnit syge i 100 dage. Der er forskel på de enkelte brancher. For eksempel er ansatte i brancherne bygge- og

anlægsvirksomheder og fremstillingsvirksomheder syge i gennemsnit 111 dage, mens ansatte i offentlig administration, forsvar og socialsikring er syge i gennemsnit i 81 dage.

Antallet af sygedage året efter anmeldelsen er i gennemsnit steget med 21,5 procent. Der er igen forskel på brancherne. Antallet af sygedage er for bygge- og anlægsvirksomhederne steget med cirka 7 procent, mens sundhedsinstitutionerne har en stigning på 49 procent.

Figur 2.26

Opsamling: Erhvervssygdomme

For erhvervssygdommene er antallet af sygedage steget både året før og året efter anmeldelsen. Året før anmeldelsen er antallet af sygedage i gennemsnit steget med 42 procent mellem anmeldelser i 2000 og 2005, og året efter anmeldelsen er antallet af sygedage steget med 44 procent. Samtidig er antallet af anmeldelser steget med 21 procent.

Kvindernes andel af de anmeldte erhvervssygdomme har været stigende gennem perioden, og det kan forklare en lille del af stigningen i sygedage, idet kvinder har flere sygedage end mænd i gennemsnit. Den gennemsnitlige alder har ligeledes været stigende, og dette kan også være med til at forklare stigningen i det gennemsnitlige antal sygedage, idet der er en tendens til, at de ældre har flere sygedage end de yngre. Antallet af sygedage har dog været stigende både for mænd og kvinder samt for alle aldersgrupper.

Med hensyn til diagnoser er der stor forskel på, hvor meget sygefravær der er både før og efter anmeldelsen. Personer, som anmelder ryggsygdomme, nakke- og skuldersygdomme samt psykiske sygdomme, har flere sygedage end personer, som anmelder hud- eller høresygdomme. Antallet af sygedage har været stigende for de fleste diagnosegrupper. Antallet af anmeldelser har været

stigende for de diagnoser, som har de fleste sygedage. Det kan forklare en del af stigningen i antallet af sygedagpenge for erhvervssygdomme generelt.

3. STATISTIK OM ARBEJDSSKADER 2001-2007

Læsevejledning

Hvilke sager er omfattet af statistikken?

Arbejdsskadestyrelsens statistik omfatter de skader og erhvervssygdomme, der bliver anmeldt til styrelsen.

Ifølge de regler, der gælder for anmeldelse af ulykkestilfælde, skal der ske anmeldelse i henhold til arbejdsskadelovgivningen, hvis en skade antages at kunne begrunde krav på ydelser efter loven, eller hvis en arbejdsskade har medført, at den tilskadekomne endnu ikke på 5-ugersdagen for skadens indtræden kan genoptage sædvanligt arbejde i fuldt omfang. Arbejdsgiveren anmelder til sit forsikringsselskab. Selskabet har pligt til at sende sager videre til Arbejdsskadestyrelsen, blandt andet hvis en skade antages at ville medføre erstatning for tab af erhvervsevne eller godtgørelse for varigt mén. Det betyder, at skader, der ikke med sikkerhed forventes at medføre varige følger, som udgangspunkt færdigbehandles i forsikringsselskaberne. Arbejdsskadestatistikken omfatter altså hovedsageligt de mere alvorlige arbejdsulykker og giver ikke det fulde billede af, hvor mange arbejdsulykker der sker på de danske arbejdspladser.

Antallet af arbejdsulykker, der kommer til behandling i Arbejdsskadestyrelsen, afhænger således blandt andet af, hvor mange anmeldelser forsikringsselskaberne (og visse selvforsikrende offentlige myndigheder) selv behandler. Forsikringsselskaberne fik incitament til at foretage selvstændig sagsbehandling, da selskaberne i 1993 blev pålagt at betale et gebyr til Arbejdsskadestyrelsen for hver behandlet sag. Visse selvforsikrende offentlige myndigheder fik samme mulighed for selvstændig sagsbehandling i 1997.

For erhvervssygdomme er anmeldereglerne anderledes. Her påhviler der læger og tandlæger en pligt til at anmelde sygdomme, hvis der blot er mistanke om, at disse er arbejdsbetingede. Læger og tandlæger skal anmelde direkte til Arbejdsskadestyrelsen og Arbejdstilsynet.

Arbejdsskadesager er ansøgningssager. Efter 1. februar 2003 giver tilskadekomne stiltiende samtykke til, at en anmeldelse behandles efter arbejdsskadelovgivningen med henblik på en eventuel erstatning. Ønsker tilskadekomne *ikke* en sag behandlet, skal tilskadekomne altså positivt tilkendegive det.⁸

Der gælder andre regler for anmeldelse af arbejdsulykker til Arbejdstilsynet. For et overordnet billede af arbejdsskader på de danske arbejdspladser henvises derfor til www.at.dk.

⁸ Før 1. februar 2003 skulle tilskadekomne derimod positivt tilkendegive, hvis de ønskede deres sag behandlet. Sager fra før 1. februar 2003, hvor tilskadekomne ikke ønskede, at sagen blev behandlet i Arbejdsskadestyrelsen, er således heller ikke omfattet af denne statistik.

Centrale begreber

De følgende tabeller på arbejdsskadeområdet omfatter også skader omfattet af andre love end lov om arbejdsskadesikring, herunder skader blandt værnepligtige, AMU-kursister og studerende på visse praktisk orienterede uddannelser.

Statistikken omhandler arbejdsskadesager med videre opgjort efter 4 forskellige sagsklasser:

- Arbejdsulykker, også omfattende kortvarige skadelige påvirkninger
- Erhvervs sygdomme
- Brilleskader – det vil sige skader på briller eller andre hjælpemidler⁹ uden personskade
- Pludselige løfteskader – først indført som begreb i lovgivningen per 1. juni 1996 og dernæst bortfaldet med arbejdsskadereformen for skader sket efter 1. januar 2004

Arbejdsskadestatistikken indeholder også enkelte tabeller over to andre sagsklasser, som Arbejdsskadestyrelsen behandler (tabel VI.1 og VI.2). Det drejer sig om sager om erstatning til besættelsestidens ofre.

Hvor kan jeg læse mere?

Ønskes yderligere oplysninger om Arbejdsskadestyrelsen som virksomhed, kan vi henvise til vores årsrapport. For oplysninger om arbejdsskadeområdet i øvrigt henvises til vores hjemmeside www.ask.dk.

Hvordan læses tabellerne?

De oplysninger, der ligger til grund for statistikken, indhentes hovedsageligt i forbindelse med sagsbehandlingen i Arbejdsskadestyrelsen.

For arbejdsulykker drejer det sig blandt andet om følgende oplysninger:

- Identifikation af den tilskadekomne, arbejdsgiveren og dennes forsikringsselskab
- Den dato, hvor skaden indtraf
- Arbejdsgiverens branchetilhørsforhold
- Årsagskode – hvordan skete skaden
- Skadens placering på legemet
- Skadens art

Man skal være opmærksom på, at tabellerne over antallet af anmeldelser og tabellerne over antallet af anerkendelser ikke er direkte sammenlignelige, idet tabellerne over anmeldelserne er fordelt på året for oprettelsen og tabellerne over anerkendelser er fordelt på året for anerkendelsen. Der er ikke nødvendigvis sammenfald mellem de forskellige år, idet en sag, der anmeldes et år, godt kan afgøres i et senere år.

⁹ Jævnfør § 15, stk. 4 i lov om arbejdsskadesikring.

Behandlingen af arbejdsskadesager kan strække sig over mere end et kalenderår, og der er endvidere mulighed for, at sagerne kan tages op til revision, og at tilskadekomne selv kan anmode om at få sin sag genoptaget. Det betyder, at de enkelte tabeller i nogle tilfælde ikke umiddelbart kan sammenlignes.

Erhvervssygdomme registreres først med en anmeldediagnose. Når sagen senere afgøres, tilføjes en slutdiagnose, der i hovedreglen er en mere præcis diagnose. På erhvervssygdomsområdet registrerer Arbejdsskadestyrelsen ikke årsagskoder, altså hvilken påvirkning der har foranlediget en given skade.

Generelle forbehold

Den 1. februar 2003 indførtes muligheden for at anmelde arbejdsskader elektronisk via EASY. I tabellerne med de ovennævnte variabler kan der derfor forekomme databrud. Databruddet kan både skyldes, at anmeldemønstrene ændres på grund af EASY's indførsel, og at nogle af de gamle koder ikke kan konverteres til de nye koder, som EASY medfører.

Den 1. januar 2004 trådte arbejdsskadereformen i kraft, dog først 1. januar 2005 for det nye erhvervssygdomsbegreb. Ud over nye skadebegreber betød reformen blandt andet også, at der indførtes en samlet afgørelse i stedet for selvstændige afgørelser om anerkendelse, méngrader og erstatning for erhvervsevnetab. Denne ændring betyder, at anerkendelsen kommer senere i forløbet end i "ikke-reformsager".

I. Generelt om arbejdsskadesager

I.1 Anmeldelser

Som nævnt i afsnittet "Udviklingen i hovedtræk" er antallet af anmeldelser steget i perioden 2003-2006, og i 2007 ligger det samlede antal anmeldelser på samme niveau som året før, hvilket også fremgår af tabel I.1. Der er dog en forskel i anmeldelsesmønster, for i 2007 blev der anmeldt cirka 1.100 færre ulykker og næsten 1.100 flere erhvervssygdomme i forhold til året før.

Tabel I.1 Anmeldte arbejdsskadesager¹⁰, 2001-2007

Sagsklasse/År for anmeldelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ulykker	20.445	20.204	19.785	20.508	20.346	21.529	20.407
Erhvervssygdomme	13.502	12.544	12.375	13.991	16.940	18.368	19.448
Pludselige løfteskader	1.722	1.851	1.712	653	101	42	13
Brilleskader	181	146	103	93	90	87	81
I alt	35.850	34.745	33.975	35.245	37.477	40.026	39.949

*Uoplyste er ikke inkluderet

Antallet af revisioner fluktuerer i hele perioden, hvilket ses af tabel I.2. Denne udvikling afspejles i alle sagstyper.

Tabel I.2 Revisioner af arbejdsskadesager

Sagsklasse/År for revision	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ulykker	2.313	1.758	1.630	2.023	1.913	1.920	1.825
Erhvervssygdomme	696	580	457	623	577	565	548
Pludselige løfteskader	15	20	33	40	36	27	26
Brilleskader	1	0	0	0	0	0	0
I alt	3.025	2.358	2.120	2.686	2.526	2.512	2.399

En højesteretsdom fra 2002 om tilkendelse af erhvervsevnetab under revalidering (UfR 2002.730H) kan formentlig forklare noget af stigningen i antallet af genoptagelser fra 2001 til 2003, som fremgår af tabel I.3. Antallet af genoptagne arbejdsulykker er steget yderligere i 2004. Det skyldes formentlig højesteretsdommen om fastsættelse af erhvervsevnetab for personer i fleksjob. Denne dom blev afsagt 22. december 2003 (UfR 2004.867H). I 2006 stiger antallet af genoptagelser voldsomt med cirka 7.400 sager, hvilket skyldes højesteretsdommen af 9. februar 2006 om revalidering. På baggrund af dommen blev godt 7.600 sager genoptaget. Ser man bort fra disse sager, ligger antallet af genoptagelser både i 2006 og 2007 på cirka 7.600 sager.

¹⁰ Arbejdsskadestyrelsen behandler også skader efter andre love end arbejdsskadesikringsloven, blandt andet skader blandt værnepligtige, AMU-kursister og studerende på visse praktisk orienterede uddannelser. Disse skader er medtaget som arbejdsskader.

Tabel I.3. Genoptagelser af arbejdsskadesager

Sagsklasse/År for genoptagelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ulykker	4.352	5.616	6.468	6.629	5.453	10.816	5.048
Erhvervssygdomme	2.108	2.391	2.567	2.462	2.276	4.254	2.502
Pludselige løfteskader	94	124	174	162	119	125	100
Brilleskader	2	2	1	0	1	3	3
I alt	6.556	8.133	9.210	9.253	7.849	15.198	7.653

I.2 Afsluttede sager

Af tabel I.4 fremgår, at der blev afsluttet væsentligt flere førstegangsaftagelser i 2007 i forhold til resten af perioden. Der blev afsluttet 2.200 flere arbejdsulykkesager og cirka 4.200 flere erhvervssygdomssager i år 2007 i forhold til året før.

Tabel I.4. Afsluttede arbejdsskadesager (førstegangsaftagelser)

Sagsklasse/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ulykker	19.249	21.217	21.833	16.820	21.495	20.090	22.294
Erhvervssygdomme	12.150	13.319	13.580	12.735	15.193	16.206	20.451
Pludselige løfteskader	1.710	2.042	2.055	962	311	139	65
Brilleskader	6	4	2	9	3	1	6
I alt	33.115	36.582	37.470	30.526	37.002	36.436	42.816

Der blev afsluttet lidt flere revisionssager i 2007 i forhold til året før. Tallene er dog lavere end gennemsnittet for perioden for alle typer revisioner.

Tabel I.5. Afsluttede revisioner af arbejdsskadesager

Sagsklasse/År for revision	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ulykker	2.034	1.566	2.099	1.730	1.562	1.352	1.617
Erhvervssygdomme	644	492	663	551	468	458	493
Pludselige løfteskader	10	6	15	23	20	10	11
I alt	2.688	2.064	2.777	2.304	2.050	1.820	2.121

Antallet af afsluttede genoptagelser i arbejdsskadesager i 2007 ligger på samme niveau, som det var i 2004 og 2005. Som det tidligere blev nævnt i kommentaren til tabel 1.3, blev cirka 7.600 sager genoptaget på grund af højesteretsdommen om revalidering. Af disse sager blev cirka 5.500 afsluttet i 2006 og resten i 2007.

Tabel I.6. Afsluttede genoptagelser af arbejdsskadesager

Sagsklasse/År for genoptagelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ulykker	4.523	4.010	6.249	5.908	5.757	8.121	5.742
Erhvervssygdomme	2.287	1.950	2.440	2.146	2.095	3.201	2.198
Pludselige løfteskader	106	90	185	157	134	108	96
Brilleskader	3	2	1	.	.	3	.
I alt	6.919	6.052	8.875	8.211	7.986	11.433	8.036

1.3. Afgørelser

I de følgende tabeller beskrives godtgørelses- og erstatningsafgørelserne. De første tabeller viser oplysninger om afgørelser om positivt varigt mén. I sager, hvor der har været foretaget revision, eller hvor sagen har været genoptaget, fremgår den *samlede ménprocent* af tabellen.

Tabel I.7 viser antallet af afgørelser truffet med en positiv ménprocent samt den gennemsnitlige ménprocent fordelt på året for afgørelsen og sagsklasse. I hele den syvårige periode ligger den gennemsnitlige ménprocent på 10 eller 11 procent.

Tabel I.7 Afgørelser om positivt mén truffet i arbejdsskadesager opgjort efter sagsklasse

Sagsklasse/År for afgørelse		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Arbejdsulykker	Antal	7.229	6.829	8.597	6.028	7.527	6.180	8.601
	Gennemsnitlig ménprocent	9	10	10	10	9	9	9
Erhvervssygdomme	Antal	2.149	2.039	2.709	2.119	2.285	2.172	3.447
	Gennemsnitlig ménprocent	14	13	12	15	14	15	13
Pludselige løfteskader	Antal	77	66	93	85	83	76	42
	Gennemsnitlig ménprocent	10	10	9	8	8	9	11
I alt	Antal	9.455	8.934	11.399	8.232	9.895	8.428	12.090
	Gennemsnitlig ménprocent	11	11	10	11	10	10	10

Af tabel I.8 fremgår, at den gennemsnitlige ménprocent for førstegangsafgørelserne også ligger stabilt i perioden på 9 eller 10 procent.

Tabel I.8 Afgørelser om positivt mén truffet i nye arbejdsskadesager (1. afgørelse) opgjort efter sagsklasse

Sagsklasse/År for afgørelse		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Arbejdsulykker	Antal	5.758	5.460	7.104	5.099	6.672	5.420	7.513
	Gennemsnitlig ménprocent	9	9	9	9	8	8	8
Erhvervssygdomme	Antal	1.884	1.825	2.495	1.936	2.102	1.979	3.222
	Gennemsnitlig ménprocent	13	13	11	13	13	13	11
Pludselige løfteskader	Antal	69	65	84	82	80	75	38
	Gennemsnitlig ménprocent	10	10	9	8	8	9	10
I alt	Antal	7.711	7.350	9.683	7.117	8.854	7.474	10.773
	Gennemsnitlig ménprocent	10	10	10	10	9	9	9

I tabel I.9 er afgørelser om positivt mén opgjort efter ménprocent. Afgørelser med en ménprocent på 5 udgør det største samlede antal afgørelser. I 2007 drejer det sig om 44 procent af alle afgørelser.

Tabel I.9 Afgørelser om positivt mén truffet i arbejdsskadesager opgjort efter ménprocent

Ménprocent/År for afgørelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
5	3.787	3.492	4.322	3.276	4.412	3.723	5.300
8	1.596	1.562	1.940	1.355	1.571	1.386	2.125
10	1.585	1.536	2.071	1.331	1.527	1.339	1.946
12	630	555	778	530	637	523	844
15	820	767	1.102	754	772	584	781
18	139	130	137	95	112	92	166
20	374	377	466	341	352	238	280
25	154	165	200	189	166	113	181
30	65	65	71	71	65	54	86
35	59	43	74	43	35	25	39
40	30	26	25	21	23	25	18
45	19	12	12	10	12	8	13
50	44	61	73	87	93	97	111
55	7	6	5	4	3	6	1
60	8	10	8	9	6	7	4
65	4	11	8	2	2	5	6
70	2	2	7	4	3	2	5
75	4	5	7	4	3	2	4
80	3	1	2	4	1	1	2
85	2	3	3	1	2	1	1
90	.	1	5	2	.	.	3
95	.	2	.	.	1	.	1
100	67	53	42	67	63	73	76
120	2	1	6	6	1	1	2
Andre	42	41	22	7	7	13	12
Uoplyst	12	7	13	19	26	110	83
I alt	9.455	8.934	11.399	8.232	9.895	8.428	12.090
Gennemsnitlig ménprocent	11	11	10	11	10	10	10

De efterfølgende tabeller viser oplysninger om erhvervsevnetabsafgørelser. I sager med revision eller genoptagelse angives den *samlede erhvervsevnetabsprocent*. Hvis en sag afgøres med 25 procents erhvervsevnetab i 2000 og tages op til revision i 2002, hvorefter erhvervsevnetabet vurderes til 50 procent, så indgår de 25 procent fra 2000 altså i de 50 procent i 2002.

Antallet af sager, hvori der blev truffet afgørelser om positivt erhvervsevnetab, steg i perioden 2001-2005, med mindre fald i de efterfølgende år. Erhvervsevnetabsprocenten varierer fra 38 til 40 procent i hele perioden (se tabel I.10). Der blev truffet færre afgørelser i arbejdsulykkesager og lidt flere erhvervssygdomssager i 2007 i forhold til året før.

Tabel I.10 Afgørelser om positivt erhvervsevnetab truffet i arbejdsskadesager opgjort efter sagsklasse

Sagsklasse/År for afgørelse		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Arbejdsulykker	Antal	2.277	2.292	3.021	2.945	3.437	3.280	3.020
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	38	39	38	40	39	38	38
Erhvervssygdomme	Antal	782	743	910	842	1.057	975	1.071
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	38	39	38	39	39	39	38
Pludselige løfteskader	Antal	20	31	55	50	49	54	36
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	35	44	38	41	39	40	44
I alt	Antal	3.079	3.066	3.986	3.837	4.543	4.309	4.127
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	38	39	38	40	39	39	38

Af tabel I.11 fremgår, at den gennemsnitlige erhvervsevnetabsprocent for førstegangsafgørelser varierer mellem 37 og 39 procent i hele perioden. Efter et mindre fald i antal førstegangsafgørelser om positivt erhvervsevnetab i 2006 steg antallet i 2007 til knap 2.500 sager. Denne udvikling gælder både for arbejdsulykker og erhvervssygdomme.

Tabel I.11 Afgørelser om positivt erhvervsevnetab truffet i nye arbejdsskadesager (1. afgørelse) opgjort efter sagsklasse

Sagsklasse/År for afgørelse		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Arbejdsulykker	Antal	815	835	1.326	1.294	1.751	1.304	1.640
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	35	37	38	38	39	39	38
Erhvervssygdomme	Antal	432	370	522	492	726	556	801
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	41	42	39	40	39	41	38
Pludselige løfteskader	Antal	16	26	44	32	29	31	24
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	34	44	39	41	41	41	49
I alt	Antal	1.263	1.231	1.892	1.818	2.506	1.891	2.465
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	37	39	38	39	39	39	38

I tabel I.12 er afgørelser om positivt erhvervsevnetab opgjort efter erhvervsevnetabsprocent. I perioden 2004-2007 er erhvervsevnetabet hyppigst fastsat til de tre samme erhvervsevnetabsprocenter: 25 procent, 35 procent og 50 procent. I 2007 tegner disse tre erhvervsevnetabsprocenter sig for lidt under halvdelen af alle afgørelser om positivt erhvervsevnetab.

I løbet af perioden har der været flere højesteretsdomme, som har påvirket erhvervsevnetabet. Det drejer sig blandt andet om højesteretsdommen UfR 2000.645H om førtidspension fra 1999, der har medført, at en række sager om førtidspension er genoptaget og forhøjet med tilbagevirkende kraft. Ligeledes antages det, at dommen om hensynet til personer i revalidering (UfR2002.730H) resulterede i ændringer i erhvervsevnetabsprocenterne. Før højesteretsdommen var det praksis at tilkende 25 procent i løbende ydelse, når den tilskadekomne var under revalidering. Denne dom betød, at der nu skulle tages stilling i de enkelte sager. Det betød, at antallet af afgørelser med 25 procent falder og antallet af afgørelser ved de omkringliggende erhvervsevnetabsprocenter stiger. Dommen om erhvervsevnetab til personer i fleksjob (UfR 2004.867H) har medført en stigning i erhvervsevnetabsprocenten, idet den betød, at man ikke længere måtte medtage indtægten fra fleksjobbet, når man fastsatte erhvervsevnetabet. Det betød, at en del sager blev genoptaget og der blev tilkendt en højere erhvervsevnetabsprocent i disse sager. For sager anmeldt per 1. januar 2006 er loven ændret, så man igen inddrager indtægten fra fleksjobbet, når erhvervsevnetabsprocenten skal beregnes.

Tabel I.12 Afgørelser om positivt erhvervsevnetab truffet i arbejdsskadesager

Erhvervsevnetabsprocent/År for afgørelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
15	347	443	572	409	501	373	452
20	160	187	332	323	390	299	298
25	1.042	723	788	595	602	607	646
30	138	172	297	327	374	365	288
35	221	301	477	481	558	922	745
40	75	109	177	238	413	370	308
45	42	46	81	154	267	114	79
50	310	278	350	456	502	575	611
55	8	4	13	38	62	24	9
60	11	6	26	88	121	57	48
65	600	669	646	406	402	316	343
70	4	5	20	81	113	75	61
75	11	10	43	94	121	99	137
80	13	22	26	54	53	48	35
85	15	34	77	46	33	22	25
90	1	4	5	9	3	4	3
95	.	.	.	1	1	.	1
100	71	50	54	34	18	25	24
Uoplyst	10	3	2	3	9	14	14
I alt	3.079	3.066	3.986	3.837	4.543	4.309	4.127
Gennemsnitlig erhvervsevnetab	38	39	38	40	39	39	38

Ændringen af loven om førtidspension har ligeledes haft betydning for erhvervsevnetabsprocenten, idet flere personer overgik til fleksjob. Desuden blev førtidspensionisterne ikke længere inddelt i 3 grupperinger, men fik nu alle samme pension. Det kan ses i tabellen ved, at antallet af erhvervsevnetabsprocenter på 65 er faldet, mens antallet af de omkringliggende erhvervsevnetabsprocenter er steget.

I.4. Erstatninger

Méngodtgørelser

De samlede godtgørelser for varigt mén inkluderer revisions- og genoptagelsesafgørelser. For revision og genoptagelser er det kun udgifterne til den *yderligere godtgørelse*, der er medregnet. Beløbene angives for alle årene i 2007-niveau. De høje udgifter i 2003, 2005 og 2007 skyldes delvist, at antallet af afgørelser og herunder også afgørelser med tilkendt méngodtgørelse var meget højt i alle disse år. Desuden blev méngodtgørelsen forhøjet med 37 procent for personer, som kom til skade efter 1. juli 2002.

Tabel I.13 Méngodtgørelser i millioner kroner (2007-niveau) opgjort efter sagsklasse

Sagsklasse/År for tilkendelse af erstatning	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ulykker	299,8	289,9	385,5	306,7	395,1	331,1	443,5
Erhvervssygdomme	123,1	115,5	161,1	155,1	170,0	164,4	226,0
Pludselige løfteskader	3,7	3,3	4,1	3,5	3,8	4,0	2,3
I alt (inkl. øvrige)	426,6	408,8	550,8	465,4	568,8	499,5	671,9

Erstatninger for tab af erhvervsevne

De samlede erstatninger for tab af erhvervsevne beregnes som summen af engangserstatninger og værdien af reserver hensat til løbende ydelser. Kapitaliseringer af løbende ydelser tæller med som et positivt engangsbeløb og en negativ reservehensættelse. Erstatningerne inkluderer revisions- og genoptagelsesafgørelser. For revision og genoptagelser er det kun udgifterne til den *yderligere erstatning*, der medregnes. Beløbene er for alle årene angivet i 2007-niveau. Af tabel I.14 fremgår, at summen af erhvervsevnetabserstatninger er lidt højere i 2007 end i 2006. Stigningen skyldes primært øgede udgifter til erhvervssygdomme.

Tabel I.14 Erhvervsevnetabserstatninger i millioner kroner (2007-niveau) opgjort efter sagsklasse

Sagsklasse/År for tilkendelse af erstatning	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ulykker	1.620,8	1.561,7	2.353,3	2.434,4	2.726,4	1.853,1	1.867,1
Erhvervssygdomme	560,6	432,0	560,9	564,1	816,7	580,6	679,5
Pludselige løfteskader	19,3	30,6	50,6	47,3	42,8	35,7	25,0
I alt (inkl. øvrige)	2.200,7	2.024,3	2.964,9	3.045,7	3.585,8	2.469,4	2.571,6

II Ulykker

Tabel II.1 viser antallet af anmeldte ulykker i perioden samt antallet af ulykker set i forhold til antallet af beskæftigede. Antallet af ulykker ligger meget stabilt i perioden. De eneste år, som skiller sig ud, er 2003, hvor der var et lille fald i antallet af anmelder, samt 2006, hvor antallet af anmeldelser lå cirka 1000 anmeldelser over de foregående år. Antallet af anmeldelser per 1000 beskæftigede er ligeledes meget stabilt. Der anmeldes mellem 7,2 og 7,8 ulykker per 1000 beskæftigede.

I forbindelse med arbejdsskadereformen overgik de pludselige løfteskader til ulykkesbegrebet. Der blev i gennemsnit anmeldt cirka 1.700 pludselige løfteskader om året, som altså er "tilført" ulykkerne fra og med 2004. De pludselige løfteskader var ofte ryg sygdomme.

Tabel II.1 Anmeldte arbejdsulykker

År for anmeldelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Antal anmeldte	20.445	20.204	19.785	20.508	20.346	21.529	20.407
Antal anmeldte per 1000 beskæftigede	7,4	7,3	7,2	7,6	7,5	7,8	7,2

Ved modtagelsen af en anmeldelse oprettes en ulykkessag med oplysninger om skadens art, skadens placering på legemet samt skadens årsag på baggrund af anmeldelsens oplysninger. Den 1. februar 2003 indførtes muligheden for at anmelde arbejdsskader elektronisk via EASY. I tabellerne med de ovennævnte variabler kan der derfor forekomme databrud. Databruddet kan både skyldes, at anmeldemønstrene ændres på grund af EASY's indførelse, og at nogle af de gamle koder ikke kan konverteres til de nye koder, som EASY medfører. Ud over de ovennævnte oplysninger registreres oplysninger vedrørende den tilskadekomne som alder, køn, branche og bopæl. I de efterfølgende afsnit vil oplysningerne blive gennemgået hver for sig. Der ses på antallet af anmeldelser, antallet af anerkendelser samt anerkendelsesprocenten.

Man skal være opmærksom på, at tabellerne over antallet af anmeldelser og tabellerne over antallet af anerkendelser ikke er direkte sammenlignelige, idet tabellerne over anmeldelserne er fordelt på året for oprettelsen og tabellerne over anerkendelser er fordelt på året for anerkendelsen. Der er ikke nødvendigvis sammenfald mellem de forskellige år, idet en sag der anmeldes et år godt kan afgøres i et senere år.

Tabel II.2 Anerkendte arbejdsulykker

År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Antal anerkendte	14.140	14.723	13.421	9.134	13.021	14.323	16.651
Antal anerkendte per 1000 beskæftigede	5,1	5,3	4,9	3,4	4,8	5,2	5,9
Anerkendelsesprocent	74,0	70,8	69,6	64,9	74,8	76,7	78,4

Anerkendelsesprocenten¹¹ for ulykker har været meget svingende i perioden. En af årsagerne er arbejdsskadereformen, som gælder for alle ulykker sket efter 1. januar 2004. Med

¹¹ Anerkendelsesprocenten beregnes som antallet af anerkendelser delt med antallet af anerkendelse + antallet af afvisninger.

arbejdsskadereformen indførte man et nyt og mere enkelt ulykkesbegreb, som skulle medføre, at en større del af ulykkerne blev anerkendt. At anerkendelsesprocenten for ulykkerne i første omgang faldt, skyldes den samtidige indførelse af den samlede afgørelse. Herefter stiger anerkendelsesprocenten gradvist. Den gradvise stigning skyldes, at man i årene lige efter reformen trådte i kraft vil have en blanding af ”reformsager” og ”ikke-reformsager”. I takt med, at andelen af ”reformsager” stiger, stiger anerkendelsesprocenten.

At tabellerne med anerkendte ulykker er fordelt på året for anerkendte betyder, at arbejdsgange, produktivitet samt fokusområder ligeledes vil have betydning for antallet af anerkendelser. For eksempel i forbindelsen med arbejdsskadereformen, hvor man overgår til en samlet afgørelse, i stedet for selvstændige afgørelser om anerkendelse, méngrader og erstatning for erhvervsevnetab. Denne ændring betyder, at anerkendelsen kommer senere i forløbet end i ”ikke-reformsager”, og det er grunden til, at antallet af anerkendelser er lavt i 2004.

I 2007 var der fokus på at få afviklet de ældste sager. Da det tager længere tid at anerkende en sag end at afvise en sag, idet der i de anerkendte sager skal tages stilling til erstatning, vil der blandt de ældste sager være en større andel af anerkendelser. Dette kan forklare en del af stigningen i antallet af anerkendelser i 2007.

Det er ikke muligt ud fra tabellerne i afsnittet at opgøre effekten af arbejdsskadereformen direkte, idet de ulykker, som bliver anerkendt, vil være en blanding af ”reformsager” og ikke-reformsager”.

II.1. Arbejdsulykke opgjort efter skadeart

Af tabel II.3 fremgår, at cirka halvdelen af skaderne i perioden 2004-2007 er forstrækninger. De enkelte skadearters andel af anmeldelser i samme periode er ganske stabil. Brudskaderne og sår, snit med mere udgør henholdsvis 12 og 9 procent af de ulykker, der er anmeldt i 2007. Dødsulykkerne udgør under ½ procent for alle årene.

Tabel II.3 Anmeldte arbejdsulykker opgjort efter skadeart

Skadeart/År for anmeldelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Sår, snit med mere	2.134	2.065	2.074	1.906	1.875	1.873	1.871
Amputation	310	295	282	228	206	238	230
Brud	2.680	2.562	2.491	2.579	2.559	2.882	2.525
Bløddelsskader	588	544	582	1.020	1.007	1.015	897
Forstrækning m.m.	11.238	11.218	10.950	11.130	10.639	10.952	10.128
Andet	3.054	3.049	3.104	3.066	3.174	2.993	2.823
Død	43	60	72	64	77	92	91
Uoplyst	398	411	230	515	809	1.484	1.842
I alt	20.445	20.204	19.785	20.508	20.346	21.529	20.407

Tabel II.4 viser antallet af anerkendte ulykker i perioden. Antallet af anerkendelser var faldende i 2004, hvilket skyldes administrative forhold i forbindelse med arbejdsskadereformen, jævnfør forklaringen i indledningen til kapitlet. Efter 2004 stiger antallet af anerkendelser, hvilket dels skyldes det forenkledede ulykkesbegreb, som blev indført med reformen og de administrative forhold (jævnfør forklaring i indledningen til afsnittet).

Tabel II.4 Anerkendte ulykker opgjort efter skadeart

Skadeart/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Sår, snit med mere	1.857	1.847	1.712	1.076	1.482	1.493	1.715
Amputation	302	288	252	144	205	186	223
Brud	2.378	2.375	2.205	1.244	2.015	2.163	2.651
Bløddelskader	509	500	471	428	770	776	812
Forstrækning med mere.	6.745	7.160	6.461	4.735	6.416	7.038	8.071
Andet	2.103	2.275	2.130	1.322	1.785	1.941	2.104
Død	20	39	40	24	38	35	40
Uoplyst	226	239	150	161	310	691	1.035
I alt	14.140	14.723	13.421	9.134	13.021	14.323	16.651

Anerkendelsesprocenten for de forskellige skadearter varierer mellem 70,2 og 94,1 procent for ulykker anerkendt i 2007. Lavest er den for dødssager, som udgør en meget lille gruppe og højest er den for amputationer. Hvis man ser på udviklingen af anerkendelsesprocenten i 2007 i forhold til 2001, er der for forstrækninger med mere sket en stigning fra 64,2 procent i 2001 til 74,0 procent i 2007.

Tabel II.5 Anerkendelsesprocent, ulykker opgjort efter skadeart

Skadeart/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Sår, snit med mere	91,7	88,3	86,6	81,3	89,2	89,5	90,9
Amputation	97,1	93,5	95,8	93,5	94,5	91,2	94,1
Brud	92,1	90,4	89,3	83,8	90,0	90,4	91,9
Bløddelskader	86,6	86,7	81,5	79,4	87,4	85,4	86,3
Forstrækning med mere	64,2	61,3	60,0	58,4	69,4	72,3	74,0
Andet	76,9	73,5	72,3	61,5	67,6	72,5	75,1
Død	69,0	83,0	80,0	58,5	59,4	67,3	70,2
I alt *	74,0	70,8	69,6	64,9	74,8	76,7	78,4

*I alt inkl. uoplyst

II.2 Arbejdsulykker opgjort efter skadens placering på legemet

Tabel II.6 viser antallet af anmeldte ulykker fordelt på skadens placering på legemet. 50 procent af skaderne er relateret til ekstremiteterne. Rygulykkernes andel af ulykkerne har været svagt faldende i perioden, og dette på trods af, at de pludselige løfteskader overgik til ulykker med arbejdsskadereformen. Rygulykkerne udgjorde i 2007 21,6 procent af ulykkerne.

Registreringen af de psykiske ulykker blev ændret med indførelse af EASY. Før EASY blev de registreret med placering i hovedet, og efter EASY er placeringen flyttet til hele legemet. Ulykker vedrørende hovedet udgør cirka 10 procent af ulykkerne i 2007, og i 2003 udgjorde de cirka 14 procent.

Tabel II.6 Anmeldte arbejdsulykker opgjort efter skadens placering på legemet

Skadens placering/År for anmeldelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Hoved	2.573	2.634	2.803	2.395	2.036	2.016	1.932
Hals med mere	784	801	833	655	496	641	586
Ryg	4.857	4.822	4.846	4.971	4.636	4.816	4.413
Brystkasse	538	522	470	490	512	604	594
Arme, hænder og fingre	6.382	6.205	5.950	6.212	6.178	6.671	6.432
Ben, fødder og tæer	4.152	4.087	3.793	3.966	4.019	4.358	4.114
Hele legemet	178	167	172	389	484	460	386
Flere skader	371	336	329	609	1.040	1.023	852
Uoplyst placering	98	105	126	248	510	248	148
Uoplyst	512	525	463	573	435	692	950
I alt	20.445	20.204	19.785	20.508	20.346	21.529	20.407

Når man ser på udviklingen af antallet af anerkendelser for de enkelt placeringer, skal man igen være opmærksom på, at anerkendelse kommer senere i ”reformsagerne” end i de andre sager, som følge af den fælles afgørelse. Man skal ligeledes være opmærksom på databruddet som følge af EASY, der har medført forskydninger mellem de enkelte placeringer. Forskydningerne vil optræde senere i tabellen over anerkendelser end i tabellen over anmeldelser.

For anerkendelserne udgør skader på ekstremiteterne cirka 56 procent; de udgjorde kun 52 procent af anmeldelserne. Rygskaderne udgør knap 20 procent af de anerkendte ulykker. Med hensyn til anerkendelsesprocenten er der forskel, afhængigt af skadens placering på legemet. Skader på overekstremiteterne blev anerkendt i knap 84 procent af de sager, som blev afgjort i 2007, mens skader på hele legemet kun blev anerkendt i cirka 65 procent af sagerne.

For rygskaderne er anerkendelsesprocenten steget i løbet af perioden. I 2001 blev der cirka 56 procent af de sager, som blev afgjort, anerkendt. For rygskader afgjort i 2007 er anerkendelsesprocenten steget til cirka 69 procent. Ændringer i anerkendelsesprocenter for hovedet og hele legemet kan skyldes ændringen i registreringen af de psykiske ulykker.

Tabel II.7 Anerkendte arbejdsulykker opgjort efter skadens placering på legemet

Skadens placering/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Hoved	1.861	1.986	1.950	1.156	1.260	1.380	1.552
Hals med mere	627	651	672	397	307	368	448
Ryg	2.530	2.738	2.481	1.843	2.700	3.072	3.226
Brystkasse	398	406	350	236	311	407	471
Arme, hænder og fingre	4.882	5.029	4.456	3.056	4.467	4.644	5.707
Ben, fødder og tæer	3.036	3.100	2.685	1.783	2.692	2.965	3.571
Hele legemet	157	154	152	128	249	275	272
Flere skader	300	286	287	246	534	714	827
Uoplyst placering	34	59	65	63	221	172	130
Uoplyst	315	314	323	226	280	326	447
I alt	14.140	14.723	13.421	9.134	13.021	14.323	16.651

Tabel II.8 Anerkendelsesprocent, arbejdsulykker opgjort efter skadens placering på legemet

Skadens placering/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Hoved	78,7	75,4	73,6	65,1	72,7	76,0	80,2
Hals med mere	82,0	80,8	80,2	72,7	68,7	70,5	73,7
Ryg	55,9	53,5	52,4	51,4	66,5	69,0	68,9
Brystkasse	78,5	75,6	77,1	68,4	79,3	78,4	79,2
Arme, hænder og fingre	81,8	78,2	76,3	73,1	81,1	82,4	83,9
Ben, fødder og tæer	76,5	73,1	72,1	66,9	78,6	79,8	82,1
Hele legemet	90,8	89,5	87,9	60,1	65,2	65,8	65,1
Flere skader	85,5	86,9	84,4	82,3	81,9	81,8	84,6
I alt	74,0	70,8	69,6	64,9	74,8	76,7	78,4

Siden 1. januar 2004 har det været muligt at afdække, hvilke punkter i méntabellen de tilkendte méngodtgørelser refererer til. Som det fremgår af tabel II.7, er det i særlig grad hvirvelsøjlen, altså rygskader, og arm- og benskader, der tæller i det samlede billede. Ménprocenten for disse 3 punkter i méntabellen er stabil i perioden. Det bemærkes, at statistikken ikke præcist afdækker multiple skader.

Tabel II.9 Gennemsnitlig ménprocent opgjort i forhold til punkthenvisningerne (skadetype) i den ny mén tabel

Punkt i mén tabel	2004		2005		2006		2007	
	Ménpct.	Antal	Ménpct.	Antal	Ménpct.	Antal	Ménpct.	Antal
Tænder/kæber	7	7	7	10	5	8	6	9
Hjernen	10	104	8	138	8	124	8	126
Øje og syn	11	40	10	60	10	46	11	58
Øre/hørelse	6	15	8	18	7	5	7	13
Hvirvelsøjlen	8	1.328	8	1.728	8	1.461	8	1.851
Bækken	7	10	7	10	8	13	6	14
Haleben	5	23	5	33	5	13	5	27
Ribben	6	4	6	14	6	10	6	12
Arme	7	1.368	8	1.832	7	1.489	7	2.133
Ben	6	926	6	1.209	6	986	6	1.382
Vansir	6	33	7	41	7	35	6	54
Psykiske skader efter vold eller chok	14	222	14	249	13	188	13	227
Uden for tabel (skøn)	8	219	7	349	7	317	7	424

II.3 Arbejdsulykker opgjort efter årsag

Af tabel II.10 ses, at cirka 30 procent af de anmeldte arbejdsulykker 2004-2007 er forårsaget af overbelastning, mens en fjerdedel skyldes fald eller styrt. Fordelingen har ikke ændret sig væsentligt i løbet af perioden. Dog er der kommet flere uoplyste.

Tabel II.10 Anmeldte arbejdsulykker opgjort efter årsag

Årsag/År for anmeldelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Fald/styrt	5.039	4.925	4.612	4.538	4.605	5.346	4.862
Faldende genstande/ stødt på genstande	2.182	2.095	1.950	2.657	2.815	3.144	3.277
Psykisk chok, vold med mere	887	981	1.211	1.235	1.158	1.207	1.069
Skåret eller klemt	2.645	2.496	2.465	2.288	2.072	2.298	2.231
Overbelastning med mere	5.842	5.944	6.190	6.827	6.773	6.605	6.273
Ulykker i øvrigt	3.491	3.400	2.994	1.817	1.604	1.550	1.195
Uoplyst	359	363	363	1.146	1.319	1.379	1.500
I alt	20.445	20.204	19.785	20.508	20.346	21.529	20.407

Ved tabel II.11 skal man igen være opmærksom på effekterne af den samlede afgørelse i "reformsagerne". Overbelastningernes andel af de anerkendte ulykker har været stigende i perioden. I 2001 udgjorde de knap 18 procent, og i 2007 udgjorde de knap 27 procent. Det kan ikke udelukkes, at en del af ændringen skyldes databruddet i 2004, men arbejdsskadereformen har også haft betydning.

Anerkendelsesprocenten varierer for de enkelte årsager. Overbelastning har den laveste anerkendelsesprocent. Der blev anerkendt knap 68 procent af de overbelastningsskader, som blev afgjort i 2007, mens der blev anerkendt 92 procent af ulykkerne, hvor årsagen var skåret eller klemt. Anerkendelsesprocenten har været stigende over årene; i 2001 blev der kun anerkendt 47 procent af de overbelastningsulykker, der blev afgjort.

Tabel II.11 Anerkendte arbejdsulykker opgjort efter årsag

Årsag/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Fald/styrt	4.231	4.442	3.977	2.386	3.212	3.830	4.709
Faldende genstande/ stødt på genstande	1.871	1.880	1.667	1.150	2.036	2.287	2.837
Psykisk chok, vold med mere	569	683	757	552	677	754	780
Skåret eller klemt	2.415	2.320	2.174	1.271	1.773	1.773	2.106
Overbelastning med mere	2.537	2.657	2.627	2.317	3.885	4.161	4.452
Ulykker i øvrigt	2.493	2.716	2.132	1.163	862	906	1.018
Uoplyst	24	25	87	295	576	612	749
I alt	14.140	14.723	13.421	9.134	13.021	14.323	16.651

Tabel II.12 Anerkendelsesprocent, arbejdsulykker opgjort efter årsag

Årsag/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Fald/styrt	88,1	88,1	85,9	78,8	86,7	87,6	88,7
Faldende genstande/ stødt på genstande	90,0	87,3	86,7	79,1	87,7	87,2	86,7
Psykisk chok, vold med mere	72,6	70,8	68,0	60,3	69,2	71,2	74,6
Skåret eller klemt	93,8	90,6	89,5	84,3	90,6	90,6	92,0
Overbelastning med mere	47,0	43,1	44,0	48,2	65,1	67,5	67,9
Ulykker i øvrigt	77,1	74,8	72,7	64,6	62,6	66,1	72,7
I alt	74,0	70,8	69,6	64,9	74,8	76,7	78,4

Hvis man ser på de 3 foregående afsnit, fremgår det, at reformen har haft den største effekt på arbejdsulykker med skadearten forstrækninger, arbejdsulykker vedrørende ryggen samt ulykker, hvor overbelastning er angivet som årsag. Det var de områder, hvor anerkendelsesprocenten var lavest før arbejdsskadereformen.

II.4 Arbejdsulykker i forskellige brancher

I tabel II.13 opgøres anmeldte arbejdsulykker på branche. Tabellen går kun tilbage til 2003, da en tidligere branchenomenklatur blev afløst af en ny i 2003. 4 brancher tegner sig for over halvdelen af anmeldelserne. Det drejer sig i faldende orden om: Sundheds- og velfærdsinstitutioner mv., fremstillingsvirksomhed, bygge- og anlægsvirksomhed og offentlig administration, forsvar og socialforsikring. Hovedbranchen offentlig administration, forsvar og socialsikring har en faldende andel i løbet af perioden. I 2003 udgjorde de cirka 15 procent af ulykkerne, og i 2007 udgjorde de cirka 10 procent af skaderne. Derimod har undervisning og sundheds- og velfærdsinstitutioner haft en lidt stigende tilgang i andelen af anmeldelserne. Det kan ikke udelukkes, at forskydningen

mellem de offentlige brancher skyldes en ændring i registreringerne. For bygge- og anlægsvirksomhederne er der sket en stigning i antallet af anmeldelser på 16 procent.

Tabel II.13 Anmeldte arbejdsulykker opgjort efter branche

Hovedbranche/År for anmeldelse	2003	2004	2005	2006	2007
Landbrug, gartneri og skovbrug	342	180	389	423	413
Fiskeri	102	42	50	39	42
Råstofudvikling	43	42	37	37	34
Fremstillingsvirksomhed	3.342	3.399	3.316	3.487	3.325
El-, gas-, varme- og vandforsyning	88	100	91	102	87
Bygge- og anlægsvirksomhed	1.958	2.040	2.075	2.265	2.269
Handels- og restaurationsvirksomhed	1.609	1.677	1.797	1.905	1.876
Hotel- og restaurationsvirksomhed	314	336	339	397	351
Transportvirksomhed med videre	1835	1.814	1.840	1.963	1.745
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	220	151	151	183	207
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice med videre	854	1.008	1.100	1.211	1.101
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	2952	2.747	2.334	2.281	2.072
Undervisning	969	1.073	1.213	1.368	1.317
Sundheds- og velfærdsinstitutioner med videre	3393	3.568	3.783	3.960	3.811
Organisationer, forlystelser, kultur med videre	582	766	832	933	829
Private husholdninger med ansat medhjælp	2	8	12	10	10
Internationale organisationer med videre	523	467	298	264	248
Uoplyst	657	1.090	689	701	670
I alt	19.785	20.508	20.346	21.529	20.407

I tabel II.13 så vi, at brancherne sundheds- og velfærdsinstitutioner med videre, fremstillingsvirksomhed, bygge- og anlægsvirksomhed og offentlig administration, forsvar og socialforsikring tegner sig for over halvdelen af anmeldelserne. Det samme gælder for anerkendelserne. Faldet i andelen for offentlig administration, forsvar og socialsikring blandt anmeldelserne kan genfindes blandt antallet af anerkendte arbejdsulykker.

Tabel II.14 Anerkendte arbejdsulykker opgjort efter branche

Hovedbranche/År for anerkendelse	2003	2004	2005	2006	2007
Landbrug, gartneri og skovbrug	255	108	152	229	369
Fiskeri	65	30	21	20	40
Råstofudvikling	36	19	28	21	34
Fremstillingsvirksomhed	2.300	1.460	2.264	2.243	3.071
El-, gas-, varme- og vandforsyning	53	41	54	74	79
Bygge- og anlægsvirksomhed	1.406	940	1.380	1.579	1.999
Handels- og restaurationsvirksomhed	1.056	738	1.093	1.324	1.489
Hotel- og restaurationsvirksomhed	209	136	220	236	273
Transportvirksomhed med videre	1323	835	1162	1.415	1.464
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	129	91	76	121	143
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice med videre	599	395	658	764	912
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	1988	1278	1650	1.616	1.548
Undervisning	714	494	819	912	1.028
Sundheds- og velfærdsinstitutioner med videre	2248	1653	2301	2.617	2.894
Organisationer, forlystelser, kultur med videre	380	280	531	625	703
Private husholdninger med ansat medhjælp	4	3	7	9	7
Internationale organisationer med videre	5	1	0	0	0
Uoplyst	651	632	605	518	598
I alt	13.421	9.134	13.021	14.323	16.651

Ud af de ulykker, der blev afgjort i 2007, blev der anerkendt 78,4 procent. Anerkendelsesprocenten er meget varierende inden for de forskellige brancher. For Fremstillingsvirksomheder og bygge- og anlægsvirksomheder var anerkendelsesprocenten 82,6 procent i 2007, mens den for offentlig administration, forsvar og socialsikring er på 74,4 procent. Alle hovedbrancher har oplevet en stigning i anerkendelsesprocenten. Dette skyldes til dels arbejdsskadereformen, men også, at man i 2007 havde fokus på at få afviklet de ældste sager (jævnfør indledningen til kapitlet).

Tabel II.15 Anerkendelsesprocent, arbejdsulykker opgjort efter branche

Hovedbranche/År for anerkendelse	2003	2004	2005	2006	2007
Landbrug, gartneri og skovbrug	71,2	60,3	73,1	76,3	79,7
Fiskeri	78,3	63,8	63,6	69,0	78,4
Råstofudvikling	75,0	76,0	82,4	72,4	91,9
Fremstillingsvirksomhed	69,3	64,5	77,3	78,6	82,6
El-, gas-, varme- og vandforsyning	59,6	62,1	73,0	74,7	79,8
Bygge- og anlægsvirksomhed	72,9	68,2	80,0	81,8	82,6
Handels- og restaurationsvirksomhed	69,4	62,5	74,5	77,0	78,8
Hotel- og restaurationsvirksomhed	69,0	62,7	72,4	71,1	74,6
Transportvirksomhed med videre	71,8	64,7	76,3	80,1	80,1
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	65,2	58,7	69,7	76,6	71,9
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice med videre	70,9	60,1	74,6	75,5	77,0
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	70,2	66,0	73,8	75,6	74,4
Undervisning	74,7	72,8	76,5	78,0	78,2
Sundheds- og velfærdsinstitutioner med videre	67,0	66,8	73,9	74,7	75,9
Organisationer, forlystelser, kultur med videre	63,5	58,6	75,4	77,1	80,0
I alt	69,6	64,9	74,8	76,7	78,4

Beskæftigelsestallene er hentet fra www.statistikbanken.dk, Danmarks Statistik.

Hvis man ser bort fra fiskeri, som udgør en meget lille andel af ulykkerne, er offentlig administration, forsvar og socialsikring samt bygge- og anlægsvirksomhed de branchegrupper, som har den højeste andel anerkendte arbejdsulykker per 1.000 beskæftigede, hvilket fremgår af tabel II.16. Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed er den branchegruppe, som har den laveste andel anerkendte arbejdsulykker per 1.000 beskæftigede.

Tabel II.16 Andel anerkendte arbejdsulykker per 1.000 beskæftigede, opgjort efter branche

Hovedbranche/År for anerkendelse	2003	2004	2005	2006	2007
Landbrug, gartneri og skovbrug	2,8	1,3	1,8	2,8	4,6
Fiskeri	12,7	6,7	5,0	5,2	11,6
Råstofudvikling	9,0	4,9	7,4	5,4	8,0
Fremstillingsvirksomhed	5,2	3,5	5,7	5,7	7,8
El-, gas-, varme- og vandforsyning	3,6	2,8	3,8	5,2	5,5
Bygge- og anlægsvirksomhed	8,4	5,6	8,1	8,8	10,4
Handels- og restaurationsvirksomhed	2,6	1,8	2,7	3,1	3,4
Hotel- og restaurationsvirksomhed	2,6	1,7	2,6	2,8	3,0
Transportvirksomhed med videre	7,6	4,9	6,8	8,2	8,4
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	1,7	1,2	1,0	1,6	1,8
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice med videre	2,0	1,3	2,1	2,4	2,6
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	13,0	8,4	11,1	11,1	10,5
Undervisning	3,6	2,5	4,0	4,4	4,9
Sundheds- og velfærdsinstitutioner med videre	4,7	3,5	4,8	5,3	5,8
Organisationer, forlystelser, kultur med videre	2,7	2,0	3,7	4,3	4,8
I alt	4,9	3,4	4,8	5,2	5,9

II.5 Arbejdsulykker opgjort efter køn

I tabellerne II.17-II.20 ses opgørelsen på køn for antallet af anmeldte og anerkendte ulykker. Som det ses i tabel II.17, anmeldes der langt flere arbejdsulykker for mænd end for kvinder. Kvindernes andel af de ulykker, som blev anmeldt i 2007, er 42 procent.

Tabel II.17 Anmeldte arbejdsulykker opgjort efter tilskadekomnes køn

Køn/År for anmeldelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvinder	8.384	8.293	8.254	8.457	8.383	9.039	8.636
Mænd	12.061	11.911	11.531	12.051	11.963	12.490	11.771
I alt	20.445	20.204	19.785	20.508	20.346	21.529	20.407

I henhold til tabel II.18 ses, at der er flere anerkendte arbejdsulykker blandt mænd end blandt kvinder. Kvindernes andel af de ulykker, som blev anerkendt i 2007, er knap 40 procent.

Tabel II.18 Anerkendte arbejdsulykker opgjort efter tilskadekomnes køn

Køn/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvinder	5.476	5.975	5.457	3.742	5.336	5.856	6.556
Mænd	8.664	8.748	7.964	5.392	7.685	8.467	10.095
I alt	14.140	14.723	13.421	9.134	13.021	14.323	16.651

Som det fremgår af tabel II.19, er anerkendelsesprocenten blandt mænd højere end for kvinder igennem alle årene. Anerkendelsesprocenten er som følge af arbejdsskadereformen steget for både mænd og kvinder.

Tabel II.19 Anerkendelsesprocent opgjort på køn

Køn/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvinder	71,1	68,8	67,9	64,2	72,8	74,3	75,5
Mænd	75,9	72,2	70,8	65,3	76,3	78,4	80,4
I alt	74,0	70,8	69,6	64,9	74,8	76,7	78,4

Af tabel II.20 fremgår de to køns anerkendelser per 1000 beskæftigede. Pr 1.000 beskæftigede blev der i 2007 anerkendt knap 6 ulykker. Fordelingen er dog ikke ens for mænd og kvinder. Kvinderne fik anerkendt 4,9 ulykker per 1.000 beskæftigede, mens mændene fik anerkendte 6,7 ulykker per 1.000 beskæftigede.

Tabel II.20 Andel anerkendte arbejdsskadesager per 1.000 beskæftigede og køn ("incidensen")¹²

Køn/År for anmeldelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvinder	4,3	4,6	4,3	2,9	4,2	4,5	4,9
Mænd	5,8	5,9	5,5	3,8	5,3	5,8	6,7
I alt	5,1	5,3	4,9	3,4	4,8	5,2	5,9

II.6 Arbejdsulykker opgjort efter alder

Det fremgår af tabel II.21, at aldersgruppen 40-44-årige er dem, som har den største andel af ulykkerne. I 2007 udgør de knap 15 procent af ulykkerne. Denne tendens gælder hele perioden. Antallet af anmeldelser har været faldende i hele perioden, med undtagelse i 2006 i aldersgrupperne 25-29, 30-34 og 35-39. Det har været en svag stigning af anmeldelser i perioden i aldersgrupper fra og over 50 år, hvor den mest markante procentmæssige stigning kan observeres i gruppen 60-64. Niveaueet for anmeldelser fra tilskadekomne under 25 år er præget af fluktuationer i hele perioden og er svagt faldende.

¹² Tabellen og tilhørende kommentar er rettet den 22.juli 2009

Tabel II.21 Anmeldte arbejdsulykker opgjort efter tilskadekomnes alder på skadetidspunkt

Alder/År for anmeldelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Under 20 år	721	667	627	599	664	687	706
20-24 år	1.686	1.601	1.532	1.651	1.464	1.549	1.554
25-29 år	2.157	2.089	1.969	1.962	1.940	2.008	1.785
30-34 år	2.453	2.388	2.374	2.395	2.289	2.391	2.298
35-39 år	2.814	2.768	2.811	2.768	2.791	2.743	2.479
40-44 år	2.770	2.772	2.653	2.820	2.837	3.074	2.973
45-49 år	2.626	2.532	2.446	2.691	2.618	2.824	2.671
50-54 år	2.533	2.596	2.399	2.557	2.493	2.715	2.587
55-59 år	2.015	2.100	2.217	2.199	2.278	2.434	2.318
60-64 år	525	566	579	701	786	888	849
65 år og derover	145	125	178	165	186	216	187
I alt	20.445	20.204	19.785	20.508	20.346	21.529	20.407

I tabel II.22 ses, at aldersfordelingen af de anerkendte arbejdsulykker følger det samme mønster som aldersfordelingen af anmeldelserne. 75 procent af de anerkendte arbejdsulykker er i aldersgrupperne mellem 30 og 59 år. Der har været stigende antal af anerkendelser i alle aldersgrupper i perioden 2004-2007, hvor den mest markante stigning kan observeres i aldersgrupperne under 20, 40-44 og 59 år og derover.

Tabel II.22 Anerkendte arbejdsulykker efter tilskadekomnes alder på skadetidspunkt

Alder/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Under 20 år	528	502	440	293	411	476	591
20-24 år	1.145	1.120	1.032	743	962	1.099	1.171
25-29 år	1.437	1.474	1.295	865	1.265	1.324	1.445
30-34 år	1.695	1.666	1.586	995	1.486	1.608	1.793
35-39 år	1.968	1.992	1.771	1.239	1.752	1.868	2.084
40-44 år	1.872	1.999	1.768	1.169	1.809	1.986	2.393
45-49 år	1.803	1.893	1.711	1.238	1.661	1.791	2.251
50-54 år	1.798	1.897	1.686	1.186	1.615	1.775	2.118
55-59 år	1.426	1.667	1.580	1.016	1.475	1.682	1.929
60-64 år	361	419	438	316	501	589	716
65 år og derover	107	94	114	74	84	125	160
I alt	14.140	14.723	13.421	9.134	13.021	14.323	16.651

Af tabel II.23 fremgår, at anerkendelsesprocenterne i 2007 varierer mellem 76,3 og 83,4 procent. Størst er den for aldersgruppen 60-64-årige og mindst for aldersgrupperne 20-24 år og 35-39 år.

Af tabellen fremgår det ligeledes, at anerkendelsesprocenten er steget for alle aldersgrupper, blandt andet som følge af arbejdsskadereformen.

Tabel II.23 Anerkendelsesprocent for arbejdsulykker opgjort på alder

Alder/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Under 20 år	75,9	75,5	71,2	65,7	77,7	77,0	82,3
20-24 år	72,5	68,0	70,3	61,6	73,0	78,7	76,3
25-29 år	73,2	69,0	65,4	60,9	75,4	74,6	76,9
30-34 år	71,0	67,6	68,2	59,8	73,7	75,8	77,0
35-39 år	74,3	68,5	67,4	62,9	72,8	75,5	76,3
40-44 år	73,2	69,9	67,6	63,2	73,0	75,6	77,5
45-49 år	72,8	72,4	69,8	67,9	74,0	74,6	79,1
50-54 år	75,6	71,2	71,4	69,5	76,0	77,7	79,7
55-59 år	77,9	77,0	74,6	70,9	79,0	80,1	81,0
60-64 år	79,3	76,7	77,2	69,8	80,9	82,4	83,4
65 år og derover	75,9	77,0	74,5	66,7	67,7	73,5	77,7
I alt	74,0	70,8	69,6	64,9	74,8	76,7	78,4

I tabel II.24 vises, hvor mange anerkendelser der er per 1000 beskæftigede i de enkelte aldersgrupper. Incidensen af arbejdsulykker stiger med alderen til og med aldersgruppen på 50-54 år, hvorefter den falder igen.

Tabel II.24 Andel anerkendte arbejdsulykker per 1.000 beskæftigede og alder ("incidensen")

Alder/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
under 20 år	3,0	2,9	2,6	1,7	2,5	2,7	3,2
20-24 år	4,7	4,8	4,7	3,5	4,6	5,1	5,2
25-29 år	4,7	4,9	4,6	3,2	4,8	5,1	5,5
30-34 år	5,0	5,1	5,0	3,2	4,8	5,0	5,6
35-39 år	5,6	5,5	4,9	3,5	5,1	5,5	6,2
40-44 år	5,8	6,2	5,5	3,6	5,4	5,7	6,6
45-49 år	5,8	6,1	5,5	4,0	5,4	5,7	7,1
50-54 år	5,6	6,1	5,6	4,0	5,5	6,1	7,1
55-59 år	5,6	6,0	5,5	3,5	5,1	5,8	6,8
60-64 år	4,2	4,5	4,3	2,9	4,2	4,5	4,9
65 år og derover	1,7	1,5	1,7	1,1	1,2	1,7	2,1
I alt	5,1	5,3	4,9	3,4	4,8	5,2	5,9

II.7 Arbejdsulykker opgjort efter regioner

Personer bosiddende i region Hovedstaden, Region Syddanmark og Region Midtjylland tegner sig for næsten lige store andele af ulykkerne. De anmelder hver 23-24 procent. Den mindste andel kommer fra Region Nordjylland, som anmelder 11 procent af ulykkerne. Fordelingen er stabil over perioden.

Tabel II.25 Anmeldte arbejdsulykker opgjort efter tilskadekomnes bopælsregion

Region/År for anmeldelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Region Hovedstaden	4.901	4.594	4.914	4.970	4.843	5.102	4.741
Region Sjælland	3.303	3.430	3.047	3.307	3.291	3.374	3.258
Region Syddanmark	4.646	4.388	4.491	4.695	4.694	5.010	4.723
Region Midtjylland	4.514	4.493	4.407	4.714	4.768	4.992	5.056
Region Nordjylland	2.358	2.386	2.318	2.321	2.268	2.435	2.331
Uoplyst	723	913	608	501	482	616	298
I alt	20.445	20.204	19.785	20.508	20.346	21.529	20.407

Antallet af anerkendelser viser en tilsvarende fordeling, hvor de, der har flest anmeldeser også er dem, der har mange anerkendelser. Stigningen i antallet af anmeldelser skyldes dels effekterne af arbejdsskadereformen, men også, at Arbejdsskadestyrelsen i 2007 har haft fokus på at få afsluttet de ældste sager.

Tabel II.26 Anerkendte arbejdsulykker opgjort efter tilskadekomnes bopælsregion

Region/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Region Hovedstaden	3.317	3.280	3.285	2.138	3.230	3.871	3.391
Region Sjælland	2.267	2.562	2.110	1.426	2.261	2.325	2.461
Region Syddanmark	3.185	3.184	3.016	2.119	2.829	3.407	3.814
Region Midtjylland	3.236	3.309	3.053	2.084	2.939	2.948	4.501
Region Nordjylland	1.720	1.820	1.590	1.152	1.532	1.448	2.195
Uoplyst	415	568	367	215	230	324	289
I alt	14.140	14.723	13.421	9.134	13.021	14.323	16.651

I tabel II.27 ses det, at anerkendelsesprocenten varierer lidt mellem regionerne samt over tid. Variationen over tid kan skyldes fokusområder hos Arbejdsskadestyrelsen. Når anerkendelsesprocenten i Region Midtjylland og Region Nordjylland stiger markant i 2007, skyldes det alene administrative forhold. Der er i disse to regioner afviklet ekstraordinært mange "gamle" sager i 2007.

Tabel II.27 Anerkendelsesprocent for arbejdsulykker opgjort efter tilskadekomnes bopælsregion

Region/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Region Hovedstaden	72,3	69,6	66,4	62,2	75,3	77,2	74,2
Region Sjælland	72,3	69,7	69,5	65,2	75,2	77,2	78,6
Region Syddanmark	74,1	71,1	70,1	64,0	72,2	77,0	76,5
Region Midtjylland	75,9	71,7	71,1	66,6	76,2	75,2	81,1
Region Nordjylland	77,1	74,0	73,7	69,3	76,9	77,2	84,5
I alt	74,0	70,8	69,6	64,9	74,8	76,7	78,4

* I alt inkl. uoplyst

III Erhvervssygdomme

Tabel III.1 viser antallet af anmeldte erhvervssygdomme i perioden 2001-2007. Antallet af anmeldelser er steget med 44 procent i perioden og er i 2007 på 19.500. Antallet af anmeldelser per 1.000 beskæftigede er steget fra 4,9 i 2001 til 6,9 i 2007.

Tabel III.1 Anmeldte erhvervssygdomme

År for anmeldelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Antal anmeldelser	13.502	12.544	12.375	13.991	16.940	18.368	19.448
Antal anmeldelser per 1.000 beskæftigede	4,9	4,5	4,5	5,2	6,2	6,7	6,9

Ud over diagnoser vil der som under ulykker blive set på fordeling på køn, alder, branche og bopælsregion.

Man skal være opmærksom på, at tabellerne over antallet af anmeldelser og tabellerne over antallet af anerkendelser ikke er direkte sammenlignelige, idet tabellerne over anmeldelserne er fordelt på året for oprettelsen og tabellerne over anerkendelser er fordelt på året for anerkendelsen. Der er ikke nødvendigvis sammenfald mellem de forskellige år, idet det tager en vis tid at oplyse sagerne og træffe afgørelser.

Tabel III.2 Anerkendte erhvervssygdomme

År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Antal anerkendelser	2.386	2.427	3.045	2.302	2.650	2.720	4.789
Antal anerkendelser per 1.000 beskæftigede	0,9	0,9	1,1	0,9	1,0	1,0	1,7
Anerkendelsesprocent	20,2	18,8	23,4	19,3	18,4	17,8	24,3

At tabellerne med anerkendte erhvervssygdomme er fordelt på året for anerkendte betyder, at arbejdsgange, produktivitet samt fokusområder ligeledes vil have betydning for antallet af anerkendelser. For eksempel i forbindelse med arbejdsskadereformen, hvor man overgår til en samlet afgørelse, i stedet for selvstændige afgørelser om anerkendelse, méngrader og erstatning for erhvervsevnetab. Denne ændring betyder, at anerkendelsen kommer senere i forløbet end i "ikke-reformsager", og derfor falder antallet af anerkendelser i 2004.

Som omtalt i afsnit I er det ikke muligt at opgøre effekten af arbejdsskadereformen endeligt, idet de erhvervssygdomme, som bliver anerkendt, vil være en blanding af "reformsager" og "ikke-reformsager". På Arbejdsskadestyrelsens hjemmeside www.ask.dk findes der redegørelser om Erhvervssygdomsudvalgets arbejde, hvor man kan læse mere om, hvilke ændringer der er sket på erhvervssygdomsfortegnelsen.

Opgørelsesmetoden i denne statistik gør, at der er flere mulige grunde til den konstaterede udvikling i antallet af anerkendelser. Ud over effekterne af, at der er kommet flere erhvervssygdomme på fortegnelsen, vil produktionen i Arbejdsskadestyrelsen også påvirke antallet af anerkendelser.

For eksempel var der i 2007 stor fokus på at få afsluttet de ældste sager. Da det tager længere tid at anerkende en sag end at afvise en sag, idet der i de anerkendte sager skal tages stilling til erstatning,

vil der blandt de ældste sager være en større andel af anerkendelser. Dette kan være med til at forklare stigningen i antallet af anerkendelser i 2007.

At en diagnose kommer på fortegnelsen betyder ligeledes, at den kan anerkendes uden forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget. Det kan betyde tidsmæssige forskydninger i antallet af anerkendelser, hvis der træffes principielle afgørelser i Erhvervssygdomsudvalget, som kan have betydning for sager, der ligger og venter på afgørelse. Når diagnoserne kommer på erhvervssygdomsfortegnelsen, bliver sagsbehandlingen af disse sager mere enkel og går hurtigere. Arbejdsskadereformen medførte en gennemgang af erhvervssygdomsfortegnelsen, og der er løbende tilføjet diagnoser.

Alt andet lige vil stigningen i antallet af anmeldelser ligeledes betyde en stigning i antallet af anerkendelser.

III.1 Erhvervssygdomme opgjort efter diagnoser

I forbindelse med erhvervssygdommene registreres der en anmeldediagnose, når sagen oprettes i Arbejdsskadestyrelsen. Når sagen er oplyst og der træffes afgørelse om anerkendelse/afvisning, registreres der en slutdiagnose. Slutdiagnosen er mere detaljeret end anmeldediagnosen, da den registreres på baggrund af de oplysninger, der er indhentet i sagen. Dette betyder, at når anmeldelserne opgøres statistisk, sker det på baggrund af anmeldediagnosen, og når anerkendelserne opgøres statistisk, sker det på baggrund af slutdiagnosen. Derfor kan tabellerne ikke sammenholdes direkte.

Som nævnt tidligere er antallet af anmeldelser steget de seneste år. Fra 2004 til 2005 stiger særligt to diagnoser: skulder- og nakkesygdomme og andre sygdomme i bevægeapparatet. Ser man på hele perioden, er særligt anmeldelser af psykiske gener og sygdomme steget markant. I 2001 udgør de psykiske sygdomme knap 8 procent af anmeldelserne, og i 2007 udgør de knap 18 procent.

Fra 2006 til 2007 er det hudsygdommene, der er steget. Hudsygdommene udgør i 2007 11 procent af anmeldelserne. Høresygdommenes andel af erhvervssygdommene er faldet i perioden.

Tabel III.3 Anmeldte erhvervssygdomme opgjort efter anmeldediagnose

Anmeldediagnose/År for anmeldelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Hudsygdomme	1.391	1.305	1.234	1.249	1.336	1.486	2.142
Høresygdomme	1.928	1.799	1.572	1.719	1.704	1.785	1.682
Lungesygdomme	420	279	276	309	419	494	552
Skulder- og nakkesygdomme	1.673	1.651	1.679	1.859	2.538	2.638	2.779
Armsygdomme	2.513	2.173	2.074	2.245	2.843	2.734	2.656
Rygpsygdomme	1.511	1.485	1.313	1.447	1.792	1.787	1.801
Andre sygdomme i bevægeapparatet	838	727	735	731	1.028	1.046	1.145
Psykiske gener og sygdomme	1.052	1.167	1.398	2.009	2.534	2.990	3.438
Kræftsygdomme	171	190	201	201	260	311	547
Andet	1.931	1.693	1.838	1.882	2.157	2.866	2.377
Uoplyst	74	75	55	340	329	231	329
I alt	13.502	12.544	12.375	13.991	16.940	18.368	19.448

Antallet af anerkendelser er faldet i 2004, hvilket skyldes en administrativ ændring i forbindelse med arbejdsskadereformen. Efter 2004 stiger antallet af anerkendelser igen og ligger nu over niveauet fra før arbejdsskadereformen. Antallet af anerkendelser er steget fra 2.720 i 2006 til 4.789 i 2007. Denne stigning skyldes flere ting (jævnfør forklaringer i indledningen til kapitlet).

Tabel III.4 Anerkendte erhvervssygdomme opgjort efter slutdiagnose

Slutdiagnose/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kræftsygdomme	100	105	110	112	136	135	153
Psykiske sygdomme	36	32	71	79	146	99	148
Nervesygdomme	56	56	71	73	96	86	171
Høresygdomme	467	437	465	297	455	533	1.089
Lungesygdomme	185	158	239	166	243	234	362
Hudsygdomme	713	892	1.247	805	768	936	1.427
Rygpsygdomme	256	229	294	296	253	206	395
Andre sygdomme i bevægeapparatet	257	178	219	231	342	346	835
Andet	312	330	312	192	156	96	152
Uoplyst	4	10	17	51	55	49	57
I alt	2.386	2.427	3.045	2.302	2.650	2.720	4.789

I forhold til ulykkerne er der for erhvervssygdommene større spredning i anerkendelsesprocenterne for de enkelte fordelinger. Hudsygdommene er dem, som har den største anerkendelsesprocent. Der blev i 2007 anerkendt 72,6 procent af de afgjorte hudsygdomme. De psykiske sygdomme har den laveste anerkendelsesprocent. Ud af de psykiske sygdomme, som blev afgjort i 2007, blev der anerkendt 4,8 procent. Da der er så stor forskel på anerkendelsesprocenterne, vil den samlede anerkendelsesprocent være meget afhængig af, hvilke erhvervssygdomme der anerkendes.

Den store forskel i anerkendelsesprocenterne for erhvervssygdommene medfører ligeledes, at fordelingen på diagnoser for anerkendelser er meget anderledes end fordelingen på diagnoser for anmeldelserne. Diagnose med meget høje anerkendelsesprocenter vil udgøre en større andel af de anerkendte end af de anmeldte erhvervssygdomme. Der er således meget store stigninger i høresygdomme og andre sygdomme i bevægeapparatet og en del stigning blandt nervesygdomme og rygsygdomme.

Tabel III.5 Anerkendelsesprocent i erhvervssygdomssager opgjort efter slutdiagnose

Slutdiagnose/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kræftsygdomme	56,5	55,9	54,2	46,1	54,8	54,2	37,3
Psykiske sygdomme	5,2	3,5	6,2	5,2	6,2	3,8	4,8
Nervesygdomme	19,0	16,5	16,4	18,2	19,2	15,7	24,5
Høresygdomme	29,2	23,6	27,8	22,1	31,7	38,0	52,3
Lungesygdomme	29,5	27,7	34,5	29,5	35,6	33,8	33,2
Hudsygdomme	76,6	80,5	86,8	79,0	71,0	69,6	72,6
Rygsygdomme	19,4	17,3	22,4	22,5	16,1	13,0	21,2
Andre sygdomme i bevægeapparatet	5,3	3,8	4,6	4,9	5,8	5,7	12,4
I alt	20,2	18,8	23,4	19,3	18,4	17,8	24,3

Med virkning fra 2004 er det muligt at afdække, hvilke punkter i méntabellen de tilkendte méngodtgørelser refererer til. Som det fremgår af nedenstående tabel, er der tilkendt flest méngodtgørelser for eksem, sygdomme i arme, hørenedsættelser og rygsygdomme (hvirvelsøjlen). Tabellen viser den gennemsnitlige ménprocent. Den gennemsnitlige ménprocent for de 4 førnævnte punkter på méntabellen er stabil i perioden 2004-2007.

**Tabel III.6 Gennemsnitlig ménprocent opgjort i forhold til punkthenvisningerne (skadetype)
I den ny mén tabel**

Punkt i mén tabel	2004		2005		2006		2007	
	Ménpct.	Antal	Ménpct.	Antal	Ménpct.	Antal	Ménpct.	Antal
Hjernen	24	30	24	24	28	11	25	14
Øre/hørelse	7	277	7	328	7	266	7	485
Hvirvelsøjlen	10	287	10	284	10	206	10	359
Arme	9	252	9	309	9	340	9	652
Ben	10	5	8	29	10	25	10	57
Astma	11	69	11	66	11	51	10	71
Begrænsning i funktionskapacitet ved lunge- og hjertekarsygdomme	32	26	31	29	27	32	25	31
Eksem	9	556	9	517	9	600	9	835
Kræftsygdomme	66	82	67	105	61	115	59	119
Psykiske skader efter vold eller chok	17	63	16	127	15	94	15	115
Uden for tabel (skøn)	9	47	14	39	16	37	9	49

III.2 Erhvervssygdomme i forskellige brancher

Antallet af anmeldelser stiger i næsten alle brancher i perioden fra 2003 til 2007. Særligt inden for sundheds- og velfærdsinstitutioner med videre er der sket en meget stor stigning på godt 2.000 fra 2003 til 2007. Antallet af anmeldelser bliver næsten tredoblet i perioden. Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed og offentlig administration, forsvar og socialforsikring er de eneste brancher, hvor antallet af anmeldelser ikke er steget. Antallet af anmeldte erhvervssygdomme med "uoplyst branche" stiger i 2004 og 2005 og særligt i 2006 og 2007.

Den hovedbranche, som anmelder flest, er fremstillingsvirksomhederne. Ud af anmeldelserne i 2007 kom cirka 23 procent af anmeldelserne fra denne hovedbranche. Den andenstørste "leverandør" af anmeldelser er sundheds- og velfærdsinstitutioner. De står for knap 16 procent af anmeldelserne i 2007. Herefter følger offentlig administration, forsvar og civilforsvar, som står for 13 procent af anmeldelserne. Disse 3 hovedbrancher står tilsammen for over halvdelen af anmeldelserne.

Tabel III.7 Anmeldte erhvervssygdomme opgjort efter hovedbranche

Hovedbranche/År for anmeldelse	2003	2004	2005	2006	2007 ¹³
Landbrug, gartneri og skovbrug	176	188	259	238	240
Fiskeri	65	72	83	70	46
Råstofudvikling	22	28	25	34	43
Fremstillingsvirksomhed	3.521	3.726	4.493	4.566	4.476
El-, gas-, varme- og vandforsyning	64	65	80	98	87
Bygge- og anlægsvirksomhed	979	1.093	1.445	1.462	1.362
Handels- og restaurationsvirksomhed	1.041	1.087	1.418	1.477	1.468
Hotel- og restaurationsvirksomhed	214	264	288	359	374
Transportvirksomhed med videre	858	882	1.123	1.220	1.091
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	241	178	190	166	218
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice med videre	546	696	846	927	1.064
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	2520	2.775	2.397	2.421	2.578
Undervisning	260	362	673	708	982
Sundheds- og velfærdsinstitutioner med videre	1099	1.619	2.524	3.427	3.077
Organisationer, forlystelser, kultur med videre	397	468	657	675	782
Private husholdninger med ansat medhjælp	0	4	4	1	4
Internationale organisationer med videre	1	3	1	2	2
Uoplyst	371	481	434	517	1.554
I alt	12.375	13.991	16.940	18.368	19.448

De brancher, som tegner sig for en stor del af anmeldelserne, har ligeledes en stor andel af anerkendelserne. Fremstillingsbranchen udgør i 2007 cirka 38 procent af de erhvervssygdomme, som blev anerkendt. Bygge- og anlægsvirksomhederne udgør cirka 13 procent af de anerkendte. Forskelle mellem fordelingen på anmeldte og anerkendte skyldes, at det er forskellige diagnoser, som de enkelte brancher giver anledning til, og anerkendelsesprocenten er forskellig for de forskellige diagnoser.

Der skal igen gøres opmærksom på, at stigningen i antallet af anerkendte erhvervssygdomme ikke udelukkende skyldes arbejdsskadereformen, men også, at Arbejdsskadestyrelsen i 2007 havde fokus på at få afsluttet de ældste sager (jævnfør forklaringer i indledningen til kapitlet).

¹³ Som følge af arbejdsskadereformen registreres koden for branche først sammen med afgørelsen, hvilket er senere i sagsforløbet end tidligere. Derfor er der mange uoplyste i 2007

Tabel III.8 Anerkendte erhvervssygdomme opgjort efter hovedbranche

Hovedbranche/År for anerkendelse	2003	2004	2005	2006	2007
Landbrug, gartneri og skovbrug	57	50	42	52	84
Fiskeri	39	31	29	22	47
Råstofudvikling	4	7	5	4	17
Fremstillingsvirksomhed	1.052	790	977	892	1.835
El-, gas-, varme- og vandforsyning	29	21	19	21	42
Bygge- og anlægsvirksomhed	327	251	329	375	619
Handels- og restaurationsvirksomhed	240	190	194	202	374
Hotel- og restaurationsvirksomhed	87	41	53	62	92
Transportvirksomhed med videre	113	99	102	113	219
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	12	6	10	10	5
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice med videre	99	54	79	75	132
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	388	350	377	305	474
Undervisning	45	22	28	37	69
Sundheds- og velfærdsinstitutioner med videre	366	266	253	369	575
Organisationer, forlystelser, kultur med videre	95	69	74	106	138
Private husholdninger med ansat medhjælp	0	0	0	1	0
Uoplyst	92	55	79	74	67
I alt	3.045	2.302	2.650	2.720	4.789

Anerkendelsesprocenten er forskellig i brancherne: for eksempel anerkendes der flere af erhvervssygdommene i bygge- og anlægsvirksomhederne, end der gør i branchen undervisning. Man skal desuden være opmærksom på, at brancherne er af forskellig størrelse, og anerkendelsesprocenten i de små brancher kan svinge meget alene af den grund.

III.9 Anerkendelsesprocent, erhvervssygdomme opgjort efter branche

Hovedbranche/År for anerkendelse	2003	2004	2005	2006	2007
Landbrug, gartneri og skovbrug	29,1	29,2	23,0	23,2	34,4
Fiskeri	44,8	41,9	43,3	33,8	43,1
Råstofudvikling	22,2	24,1	20,8	22,2	37,0
Fremstillingsvirksomhed	27,9	24,1	25,9	23,6	34,9
El-, gas-, varme- og vandforsyning	37,2	40,4	25,7	25,6	40,4
Bygge- og anlægsvirksomhed	31,6	26,5	29,1	30,0	36,1
Handels- og restaurationsvirksomhed	22,3	19,8	16,7	16,2	23,6
Hotel- og restaurationsvirksomhed	37,5	18,1	20,8	18,2	26,7
Transportvirksomhed med videre	13,0	12,7	10,3	10,4	18,4
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	4,9	4,0	5,1	6,3	3,0
Fast ejendom, udlejning, forretningservice med videre	17,1	9,8	11,0	9,1	14,0
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	15,6	13,8	16,3	13,6	18,6
Undervisning	16,3	9,2	5,0	6,0	8,5
Sundheds- og velfærdsinstitutioner med videre	31,0	21,7	12,1	15,4	16,2
Organisationer, forlystelser, kultur med videre	21,1	17,4	14,2	17,5	18,6
I alt	23,4	19,3	18,4	17,8	24,4

Den store stigning i antallet af anerkendelser per 1000 beskæftigede, jævnfør tabel III.10, skyldes dels, at arbejdsskadereformen har medført flere anerkendelser, men også, at Arbejdsskadestyrelsen har haft fokus på at få afviklet de ældste sager.

Med hensyn til erhvervssygdommene har fiskeriet den højeste andel anerkendelser per 1.000 beskæftigede, mens det som for arbejdsulykkerne er pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed, som har den laveste andel. Begge grupper er dog forholdsvis små.

III.10 Andel anerkendte erhvervssygdomme pr. 1.000 beskæftigede opgjort efter branche

Hovedbranche/År for anerkendelse	2003	2004	2005	2006	2007
Landbrug, gartneri og skovbrug	0,6	0,6	0,5	0,6	1,0
Fiskeri	7,6	6,9	6,9	5,8	13,6
Råstofudvikling	1,0	1,8	1,3	1,0	4,0
Fremstillingsvirksomhed	2,4	1,9	2,4	2,3	4,6
El-, gas-, varme- og vandforsyning	2,0	1,4	1,3	1,5	2,9
Bygge- og anlægsvirksomhed	1,9	1,5	1,9	2,1	3,2
Handels- og restaurationsvirksomhed	0,6	0,5	0,5	0,5	0,9
Hotel- og restaurationsvirksomhed	1,1	0,5	0,6	0,7	1,0
Transportvirksomhed med videre	0,6	0,6	0,6	0,7	1,3
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Fast ejendom, udlejning, forretningservice med videre	0,3	0,2	0,3	0,2	0,4
Offentlig administration., forsvar og socialforsikring	2,5	2,3	2,5	2,1	3,2
Undervisning	0,2	0,1	0,1	0,2	0,3
Sundheds- og velfærdsinstitutioner med videre	0,8	0,6	0,5	0,7	1,2
Organisationer, forlystelser, kultur med videre	0,7	0,5	0,5	0,7	1,0
I alt	1,1	0,9	1,0	1,0	1,7

Beskæftigelsestallene er hentet fra www.statistikbanken.dk, Danmarks Statistik.

III.3 Erhvervssygdomme opgjort efter køn

Der anmeldes flere erhvervssygdomme for kvinder end for mænd, hvilket fremgår af tabel III.11. Antallet af anmeldelser stiger for begge køn, men især for kvinder. Kvindernes andel af de anmeldte erhvervssygdomme har været stigende. Kvinders andel af de anmeldte erhvervssygdomme udgjorde i 2007 56,4 procent, mod 52 procent i 2000. I 2007 anmeldte kvinder knap 40 procent flere erhvervssygdomme end i 2000. For mænds velkommende er stigningen 20 procent.

Tabel III.11 Anmeldte erhvervssygdomme opgjort efter tilskadekomnes køn

Køn/År for anmeldelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvinder	7.016	6.420	6.553	7.595	9.333	10.392	10.960
Mænd	6.486	6.124	5.822	6.396	7.607	7.976	8.488
I alt	13.502	12.544	12.375	13.991	16.940	18.368	19.448

Fordelingen blandt de anerkendte erhvervssygdomme er meget anderledes end for de anmeldte. De erhvervssygdomme, som blev anerkendt i 2007, fordeler sig med 36,2 procent kvinder og 63,8 procent mænd. (tabel III.12). Forskellen mellem mænd og kvinder kan blandt andet skyldes, at det er forskellige diagnoser, de anmelder.

Tabel III.12 Anerkendte erhvervssygdomme opgjort efter tilskadekomnes køn

Køn/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvinder	829	912	1.221	909	924	967	1.734
Mænd	1.557	1.515	1.824	1.393	1.726	1.753	3.055
I alt	2.386	2.427	3.045	2.302	2.650	2.720	4.789

Mænds anerkendelsesprocent er da også langt højere end kvinders. I de seneste år er den mere end dobbelt så høj for mænd som for kvinder.

Tabel III.13 Anerkendelsesprocent i erhvervssygdomme opgjort efter køn

Køn/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvinder	13,3	13,5	18,1	14,2	11,5	11,2	16,2
Mænd	27,9	24,5	29,3	25,3	27,2	26,5	34,1
I alt	20,2	18,8	23,4	19,3	18,4	17,8	24,3

Af tabel III.14 fremgår de to køns anerkendelsesprocenter per 1000 beskæftigede. Antallet af anerkendelser per 1000 beskæftigede ligger over gennemsnittet for mænd, mens kvinders ligger under.

Tabel III.14 Andel anerkendte arbejdsskadesager i forhold til beskæftigelse og køn, ("incidensen")¹⁴

Køn/År for anmeldelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvinder	0,6	0,7	1,0	0,7	0,7	0,7	1,3
Mænd	1,0	1,0	1,2	1,0	1,2	1,2	2,0
I alt	0,9	0,9	1,1	0,9	1,0	1,0	1,7

III.4 Erhvervssygdomme opgjort efter alder

Tabel III.15 viser, at antallet af anmeldte erhvervssygdomme stiger aldersgruppe for aldersgruppe, indtil gruppen af 50-54-årige. Herefter falder antallet af anmeldelser med hver aldersgruppe. Det mønster karakteriserer hele perioden, dog har alderen været lidt stigende i perioden. I 2001 var 40 procent af dem, som anmeldte en erhvervssygdom, 50 år eller derover. I 2007 var andelen steget til 43 procent. De, der anmeldte en erhvervssygdomssag, er lidt ældre end dem, som anmelder en ulykke. For ulykker er det kun knap 30 procent, som er 50 år eller derover på tidspunktet for skaden.

Der er sket en stigning i antallet af anmeldelser for alle aldersgrupper. Størst har den været for personer i gruppen 60-64 år, hvor der har været en stigning på 87 procent i forhold til 2001. Der er sket en stigning i antallet af anmeldelser på 44 procent i perioden 2001-2007.

¹⁴ Tabellen og tilhørende kommentar er rettet den 22.juli 2009

Tabel III.15 Anmeldte erhvervssygdomme opgjort efter tilskadekomnes alder på skadetidspunktet

Alder/År for anmeldelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
under 20 år	122	104	104	91	121	154	198
20-24 år	577	481	427	485	494	565	716
25-29 år	946	771	769	834	873	891	1.004
30-34 år	1.175	1.085	996	1.174	1.419	1.446	1.496
35-39 år	1.636	1.497	1.476	1.694	1.931	1.934	1.949
40-44 år	1.743	1.690	1.655	1.919	2.364	2.675	2.737
45-49 år	1.895	1.783	1.837	2.020	2.514	2.787	2.951
50-54 år	2.170	2.008	1.964	2.196	2.764	3.075	3.212
55-59 år	1.796	1.762	1.812	2.079	2.640	2.818	2.875
60-64 år	690	651	626	746	952	1.083	1.291
65 år og derover	752	712	709	753	868	940	1.019
I alt	13.502	12.544	12.375	13.991	16.940	18.368	19.448

Som det fremgår af tabel III.16, anerkendes flest sager i aldersgruppen 55-59 år i perioden 2004-2007. Andelen af anerkendelser er stigende med alderen til og med 59 år, herefter falder den igen.

Tabel III.16 Anerkendte erhvervssygdomme opgjort efter tilskadekomnes alder på skadetidspunktet

Alder/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
under 20 år	30	36	50	22	32	38	61
20-24 år	149	159	203	112	112	144	223
25-29 år	165	225	290	184	151	181	270
30-34 år	224	207	257	223	201	204	359
35-39 år	216	238	308	247	272	245	443
40-44 år	245	220	317	232	271	294	527
45-49 år	270	274	334	277	320	307	570
50-54 år	346	336	433	320	338	323	679
55-59 år	299	325	391	362	428	435	745
60-64 år	158	179	205	161	231	253	452
65 år og derover	284	228	257	162	294	296	460
I alt	2.386	2.427	3.045	2.302	2.650	2.720	4.789

Af tabel III.17 fremgår anerkendelsesprocenterne for de forskellige aldersgrupper. I hele perioden har den ældste aldersgruppe den højeste anerkendelsesprocent. De tre aldersgrupper fra 55 år og opefter har endvidere en anerkendelsesprocent over gennemsnittet, bortset fra i 2003, hvor kun de to aldersgrupper over 60 år ligger over gennemsnittet. Aldersgrupperne under 30 år har ligeledes anerkendelsesprocenter over gennemsnittet igennem hele den syvårige periode. Årsagen til forskellen mellem aldersgrupperne skyldes i hovedsagen, at det er forskellige diagnoser, der anmeldes fra de enkelte aldersgrupper. Blandt de yngre aldersgrupper er der mange hudlidelser, som har en relativt høj anerkendelsesprocent, og blandt de ældre aldersgrupper anmeldes der mange høresygdomme, som ligeledes har en høj anerkendelsesprocent.

Tabel III.17 Anerkendelsesprocent opgjort på alder og erhvervssygdomme 2001-2007

Alder/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
under 20 år	31,6	30,8	46,3	32,4	31,1	30,9	37,4
20-24 år	30,9	29,5	40,8	29,6	24,5	28,6	35,7
25-29 år	20,9	26,6	33,4	26,4	20,5	21,4	28,9
30-34 år	21,0	19,0	24,6	20,8	16,8	15,5	23,8
35-39 år	14,9	15,2	19,6	17,7	15,8	14,5	21,7
40-44 år	14,9	13,2	18,0	14,6	13,3	13,0	19,5
45-49 år	16,0	14,7	17,9	15,2	15,0	13,2	19,5
50-54 år	18,1	16,1	19,9	16,9	14,3	13,4	19,8
55-59 år	20,3	18,3	22,0	19,7	19,5	18,8	24,6
60-64 år	29,6	27,6	31,7	25,3	30,1	31,5	34,4
65 år og derover	42,7	31,6	38,5	30,2	43,1	46,2	45,5
I alt	20,2	18,8	23,4	19,3	18,4	17,8	24,3

I tabel III.18 vises, hvor mange anerkendelser der er per 1000 beskæftigede i de enkelte aldersgrupper. Incidensen af erhvervssygdomme stiger hen over aldersgrupperne. Eksempelvis er de 55-59-åriges incidens dobbelt så høj som for personer i 20'erne og starten af 30'erne.

Tabel III.18: Andel anerkendte arbejdsskadesager i forhold til beskæftigelse og alder, ("incidensen")

Alder/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
under 20 år	0,2	0,2	0,3	0,1	0,2	0,2	0,3
20-24 år	0,6	0,7	0,9	0,5	0,5	0,7	1,0
25-29 år	0,5	0,7	1,0	0,7	0,6	0,7	1,0
30-34 år	0,7	0,6	0,8	0,7	0,6	0,6	1,1
35-39 år	0,6	0,7	0,9	0,7	0,8	0,7	1,3
40-44 år	0,8	0,7	1,0	0,7	0,8	0,8	1,4
45-49 år	0,9	0,9	1,1	0,9	1,0	1,0	1,8
50-54 år	1,1	1,1	1,4	1,1	1,2	1,1	2,3
55-59 år	1,2	1,2	1,4	1,2	1,5	1,5	2,6
60-64 år	1,8	1,9	2,0	1,5	1,9	1,9	3,1
65 år og derover	4,4	3,5	3,9	2,5	4,3	4,0	5,9
I alt	0,9	0,9	1,1	0,9	1,0	1,0	1,7

III.5 Erhvervssygdomme opgjort efter regioner

Personer bosiddende i region Syddanmark foretager cirka 28 procent af anmeldelserne i 2007. Herefter følger region Hovedstaden og region Midtjylland med cirka 23 procent hver. Cirka 11 procent af anmeldelserne i 2007 kom fra personer bosiddende i region Nordjylland. Fordelingen har været næsten stabil over perioden.

Tabel III.19 Anmeldte erhvervssygdomme opgjort efter tilskadekomnes bopælsregion

Region/År for anmeldelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Region Hovedstaden	3.323	2.887	3.027	3.358	3.999	4.246	4.451
Region Sjælland	2.119	1.917	1.816	2.094	2.350	2.430	2.730
Region Syddanmark	3.415	3.341	3.347	3.879	4.626	5.075	5.470
Region Midtjylland	2.655	2.532	2.370	2.739	3.684	4.153	4.498
Region Nordjylland	1.514	1.360	1.431	1.526	1.954	2.054	2.181
Uoplyst	476	507	384	395	327	410	118
I alt	13.502	12.544	12.375	13.991	16.940	18.368	19.448

Medhensyn til anerkendelserne varierer fordelingen mere over tid. Variationerne skyldes dels arbejdsskadereformen, dels at der har været fokus på udvalgte områder, jf. indledningen i dette kapitel. Når anerkendelsesprocenten i Region Midtjylland og Region Nordjylland stiger markant i 2007, skyldes det alene administrative forhold. Der er i disse to regioner afviklet ekstraordinært mange "gamle" sager i 2007.

Tabel III.20 Anerkendte erhvervssygdomme opgjort efter tilskadekomnes bopælsregion

Region/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Region Hovedstaden	532	589	783	515	570	722	746
Region Sjælland	300	486	461	319	333	514	564
Region Syddanmark	548	473	768	532	714	628	1.463
Region Midtjylland	504	380	575	475	524	499	1.148
Region Nordjylland	347	374	335	351	396	274	814
Uoplyst	155	125	123	110	113	83	54
I alt	2.386	2.427	3.045	2.302	2.650	2.720	4.789

I tabel III.21 ses det, at anerkendelsesprocenten varierer over tid og mellem regionerne.

Tabel III.21 Anerkendelsesprocent for erhvervssygdomme opgjort efter tilskadekomnes bopælsregion

Region/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Region Hovedstaden	18,9	18,0	24,0	18,4	16,0	18,6	17,4
Region Sjælland	16,5	22,1	24,3	18,3	16,7	22,1	22,5
Region Syddanmark	18,4	15,4	22,2	16,3	18,0	14,9	25,9
Region Midtjylland	21,0	16,0	21,4	20,3	17,7	15,5	25,3
Region Nordjylland	26,4	24,3	25,1	24,7	25,0	20,5	33,0
I alt	20,2	18,8	23,4	19,3	18,4	17,8	24,3

* I alt inkl. uoplyst

IV. Pludselige løfteskader

Pludselige løfteskader er udgået af loven for skader sket efter 1. januar 2004. Pludselige løfteskader er herefter omfattet af ulykkesbegrebet. Der forekommer dog fortsat enkelte anmeldelser og anerkendelser af pludselige løfteskader.

Tabel IV.1 Anmeldte pludselige løfteskader opgjort efter anmeldediagnose

Anmeldediagnose/År for anmeldelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Rygsygdomme	1.269	1.312	1.299	456	69	24	8
Andet	322	396	351	145	25	5	2
Uoplyst	131	143	62	52	7	13	3
I alt	1.722	1.851	1.712	653	101	42	13

Tabel IV.2 Anerkendte og afviste pludselige løfteskader

Afgørelse/År for anerkendelse/afvisning	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Anerkendt	64	78	88	77	72	65	27
Afvist	1.534	1.927	1.917	891	236	83	43
I alt	1.598	2.005	2.005	968	308	148	70
Anerkendelsesprocent	4,0	3,9	4,4	8,0	23,4	43,9	38,6
Anden afgørelse	80	53	70	24	7	2	0

Tabel IV.3 Anerkendte pludselige løfteskader opgjort efter anmeldediagnose

Anmeldediagnose/År for anerkendelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Rygsygdomme	41	45	59	45	33	44	18
Andet	21	29	24	31	36	18	8
Uoplyst	2	4	5	1	3	3	1
I alt	64	78	88	77	72	65	27

V. Brilleskader

Som tabel V.1 viser, er antallet af brilleskader faldet jævnt siden år 2001. Dette hænger sammen med den finansieringsmodel, der blev indført i Arbejdsskadestyrelsen i 1993, hvorefter forsikringselskaberne skulle betale et administrationsbidrag for hver sag. Forsikringselskaberne vil ofte benytte adgangen til selv at behandle sager om brilleskader, da brillesager er ret enkle at behandle og ofte kun fører til erstatning i form af betaling af briller. Fra 1997 fik statsinstitutionerne ligeledes adgang til selv at behandle disse sager. Antallet af anmeldte brilleskader er svagt faldende i hel perioden.

Tabel V.1 Anmeldte brilleskader

Sagstype/År for anmeldelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Brilleskader	181	146	103	93	90	87	81

Tabel V.2 Anerkendte og afviste brilleskader

Afgørelse/År for anerkendelse/afvisning	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Anerkendt	148	131	76	47	56	40	43
Afvist	27	27	19	17	21	11	29
I alt	175	158	95	64	77	51	72
Anerkendelsesprocent	84,6	82,9	80,0	73,4	72,7	78,4	59,7
Anden afgørelse	11	10	12	12	28	18	23

VI. B-sager

Arbejdsskadestyrelsen behandler også sager efter lov om erstatning til besættelsestidens ofre, de såkaldte B-sager. Styrelsen modtager fortsat ansøgninger om erstatning efter denne lov. Det er en forudsætning for at yde hjælp efter loven, at ansøgeren:

- i mindst 1 år har deltaget i organiseret og belastende modstandsarbejde under besættelsestiden eller
- har været deporteret til koncentrationslejr i udlandet eller
- har været tjenstgørende på danske eller udenlandske skibe i mindst 6 måneder under allieret kontrol i krigsfarvande

Det kan ses af tabel VI.1, at antallet af anmeldelser er relativt lavt og er faldende i perioden 2004-2007.

Tabel VI.1 Anmeldte B-sager

Sagsklasse/År for anmeldelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
B-sager	50	110	27	44	41	20	16

Betegnelsen ”rentemodtagere” benyttes om personer, der modtager ydelser efter lov om erstatning til besættelsestidens ofre. I tabel VI.2 ses det, at antallet af rentemodtagere er faldende.

Tabel VI.2 Antal rentemodtagere i B-sager

Sagsklasse/Antal sager ultimo året	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
B-sager	4.699	4.390	4.067	3.774	3.503	3.222	2.939
- heraf enkeerstatninger	2.700	2.602	2.473	2.363	2.253	2.123	1.977